

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1938

JAANUAR

SISU:

Kohtute tegevus 1932—36. a.

Kirjastus ja ajakirjandus 1936. a.

Maaomandite üleminekud ja hinnad 1936. a.

Vallavalitsuste tulud ja kulud 1935/36. m/a.

Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku
elu nähtused 1925—37. a.

Alatised tabelid.

Nr. 194(1)

TALLINN

Nr. 194(1)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lk.		Page
Kohtute tegevus 1932—36. a. — K. Raid . . .	1—16	<i>Activité des tribunaux de 1932—36</i>	1—16
Kirjastus ja ajakirjandus 1936. a. — A. Lepp	16—24	<i>Marché du livre et la presse périodique en 1936</i>	16—24
Maaomandite üleminekud ja hinnad 1936. a. — O. Laaman	24—32	<i>Mouvement et prix des propriétés agricoles en 1936</i>	24—32
Vallavalitsuste tulud ja kulud 1935/36. m/a. — V. Feldman	33—47	<i>Recettes et dépenses des communes rurales en 1935/36</i>	33—47
Tähtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu nähtused	60—64	<i>Données principales concernant la vie écono- mique et sociale de l'Estonie</i>	60—64

ALATISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standard- numerat- sioon)		(Numération permanente)	
Tab. 1. Väliskaubandus novembris	48	Tab. 1. Commerce extérieur en novembre	48
" 2. Väliskaubandus muude riikidega novembris	50	" 2. Commerce extér. avec les autres pays en novembre	50
" 3. Väliskaubanduse tähtsamad alused novembris	50	" 3. Commerce extér. des princip. articles en novembre	50
" 6. Rõigraudeed novembris	694*	" 6. Ventes d'alcool en octobre et novembre	594*
" 7. Tallinna sadama tegevus detsembris	58	" 7. Chemins de fer en novembre	53
" 8. Eesti Panga äriseis 31. XII 37	54	" 8. Mouvement du port de Tallinn en décembre	54
" 10. Era- ja ühispankade äriseis 1. XII 37	55	" 9. Bilans de la Banque d'Estonie le 31. XII 37	54
" 11. Üksikute pankade äriseis summad 1. XII 37	55	" 10. Situat. financ. des banques au 1. XII 37	55
" 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil detsembris	58	" 11. Bilans des princip. banques au 1. XII 37	55
" 14. Vabariigi piiridest ülesõitnud detsembris	56	" 13. Cours du change à Tallinn en décembre	58
" 15. Linnade rahvastik detsembris	58	" 14. Nombre des personnes ayant passé les confins de la République en décembre	56
Liikvel olev raha	60	" 15. Mouv. de la populat. dans les villes en décembre	56
Pankadevahelise arvekoja tegevus	60	Billets en circulation	60
Protestitud vekalid	60	Mouvement de la chambre de compensation	60
Kapitali emissioonid	60	Effets protestés	60
Tööstustoodang	60	Émissions des capitaux	60
Loomataudid	60	Production de quelques industries	60
Tapamajade tegevus	60	Épizooties	60
" 24. Suurimüügihinnad oktoobris ja novembris	691*	Fonctionnement des abattoirs	60
Toiduainete maksumus kalorsuse sisalduse järgi 1926—37	60	" 24. Prix de gros en octobre et novembre	691*
" 26. Turuhinnad detsembris	57	Coût de denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritives 1926—37	60
Elatusmaksumusindeksid	60	" 26. Prix de détail en décembre	57
Suurmüügiindeksid	60	Nombres-indices du coût de la vie	60
" 29. Tööturg detsembris	58	Nombres-indices de prix de gros	60
" 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1. detsembriks	59	" 29. Marché du travail en décembre	58
" 33. Nakkushaigused septembris ja oktoobris	696*	" 30. Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. déc.	59
Abielulums, sündimused ja suremus	68	" 33. Maladies contagieuses en septembre et octobre	696*
		Mariages, naissances et décès	58

Alatiste tabelite koostamisviis vt. nr. 192(1) — 1937, lk. 33.

*) Viimased andmed ilmunud eelmistes kuukirjades.

Par * sont désignées les tableaux parus dans les NN précédents.

KOHTUTE TEGEVUS 1932—36. a.¹⁾ ACTIVITÉ des TRIBUNAUX de 1932—36.

KÄSIKIRJA ON LAHKELT LUGENUD RIIGIKOHTU ESIMEES hr. K. PARTS.

Sisu: Kriminaalajad: 1. Eeluurimine, lk. 1. 2. Kriminaalajade arv I astme kohtutes, lk. 3. 3. I astme kohtute lahendid, lk. 4. 4. Edasikaebused ja nende tagajärjed, lk. 5. 5. Kohtulahused, lk. 7. 6. Täiendajad: 6. Täiendajade arv I astme kohtutes, lk. 9. 7. I astme kohtute lahendid täiendajate, lk. 11. 8. Edasikaebused täiendajate ja nende tagajärjed, lk. 12. Administratiivajad: 9. Arv, lahendid ja edasikaebused, lk. 14. Kohtute aktiivsus, lk. 16.

Järgnevas ülevaates kasutatud andmed on ammutatud Kohtuministeeriumile esitatavate kohtute tegevuse aasta-aruandelst. Valgustades otseselt õigustmõistva funktsiooni teostamist kohtuasutistes, kõnesolev andmestik lubab teha mõningaid järeldusi ka teatavate ühisele nähtuste kohta. Üksikasjalisema pildi saamiseks nii ühel kui teisel alal on praegused andmed aga puudulikud.

Vastavad aruandevormid vajavad reviderimist, kui soovitakse saada kohtute tegevuse ulatuslikumat statistilist käsitlust.

Elumiste ülevaadete esikuul ka käesolevas ei ole puudutatud erikohtute (sõja- ja vaestelaste-) tegevust.

Osa toodud arvmaterjalist on avaldatud kommentaarideta väljaandes „Eesti arvudes 1920—1935“, 1937. a. lk. 303—307.

KRIMINAALASJAD — CAUSES CRIMINELLES.

Vaadeldavasse ajavahemikku langeb üks meie õiguskorra tähtsamaid reforme — ex-Vene kriminaaltsükli seadustlike asendamise natsionaalse normloominguga. 1. II 1935 kehtimähakanud uued seadused muutsid nii kriminaal — materiaal — kui ka protsessuaalõigust, sisustades seega ümber keelatud toimetete mahtu ja nende jäelitamisemenetlust.

Teise tähtsa asjaoluena ei tule järgnevate andmete analüüsimisel unustada, et samuti alates 1. II 1935 on Kaitseseisukorra seaduse põhjal Sisekaitse filema otsusega eraldatud osa henkorra ja avaliku julgeoleku vastaseid süütegusid kohtualluvusest ja pandud nende lahendamine prefektidele administratiivkorras.

Mõlemad reformid on jätnud jälgi kriminaalkohtute tegevusse, nagu see on silmselt selgub ka kohtuasutiste kahe viimase aasta tegevusaruannetest.

1. Eeluurimine. Süütegude kriminaalkohtulik jäelitamine algab andmete kogumise ja juurdlusega.

Kuna seda toimivad normaalselt politseivõimud, siis ei kuulu nende toimingute käsitlus käesolevasse ülevaatesse. Ajaliselt järgneb ringkonna kohtutule alluvas avalikstüdistusajast juba kohtulik menetlus — eeluurimine.

Ex-Vene protsessis eeluurimine oli ainsaks vormiliseks asja ennekohtulikuks selgitamismooduseks; politsei juurdlustel ei olnud mingit vormilist jõudu, — nad olid vaid eeluurimistoimetuse ajendiks. Uus KKS, legaliseerides juurdluse, kergendas ka kohtu-uurijate töökoormist. Viimaste ülesandeks on nüüd politseiliste juurdluste täiendamine ja puuduste kõrvaldamine; nende töökogus ilmselt sõltub politsei töö täielikkusest.

Kohtu-uurijate toimetustest annab ülevaate tab. 1. Toimetuste üldarv on käinud tõusurada, saavutades kõrgeisu majanduskriisi süvikus — 1931—32. a. Siit peale algab juba langus ja reformiaasta — 1935 tähistab 47% suurust hüpet allapoole 1930—34. a. keskmisest. 1936. a. toimetuste arv moodustas sama viisaastaku keskmisest vaid 46,1%. Lõpetatud ja

Kohtu-uurijate poolt teostatud uurimistoimetused.
Résultats de l'instruction par les juges d'instruction.

1.	Toimetuste üldarv (juurdelehtide + jääk eelmisest aastast) Nombre des causes (nouvelles + restant de l'an. préc.)	Lõpetatavate ja kuuluvusel edasisaadetud toimetuste arv Nombre des instr. terminées	Neist saadetud % Direction donnée (en %)					Täiendamiseks tagasisaadetud toimetuste % — % des causes retournées pour complément	Prokuröride saadetud esialdest pandud ette lõpetamiseks % des causes soumisees au procureur pour suppression
			Prokuröride Au procureur	Jaoakonnakohtunikele Aux juges d'arrondissement	Teistele asutistele Aux autres instr.	Täiendamiseks tagasisaadetud toimetuste % — % des causes retournées pour complément			
	3 539	3 146	90,5	5,2	4,3		10,0	29,6	
Sellest — Dont:									
Tallinna ringk.	1 263	1 103	89,8	4,8	5,4		9,3	20,3	
Rakvere „	601	519	86,6	4,8	1,6		12,7	29,6	
Tartu „	1 196	1 091	89,6	6,2	5,2		11,0	35,2	
Viljandi „	479	433	93,8	4,2	2,0		6,0	38,9	
1935 . . .	4 070	3 691	79,0	12,9	8,1		6,5	38,6	
1934 . . .	6 826	5 375	92,4	3,7	3,0		6,4	49,4	
1933 . . .	7 319	6 307	91,4	3,8	4,8		6,2	52,2	
1932 . . .	8 114	6 902	91,2	5,0	3,8		6,7	52,0	
Keskm. — Moy.									
1930—34	7 675	6 423	91,1	4,5	4,4		6,7	51,4	
1925—29	6 928	5 639	87,9	6,4	5,7		12,4	51,1	

kuuluvusel edasisaadetud toimetustest umbes 90% käib normaalset rada — s. t. läheb prokuröri kätte, ainult 1935. a. on selliste arv tunduvalt väiksem, sõltudes samal aastal erakorraliselt arvukast toimetuste saatmisest jaoakonnakohtunikele ja teistele asutistele. See osutab esinenud raskustele asialluvuse alal. Täiendamiseks tagasisaadetud toimetuste arvu langus ajavahemikul 1930—35. a. tunnustab suurt uurimistoimetuste kvaliteedi paranemist võrreldes 1925—29. a. keskmisega. 1936. a. on aga selliste arv tõusnud jällegi 10,0% -le. Prokuröride lõpetami-

¹⁾ Kohtute tegevuse kohta varem Keisküroo väljaandels ilmunud art. vt. „Eesti Statistika“ nr. 126(5) — 1932, lk. 261—271.

seks saadetatavate toimetuste arvu langus alates 1934. a. osutab süüteo tunnuste puudusel põhjendamata alustatud jälitamiste ja kriminaaljälitamist takistavate asjaolude vähenemist. 1936. a. pandi ette lõpetamiseks peagu 30% prokurööri korraldusse saadetud asjadest. Väiksem arv oli suhteliselt Tallinna ring-

konnas, võib olla tingituna politsei hoolsamast suhtumisest juurdlusele, suurim — Viljandi ringkonnas. Kuigi kohtu-uurijate tööst seega suur osa ei anna kriminaaljälitamise seisukohast positiivseid tulemusi, siiski aitab see vältida süüteete isikute kohtualla sattumist.

Kohtu-uurijate poolt vastutuselevõetud isikud ja kohaldatud tõkkekabinõud (jooksval aastal juurdetuud toimetustes).
Personnes poursuivies en justice et mesures préventives prises à l'égard de ces personnes en causes nouvelles.

2.	Vastutuselevõetud isikute arv Nombre des personnes poursuivies en justice	Nende suhtes tarvituselevõetud tõkkekabinõude % Mesures préventives prises à l'égard de ces personnes						Keskmine käendajate vastutuse summa kr Montant moyen de l'engagement (kr)	Keskmine kautsjon kr Montant moyen de caution (kr)	
		Politsei valve Surveill. de police	Allkiri elukohast mitte-lahkumise kohta ¹⁾ Signature comparant l'engagement de ne pas de quitter le domicile	Käendus Engagement des garants	Kautsjon Caution	Vahistamine ²⁾ Arrestation	Vastutusliku valve alla andmine Le mise sous surveillance responsable			
	1936	2 999	—	35,9	0,7	1,2	50,1	0,6	753	161
Sellest — Dont:										
Tallinna ringkond	1 228	—	27,1	0,5	0,8	52,4	0,8	917	187	
Rakvere „	451	—	44,8	2,7	0,7	51,7	2,7	706	288	
Tartu „	985	—	42,7	0,4	0,8	49,3	—	660	356	
Viljandi „	335	—	36,4	—	4,8	40,3	0,6	—	37	
1935	2 562	2,5	42,0	1,0	1,8	42,1	0,5	920	158	
1934	3 935	30,5	17,5	5,7	2,1	42,5	3,6	5 388	345	
1933	3 985	31,1	18,0	0,9	1,5	43,0	0,7	3 587	521	
1932	3 940	32,1	18,3	4,4	1,3	44,0	0,9	1 942	381	
Keskmine 1930—34	3 925	31,9	17,4	4,8	1,9	44,8	1,4	4 452	731	
Moyenne 1925—29	3 262	54,4		3,8	3,3	43,5		5 170	886	

Tabel kohtu-uurijate poolt vastutuselevõetud isikute ja tarvituselevõetud tõkkekabinõude kohta nende eeluurimisest ja kohtust kõrvalehoidumise takistamiseks (tab. 2) näitab, et vastutuselevõetute arv üldiselt liigub rööbiti uurimistoimetuste arvu muutustega; erandiks on siin 1936. a., mil vastutuselevõetute arv on suurenenud eelmise aastaga võrreldes, hoolimata toimetuste arvu vähenemisest. Ka see viitab aluseta süüdistuste osatähtsuse langusele.

Vastutuselevõetute suhtes rakendatavate tõkkekabinõude hulgest on KKS kaotanud kui vähetõhusad ex-Vene päritoluga isikutunnistuse äravõtmise, politsei valve alla andmise ja koduaresti. Vahistamise osatähtsus langes pidevalt ajavahemikul 1931—35. a., 1936. a. esineb aga jälle järsk tõus: tervelt 50,1% kõikidest vastutuselevõetuist vahistati. Käenduse ja kautsjoni tähtsus langeb alates 1935. a., eriti tunduvalt esimene; ka väheneb käendaja vastutuse ja kautsjoni keskmine summa. Viimaste kohta on aga raske midagi rohkemat öelda, selleks on mõlema tõkkevahendi esinemissagedus liiga väike ja summad väga sõltuvad konkreetsest oluslikust. Allkirja võtmine elukohast mittelahkumise kohta (endise politsei valve asemel) tõkkevahendina on sagenenud 1935. a. alates. Muide, 1935. a. kasustati seda võrdselt vahistamisega. Alacaliste suhtes kohaldatav vastutusliku valve alla andmine kõigub üldiselt piirides 0,5—0,9%,

ainult 1934. a. oli see erakordselt kõrge. 1936. a. kohaldati vahistamist kõige enam — Tallinna ringkonnas; allkirja, käendust ja vastutuslikku valvet — Rakvere, kautsjoni — aga Viljandi ringkonnas.

Kohtu-uurijate poolt vahistatud isikud jooksval aastal juurdetuud toimetustes.
Personnes arrêtées par les juges d'instruction en causes nouvelles.

3.	Vahistatute arv Nombre des arrêtées	Sellest — Dont %		
		Mehi Hommes	Naisi Femmes	
	1936	1 465	91,2	8,8
Sellest — Dont:				
Tallinna ringkond	643	95,5	4,5	
Rakvere „	219	89,0	11,0	
Tartu „	494	87,2	12,8	
Viljandi „	129	88,4	11,6	
1935	1 169	91,4	8,0	
1934	1 823	90,0	10,0	
1933	1 680	92,0	8,0	
1932	1 683	92,0	7,1	
Keskmine 1930—34	1 764	90,9	9,1	
Moyenne 1925—29	1 384	89,0	11,0	

Kohtu-uurijate poolt vahistatud isikute sooline vahekord (tab. 3) on vähem-rohkem stabiilne. Naiste osatähtsus kõigub viimase 6 a. jooksul piirides 7,1—10,0%; kõrgeim on nende arv 1934. a., madalaim — 1932. a. Kahe viimase aasta arvud lubavad vast siiski loota väiksest naiste osavõtu vähenemisest raske-

¹⁾ Silla hulka arvatud ka kuni 1. II 1935 tarvitusel olnud isikutunnistuse äravõtmine.

²⁾ Silla hulka arvatud ka üksikud enne 1. II 1935 esinenud koduaresti juhtumid.

mates süütegudes. 1936. a. oli kõige väiksem vahistatud naiste % Tallinna, kõrgeim aga — Tartu ringkonnas.

Alaealiste arvust kohtu-uurijate poolt vastutusele võetute hulgas annab pildi tab. 4. Alaealiste esinemis-

Kohtu-uurijate poolt vastutusele võetud alaealised (12—17 a.) jooksval aastal juurdetulevad toimetused¹⁾.

Mineurs (de 12—17 ans) poursuivies en justice par les juges d'instruction en causes nouvelles.

4.	Alaealised Mineurs	%
	1936	1,3
Sellest — Dont:		
Tallinna ringkond	11	0,9
Rakvere „	5	1,1
Tartu „	18	1,8
Viljandi „	4	1,2
1935	39	1,5
1934	91	2,3
1933	66	1,7
1932	86	2,2
Keskmine 1930—34	88	2,2
<i>Moyenne 1925—29</i>	111	3,4

sagedus on viimase 6 a. jooksul tunduvalt madalam 1925—29. a. keskmisest. 1935. a. reformist alates on nende arvu võrdlemisi suur vähenemine osaliselt sõltuv ka KrS-is teostatud absoluutse süüdimatuse vanuspiiri tõstmisest senisel 10 aastalt 12-le. Jaoskonna kohtuis süüdimõistetud alaealiste arv on aga liikunud hoopis teises suunas, nagu näeme allpool. 1936. a. esines vastutusele võetud alaealisi suhteliselt suurimal määral — Tartu, vähimal määral aga Tallinna ringkonnas.

2. Kriminaalajade arv I astme kohtutes.

Causes criminelles devant les tribunaux de I inst.

Kohtute I astmesse tulnud kriminaaltoimetuste arv on tähtsamaid allikaid, mis lubab teha mõningaid järeldusi süütegevuse liikumisest. Tuleb aga kohe tähendada, et see arv, sõltudes tervest reast asjaoludest, ei näita tõelist süütegevuse määra. Eksitavate mõjuritena olgu märgitud: seadusandlus, mis võib muuta süütegude kogust ja nende jälitamismenetlust; jälitajate ja süüteost kannatanute aktiivsus; eelmistest aastatest üle kantud toimetuste korduv arvestamine kohtutes jne.

On väga raske vastata küsimusele, kas KrS on suurendanud või vähendanud karistatavate tegude koguarvu. Kahtlemata on KrS jätnud välja terve rea ex-Vene normistikes esinenud süütegusid, mis tänapäeva õiguslikus tõelisuses kaotanud pinna, teisest küljest on KrS-is sanktsioneeritud rida tegusid, mis varem süütegude nimistust ei esinenud. Küll aga näib KrS olevat mõjustanud süütegevust pidurdavalt, tänu karmimatele sanktsioonidele. Karistused paljude varavastaste süütegude eest on kõvenenud, retsidiivi suhtes on võetud tarvitusele karmim — n. n. kvalifitseeritud karistuste koostamine; kõik see on vähendanud eeskätt raskemate süütegude arvu. Osa heakorra vastaste süütegude andmine prefektide

lahendusele on vähendanud asjade arvu jaoskonna kohtunike juures. Nagu politsei ringkonnist kuulub, võib konstateerida ka tendentsi, mis püüab osa seniseid erastüdistusasju viia avaliku rahu rikkumise kategooriasse, seega taotlede kiiremat menetlust ja vabanemist kohtusse esitatavast kautsjonist. Muide, politseivõimude aktiivsus süütegude jälitamisel on tõusnud meil täiesti heale tasemele. Lõpeks tõuseb veel küsimus, kas ei seletu kriminaalajade arvu langus kohtutes osaliselt ka psühholoogilise teguriga. Nimelt väidetakse mõnelt poolt, et uute normistike kehtimahakule järgneb sageli mõõn süütegevus: kuritegelik maailm asub „äraootaval seisukohal“; mõne aja möödudes liukvat süütegevuse määr jälle vähem-rohkem normaalsele tasemele. See oletus on raskelt kontrollitav, igatahes osa meie kohtutegelasi ei pea seda usutavaks.

Esimese astme kohtutesse tulnud kriminaalajade arv.
Causes criminelles portées devant les tribunaux de première instance.

5.	Jaoskonnakohtu- tunnikrude juures	Ringkonnakohtu- tute I astmes	Kokku ²⁾	Juges d'arron- dissements	Tribunaux de district (en I inst.)	Total
				1924 = 100		
1936	56 035	1 903	57 938	87,9	33,4	83,4
1935	56 011	1 878	57 889	87,9	33,0	83,4
1934	70 826	5 866	82 692	120,5	103,0	119,1
1933	75 997	6 353	82 352	119,2	111,6	118,6
1932	78 483	6 629	85 113	123,1	116,4	122,6
	Keskmine — Moyenne.			10 000 elaniku kohta.		
				<i>Pour 10 000 habitants.</i>		
1930—34	76 230	6 130	82 361	680	55	785
1925—29	70 717	5 087	75 806	634	46	679
1920—24	56 014	4 484	60 448	511	40	551

Tab. 5 näitab, et kriminaalajade arv I astme kohtutes — absoluutselt kui ka 10 000 elaniku kohta — on tõusnud pidevalt, saavutades maksimumi tulundusliku konjunktuuri madalseisuga 1932. a. Murrang on toimunud 1935. a. Võttes 1924. a. arvud 100-ks, näeme, et reformiaastal — võrreldes 1934. aastaga — on langenud jaoskonnakohtutesse tulnud asjade arv umbes 33 punkti, ringkonnakohtute I astmes aga tervelt 70 punkti võrra. 1936. a. arvud erinevad 1935. a. omist väga vähe. Arvutades kohtuasjade arvu 10 000 elaniku kohta, näeme, et see on langenud 1936. a. — 513 — 1930—34. a. keskmise — 735 vastu (jaoskonnakohtutes — 496:680 ja ringkonnakohtute I astmes 17:55).

Ringkonnakohtute I astmesse tulnud asjade osa-tähtsus on pärast reformi tunduvalt langenud — 1935. a. — 3,2% ja 1936. a. — 3,3% üldarvust — 1930—34. a. keskmise 7,4% vastu.

	jaosk.-kohtud	ringk.-k. I aste	%	kokku
1936	96,7	3,3		100,0
1935	96,8	3,2		100,0
Keskml. 1930—34	92,0	7,4		100,0
„ 1925—29	93,3	6,7		100,0
„ 1920—24	93,7	6,3		100,0

¹⁾ Kuni 1. II 1935 alaealised 10—17 a.

²⁾ Sõna on arvestatud hulka isiklike erialluvuse tõttu Riigikohtu kriminaalosakonda, — üldkogusse ja Kohtukotta kui I astmesse tulnud asjad: 1932, 1934 ja 1936 — ä üks asi aastas ning 1933 — kaks asja.

Ringkonnaohtutusse tulnud asjade arvu väga suur langus sõltub esijoonest puht-protsessuaalsest muutusest. Kõik ringkonnaohtule alluvad süüteo tunnuste puudumisel lõpetamisele kuuluvad asjad — ja selliste arv oli küllalt suur: keskmiselt 3000—3500 asja aastas ehk rohkem kui 50% üldarvust — tulid vana korra järgi kohtusse, kes tegi lõpetamismääruse. Uue protsessi kohaselt lõpetab aga toimetuse juba prokurör, ilma et need asjad tuleksid kohtusse. Kuid arvates 1934. a. ringkonnaohtute I astmesse tulnud asjade arvust maha samal aastal kohtus süüteo tunnuste puudusel lõpetatud asjade arvu näeme, et 1935. a. oma on võrreldes selle puhastatud arvuga ikkagi väiksem peagu 30%. Jaoskonnaohtutusse tulnud asjade arv on langenud samal ajal vähem — 27%. Tuleb aga võtta arvesse, et jaoskonnaohtunikele alluvaist asjust on osa läinud prefektide otsustada, seega on väiksemate kuritegude ja üleastumiste arvu tegelik vähenemine veelgi väiksem. Nii näeme, et arvestades ka segavaid asjaolusid on raskemate süütegude arvu langus suhteliselt hulga suurem väiksemate omast.

Esimese astme kohtutusse tulnud kriminaalasjade arv kohtu ringkondade järgi.
Causes criminelles entrées dans les tribunaux de I instance.

6.	Jaoskonnakohtunike juures	Ringkonnakohtute I astmes	Kokku ¹⁾	Järges äärmiselt	Tribunaux de district (en I inst.)	Total
						10 000 elaniku kohta. Pour 10 000 habitants.
1936	56 035	1 903	57 939	496	17	513
Sellest — Dont:						
Tallinna ringkond	21 790	742	22 532	588	20	608
Rakvere "	10 853	362	11 215	529	17	546
Tartu "	16 358	582	16 940	444	16	460
Viljandi "	7 084	217	7 251	415	19	428
Keskmine — Moyen. 1930—34	76 230	6 130	82 361	680	55	735
Sellest — Dont:						
Tallinna ringkond	28 679	1 999	30 678	787	53	820
Rakvere "	14 450	1 182	15 638	704	58	762
Tartu "	23 889	1 007	25 896	648	53	701
Viljandi "	9 207	982	10 189	548	58	601
Keskmine — Moyen. 1925—29	70 717	5 087	75 805	634	46	679
Sellest — Dont:						
Tallinna ringkond	25 749	1 721	27 470	713	48	761
Rakvere "	13 272	947	14 219	625	45	670
Tartu "	21 776	1 579	23 355	592	43	635
Viljandi "	9 920	840	10 761	507	48	615

Kohtu-ringkondadest (tab. 6) esineb suurim kriminaalasjade sagedus Tallinna, väiksem — Viljandi ringkonnas. See järjestus on püsiv juba algusest peale. Tallinna ringkonna platseerumine esikohale võrdlemisi suure ülekaaluga sõltub ilmselt pealinna elutingimuste erilaadist, milles kuritegelikkusel nähtavasti soodsam pind.

Pole võimalik teha kindlaks, millisel määral esineb I astme kohtutusse tulnud asjade hulgas avalik- ja erasüüdistusasju. Jaoskonnaohtunike aruanded ei

Süüdistuse iseloom ringkonnaohtute I astmes lahendusele kuulunud kriminaalasjades.
Nature d'accusation en causes portées devant les trib. de district (en I inst.).

7.	Süüdistusaktide järgi	Erasüüdistuskorras	%		
			Dossier s d'accusat.	Accusations privées	
	1936	2 092	42	98,0	2,0
Sellest — Dont:					
Tallinn	027	16	98,4	1,6	
Rakvere	334	8	97,7	2,3	
Tartu	696	14	97,8	2,2	
Viljandi	195	5	97,5	2,5	
1935	2 070	81	96,2	3,8	
1934	2 893	193	93,7	6,3	
1933	2 948	220	93,1	6,9	
1932	3 034	289	91,3	8,7	
Keskmine 1930—34	2 756	235	92,1	7,9	
Moyenne 1925—29	2 007	167	92,3	7,7	

puuduta seda küsimust, olgugi et enamik erasüüdistusasju allub just neile kohtutele. Teatava pildi saame vaid ringkonnaohtute I astmes sisulisele lahendusele kuulunud asjade süüdistuse iseloomust (tab. 7). Selgub, et siin erasüüdistusasjade arv langeb pidevalt, olles jõudnud 1936. a. 2,0%-le — 1930—34. a. keskmise — 7,9% vastu.

3. I astme kohtute lahendid.

Décisions des trib. de I inst.

Nagu juba öeldud — KKS võttis ringkonnaohtute õlult muuhulgas suure töökoorma — kriminaaljalitamise lõpetamise ja peatamise ringkonnaohtutele alluvaist asjus. Kuigi see menetlus toimus korraldaval istungil, säästab selle loovutamine prokuratuurile palju aega, mis võimaldab ringkonnaohtutel rakendada 100%-selt sisulisele otsustamisele kuuluvate asjade lahendamisele.

Jaoskonnaohtunike poolt sisuliselt otsustatud asjade määr (tab. 8) püsis pea ühel tasemel ajavahe- mikul 1931—34. a., olles madalam 1925—29. a. keskmisest. Uus protsess on 1935. a. alates tunduvalt suurendanud peatatud ja edasiantud asjade arvu, millest olenevalt on veidi langenud sisuliselt otsustatud asjade määr. Ka lõpetatud asjade arv on teinud kahel viimasel aastal hüppeid allapoole. Vastupidi lahendatud asjade arvu langusele, on sisulistest otsustest tõusnud lõplike arv. Võimalik, et see oleneb KR-S-is väikese rahatravi esinemissageduse suurenemisest väiksemate üleastumiste karistusena, võrreldes endiste normistikoga. Käskotsuste osatähtsus püsis võrdlemisi stabiilsena kuni 1933. a., et siis pärast väikest tõusu 1934. a. langeda tunduvalt 1935. a. (karistused prefektidelt admin. korras!). Üksikute ringkondade vahel suuri erinevusi ei ole.

Endise korra kohaselt ringkonnaohtute I astmesse tulnud asjadest onam kui pooled lõpetati. 1935. a. alates on olukord hoopis teine: sisulisele otsustamisele tulevad kõik kohtusse jõudnud toime-

¹⁾ Vt. märkus tab. 5 juures.

Kriminaal-asjade lahendusviis I astme kohtutes — Décisions prononcées en causes criminelles (inst. de I instance).

8.	Jaoskonnakohtunikute juures — Par les juges d'arrondissements					Ringkonnakohtute I astmes — Par les tribunaux de district (en I inst.)			
	Lahendatud asjade arv Causes décidées (total)	Sisuliselt otsustatud Causes jugées		Lõpetatud Causes supprimées	Edasi antud ja selkstatud Causes transmises et suspendues	Lahendatud asjade arv Causes décidées (total)	Sisuliselt otsustatud Causes jugées au fond		
		Üldse Total	Sellest kaskotausega Dont par comm. judiciaire				Lõpetatud Causes supprimées	Lõpetatud Causes supprimées	
		%					%		
Sellest — Dont:	1936	56 211	69,7	29,7	16,8	13,5	1 892	100,0	—
Tallinna ringkond		21 866	70,0	33,0	18,9	11,1	772	100,0	—
Rakvere „		10 946	68,3	32,1	15,4	10,3	340	100,0	—
Tartu „		16 481	70,9	28,4	16,1	13,0	563	100,0	—
Viljandi „		6 918	68,2	18,8	13,5	18,8	215	100,0	—
1935		56 298	66,2	27,5	22,6	11,2	2 405	92,0	3,0 ¹⁾
1934		77 723	71,4	40,7	26,0	2,6	5 838	45,4	54,6
1933		76 675	70,4	37,0	26,9	2,7	6 477	43,9	56,1
1932		78 994	71,0	34,5	26,1	2,9	6 545	43,6	56,4
Keskmine 1930—34		77 064	71,5	36,8	25,4	3,1	6 082	43,1	56,9
Moyenne 1925—29		70 805	74,9	38,2	21,7	3,4	5 088	39,7	60,3

4. Edasikaebused ja nende tagajärjed.

Appellations et leurs résultats.

Protsessiosalistite rahulolu või -olematus tehtud lahenditega peegeldub edasikaebuste arvus. Selgusetuks jääb, millisel määral esitatakse edasikaebusi eraldi kohtualuste ja süüdistajate poolt.

Näib kohe, et edasikaebuste arv I astme otsuste peale (tab. 9) ei ole oluliselt mõjustatud protsessi

reformist. Apellatsioonikaebused jaoskonnakohtunike otsuste peale moodustavad üldreeglina 20% mitte-lõplikest otsustest, vähesee kõikumisega üles- ja alla-poolle. Ka kassatsioonikaebused lõplike otsuste peale ei näita viimase 6 a. jooksul suuri kõikumisi (5,3—3,6%), samuti erikaebuste määr jaosk.-kohtunike lahendite peale moodustab juba aastaid 0,2—0,3% viimaste üldarvust. 1936. a. avaldus suurim rahul-

Edasikaebused I astme kohtute lahendite peale? — Appellations sur les décisions des tribunaux de I inst.

9.	Edasikaebused jaoskonnakohtunike lahendite peale Jugements des juges d'arrond. portés en appel			Edasikaebused ringkonnakohtute I astme lahendite peale — Appellations sur les décisions des trib. de district (en I inst.)		
	Apellatsioonikorras (% mitte lõplikult otsustatud asjadest) En appel (% aux causes décidées non finalement)	Kassatsioonikorras (% lõplikult otsustatud asjadest) Pour cassation (% aux causes décidées finalement)	Erikaebused (% lahendite üldarvust) Plaintes spéciales (% aux causes décidées — total)	Apellatsioonikorras (% otsustatud asjadest) Appellations (% aux causes jugées)	Erikaebused (% lahendite üldarvust) Plaintes spéciales (% aux causes décidées — total)	
			%			
Sellest — Dont:	1936	3 535	193	149	456	14
Tallinna ringkond		1 181	75	69	205	6
Rakvere „		671	23	29	69	1
Tartu „		1 123	49	26	146	6
Viljandi „		560	46	25	36	1
1935		3 776	231	137	538	17
1934		4 263	120	175	521	50
1933		4 070	123	192	535	49
1932		5 269	199	209	601	51
Keskmine 1930—34		4 676	156	181	466	51
Moyenne 1925—29		4 647	172	154	384	40
	1936	20,0	4,0	0,3	24,1	0,7
Tallinna ringkond		18,0	4,4	0,3	26,6	0,8
Rakvere „		20,6	3,2	0,3	20,3	0,3
Tartu „		20,5	3,2	0,2	25,8	1,1
Viljandi „		21,7	6,2	0,4	12,1	0,5
1935		21,4	5,5	0,8	23,4	0,7
1934		20,5	3,9	0,2	19,7	0,9
1933		18,3	3,6	0,3	18,8	0,8
1932		20,9	5,5	0,3	17,6	0,8
Keskmine 1930—34		19,9	4,9	0,2	17,7	0,8
Moyenne 1925—29		20,0	6,2	0,2	10,0	0,8

¹⁾ Need asjad on lõpetatud jaanuarikuus, uus protsess kehtib aga I. II 1935 alates.

²⁾ Siin toodud suhtarvud erinevad osalt seniavaldatuist, kuna nad on võetud teistel alustel.

olematus Viljandi ringkonna jaosk.-kohtunike lahen-dite vastu.

Apellatsioonikaebused ringkonna kohtute I astme lahendite peale näitavad tõusutendentsi alates 1930. a., ulatuslikum tõus on toimunud 1935. a. Näib, et soov — kasustada teisemates sätetegudes kõik koh-tuliku kaitsese ja kontrolli võimalused — kõveneb. Võib olla on selleks aidanud kaasa ka advokaatide arvu suurenemine. Erikaebuste sagedus on nende väikse absoluutarvu tõttu enamvähem stabiilne, võib-

olla siiski kerge kalduvusega langusele. Rahulolu ringkonna kohtute lahenditoga on vastupidine jaos-konna kohtunike omadele; siin on väikseim apellat-sioonikaebuste määr — Viljandis, suurim aga Tal-linnas.

Edasikaebuste tagajärjedest I astme lahenditele annab ülevaate tab. 10.

Ringkonna kohtute II astmes apellatsiooniasjus I astme otsuste kinnitamise määr 1933. a. alates tõuseb, mis kõneleb jaoskonna kohtunike töö põhjalik-

Edasikaebuste tagajärjed I astme kohtute lahendite peale ringkonna kohtute II astmes ja Kohtukojas.
Résultats de l'appel sur les décisions des tribunaux de I inst. devant les tribunaux de II inst. (en II inst.) et en Cour d'appel.

10.	Ringkonna kohtute II aste — Tribunaux de district (en II inst.)									Kohtukoda — Cour d'appel				
	Apellatsiooniasjus Appellations			Erikaebustest Plaintes spéciales		Kassatsiooniasjus Cassations			Apellatsiooniasjus Appellations			Erikaebustest Plaintes spéciales		
	I astme kohtu otsus kinnitatud Jugement de I inst. confirmé	I astme kohtu otsus muudetud Jugement de I inst. infirmé	Lõpetatud Instruct. supprimée	Rahuldatud Satisfait	Rahuldamata Non satisfait	I astme kohtu otsus kinnitatud Jugement de I inst. confirmé	I astme kohtu otsus tühistatud Jugement de I inst. infirmé en tot.	Lõpetatud Instruct. supprimée	I astme kohtu otsus kinnitatud Jugement de I inst. confirmé	I astme kohtu otsus osaliselt muudetud — Jugement de I inst. infirmé en partie	Õigeksmõistvad otsused Acquiescements	Lõpetatud (ka kokkuleppel) ja läbivaatamata jätetud Supprimées et déclinées	Rahuldatud Satisfait	Rahuldamata Non satisfait
1936	2 916	1 188	423	104	143	156	73	3	344	72	37	174	5	37
Sellest — Dont:														
Tallinna ringkond . . .	302	364	202	35	66	56	10	1	—	—	—	—	—	—
Rakvere „ . . .	553	195	100	16	24	27	12	—	—	—	—	—	—	—
Tartu „ . . .	1 076	478	84	20	21	54	22	1	—	—	—	—	—	—
Viljandi „ . . .	485	153	36	33	32	10	31	—	—	—	—	—	—	—
1935	2 486	1 227	370	101	174	146	49	2	322	60	22	170	1	41
1934	2 716	1 406	446	92	155	74	44	3	289	63	12	114	9	102
1933	2 842	1 556	520	91	162	102	46	5	310	63	25	114	16	105
1932	3 171	1 760	841	116	135	138	69	3	175	67	20	100	10	123
Keskmine 1930—34	2 884	1 561	634	102	148	107	58	5	286	69	25	92	12	103
Moyenne 1925—29	2 910	1 499	588	111	139	146	47	3	322	81	38	45	10	83
1936	64,4	26,3	9,3	42,1	57,9	66,7	32,0	1,3	54,9	11,5	5,9	27,7	11,9	88,1
Sellest — Dont:														
Tallinna ringkond . . .	58,6	26,6	14,8	34,7	65,3	33,6	14,9	1,5	—	—	—	—	—	—
Rakvere „ . . .	65,2	28,0	11,8	40,0	60,0	67,5	30,0	2,5	—	—	—	—	—	—
Tartu „ . . .	65,8	26,1	5,1	48,8	61,2	70,1	28,6	1,3	—	—	—	—	—	—
Viljandi „ . . .	72,0	22,7	6,3	50,8	49,2	38,0	62,0	—	—	—	—	—	—	—
1935	60,7	30,2	9,1	36,7	63,3	74,1	24,0	1,0	50,1	10,5	3,8	20,6	2,4	97,6
1934	58,7	31,7	9,6	37,2	62,8	61,1	36,4	2,5	60,5	13,2	2,5	23,8	8,1	91,0
1933	57,8	31,6	10,6	36,0	64,0	66,7	30,0	3,3	60,5	12,3	4,9	22,3	13,2	86,8
1932	54,9	30,5	14,6	46,2	63,8	65,7	32,9	1,4	60,6	12,0	5,6	20,9	7,5	92,5
Keskmine 1930—34	56,8	30,7	12,5	46,8	59,2	62,9	34,0	3,1	60,5	14,7	5,3	19,5	16,8	89,2
Moyenne 1925—29	58,3	29,9	11,8	44,4	55,6	74,5	24,2	1,3	66,2	10,7	7,0	6,2	10,9	89,1

kuse kasvust. I astme otsuse muutmise järgnes peagu stabiilselt 30—32% juhtudel, 1936. a. esineb siin tunduvalt langus — 26,3% 1930—34. a. keskmise 30,7% vastu. Langused kaib ka lõpetatud asjade arv.

Erikaebuste tagajärjedest ei esine kindlat tendentsi; rahuldati neid 1936. a. 42,1% 1930—34. a. keskmise 40,8% vastu. Kassatsiooniasjus järgnes I astme otsuse tühistamine 1930—34. a. keskmiselt 34% juhtudel, mis tunduvalt sagedam olemise viis-aastaku arvudest.

Ringkonna kohtute I astme otsustele antud apellatsioonide tagajärjed Kohtukojas muutuvad ring-

konna kohtute kahjuks: ajavahemikul 1932—34. a. oli I astme otsuste kinnitamiste arv peagu stabiilne — 60,5%, kaks viimast aastat on toonud siin languse, seda peamiselt lõpetatud (ka kokkuleppel) toimetustele arvu pideva suurenemise arvel. I astme otsuse osaline muutmise näitab langust, kuigi mitte pidevat. Ka õigeksmõistvate otsuste osatähtsus langes pidevalt kuni 1934. a., kahel viimasel aastal on aga selliste otsuste arv jälle tõusmas. Erikaebuste rahuldamisega Kohtukojas järgnes 1925—34. a. keskmiselt 10,0—10,8%, ainult 1935. a. oli see erakordselt väike — 2,4%.

Üldiselt näib, et ringkonna kohtute kui kolleegiumide lahendid on märksa rohkem läbikaalutud kui jaoskonna kohtunike omad ja olenevalt sellest on ka nende muutmistaotlustel palju vähem tagajärgi.

Kassatsioonikaebuste arv (tab. II) II astme otsuste peale Riigikohtusse on ringkonna kohtuile alluva isjus ligi poole sagedam jaoskonna kohtunike pädevusse kuuluvaist.

Edasikaebused kassatsiooni korras II astme kohtute otsuste peale ja nende tagajärjed Riigikohtus.
Poursuits en cassation portés devant la Cour d'État et leur résultats.

11.	Kassatsioonikaebused ja -protestid Plaintes et protestes de cassation		Kassatsioonikaebuste ja -protestide tagajärjed Riigikohtu Kriminaalosakonnas ¹⁾ — Résultats des poursuites en cassation devant la Cour d'État			
	Ringkonna kohtute II astme otsuste peale (% lahendatud apell. asjadest) Sur les jugem. des trib. de district (en II inst.)	Kohtukoja otsuste peale Sur les jugem. de la Cour d'appel (% aux causes décidées en II inst.)	Tagajärjeta jäetud Demandes renvoyées	II astme kohtu otsus tühistatud Jugement de II inst. infirmé	Läbivaatamata jäetud Déclinées	
	1936	465	130	422	73	15
Sellest — Dont:						
Kohtukoda — La Cour d'ap.	—	130	106	11	5	
Tallinna ringk. k.	170	—	111	29	5	
Rakvere „	74	—	43	14	—	
Tartu „	131	—	86	10	4	
Viljandi „	90	—	76	9	1	
1935	420	116	549	88	26	
1934	662	130	690	125	12	
1933	692	130	669	143	18	
1932	748	140	765	104	5	
Keskmine 1930—34	719	127	713	146	11	
<i>Moyenne 1925—20</i>	804	154	807	195	50	
			%			
	1936	10,3	20,7	82,8	14,3	2,9
Sellest — Dont:						
Kohtukoda — La Cour d'ap.	—	20,7	86,9	9,0	4,1	
Tallinna ringk. k.	12,4	—	76,6	20,0	3,4	
Rakvere „	8,7	—	75,4	24,6	—	
Tartu „	8,0	—	86,0	10,0	4,0	
Viljandi „	13,4	—	88,4	10,4	1,2	
1935	10,6	20,2	82,8	13,3	3,0	
1934	14,3	27,2	83,4	15,1	1,5	
1933	14,1	25,4	80,6	17,2	2,2	
1932	13,0	26,9	81,9	17,0	0,5	
Keskmine 1930—34	14,2	26,9	81,9	16,8	1,3	
<i>Moyenne 1925—20</i>	16,1	29,4	76,7	18,5	4,8	

Ajavahemikul 1930—34. a. püsis kassatsioonikaebuste arv enamvähem ühel tasemel, keskmiselt olles mõne % võrra madalam eelmise viisaastaku keskmisest. KKS aga tõstis kassatsioonikaebuste normid raskemais asjus — 2, kergemais isegi 2,5 kordseks — sihiga pidurdada põhjendamatute kaebuste esitamist. Tagajärjed on ka kohe silmnähtavad: 1935. a. on langenud kassatsioonide arv — võrreldes eelmise aastaga — vastavalt 14,3-lt 10,6-le ja 27,2-lt 20,2-le.

Kassatsioonikaebuste tagajärjed kõnelevad II astme otsuste läbikaalutusest. Tagajärjeta jäetud kaebuste % näitab viimastel aastatel kerget tõusu — küll mitte pidevat, tühistatud II astme otsuste arv aga samakerget langust. Suurenenud on kahel viimasel aastal läbivaatamiselt kõrvaldatud kaebuste %. 1936. a. esitati Viljandi ringk.-kohtu II astme otsustele suhteliselt kõige rohkem kassatsioonikaebusi, kuid väga väikeste tulemustega. Tartu ringk.-kohtu otsustele järgnes kassatsioonikaebusi kõige vähem, väiksem oli ka nende järgnenud otsuste tühistamise

määr. Suurimal määral tühistati samal aastal Rakvere ringk.-kohtu otsuseid. Kohtukoja otsuste kvaliteet oli väga hea — ainult 9% esitatud kassatsioonikaebustest tõi kaasa otsuse tühistamise.

5. Kohtualused.

Accusés en causes
criminelles.

Kohtualuste saatuse kohta seadusjõusse astunud kohtuotsuste järgi saame andmeid ainult jaoskonna kohtute pädevusse kuuluva isjus (tab. 12). Arvates nende üldarvule juurde kahel viimasel aastal administratiivkorras karistatute arvu, näeme, et summa jääb ikkagi märgatavalt väiksemaks reformieelsest, sõltuvalt kohtuasjade arvu vähenemisest. Jaoskonna kohtunike juures süüdimõistetute % tõuseb võrreldes varemaste aastatega. Samal ajal langeb leppimise ja muil põhjusil kohtu alt vabastatute %. Õigeksmõistetute arv on liikunud üles-alla, siiski ka siin võib märkida väikest suurenemist. Ringkonna kohtute II astmes samuti tõuseb süüdimõistetute arv, eriti järsult 1936. a. Samal aastal on õigeksmõistetute arv teinud hüppe vastassuunas — pärast pilka püsimum enamvähem ühel tasemel. Vabastatute määr

¹⁾ Siin avaldatud arvud erinevad seniavaldatuist seetõttu, et siin on toodud ainult kassatsioonikaebuste tagajärjed, jättes välja erikaebused, ettepanekud jne.

Kohtuallused jaoskonnakohtutele alluvais asjus — seadusjõusse astunud kohtuotsuste järgi.
Accusés dans les affaires criminelles d'après les jugements entrés en vigueur.

12.	Jaoskonnakohtumõrkude juures Par les juges d'arrondissements				Ringkonnakohtute II astmes Par les tribunaux de district (en II inst.)				
	Üldse Total	%			Üldse Total	%			
		Süüdi mõistetud	Õigeks mõistetud	Kohtu alt valastatud (leppimise ja muil põh- justel)		Condamnés	Acquittés	Libérés	
Sellest — Dont:	1936	44 914	76,8	17,5	5,7	5 286	69,6	25,0	5,4
Tallinna ringkond		16 778	80,9	14,2	4,9	1 619	68,1	27,5	4,4
Rakvere „		8 494	80,2	15,3	4,5	973	73,0	21,0	6,0
Tartu „		14 025	74,5	13,7	6,8	1 928	70,1	24,3	5,6
Viljandi „		5 617	65,5	27,8	6,7	766	87,0	20,4	6,0
1935		45 990	72,3	19,3	8,4	5 104	60,1	31,6	8,3
1934		65 786	77,7	14,5	7,8	5 832	64,1	28,0	7,3
1933		63 753	73,5	16,0	10,5	6 779	61,8	20,9	8,3
1932		69 485	69,9	17,8	12,3	6 865	57,5	28,9	13,6
Keskmine 1930—34		66 572	72,5	16,4	11,1	5 881	60,1	28,8	11,1
Moyenne 1925—29		68 001	70,2	16,3	13,5	5 766	59,5	29,9	10,6

on siin langenud kaunis jõudsalt 1931. a. alates. 1936. a. vabanes süüdistusest suhteliselt kõige enam isikuid Viljandi ja Tartu ringkonna jaoskonnakohtutes, kõige vähem — Tallinna ringkonnas. On raske vastata, kas see on oleb üksi jälitamistingimuste erinevusest või ka muudest asjaoludest. Ringkonnakohtute II astmetest sammus 1936. a. õigeksmõistvate otsuste poolest esirinnas Tallinn, viimasena Rakvere.

Muide, õigeksmõistvate arvu kõrgseisu langemine 1935. a. viitab seosele toimunud reformiga. Võimalik, et osa asju, mis alustatud vanade normistikkude alusel, uutes ei esinenud enam süütegudena ja seetõttu lõppesid õigeksmõistuga.

Kohtuallused ringkonnakohtute I astmesse jooksval aastal juurdetuldud toimetustes.
Accusés en causes portées devant les tribunaux de district (en I inst.).

13.	Kohtualluste arv Nombre des accusés	Sellest — Dont %		
		Vabaduses Libres	Vahi all Arrêtées	
Sellest — Dont:	1936	2 612	52,9	47,1
Tallinn		972	52,0	48,0
Rakvere		490	51,4	48,6
Tartu		893	51,6	48,4
Viljandi		257	64,2	35,8
1935		2 340	56,5	43,5
1934		4 418	62,0	38,0
1933		5 832	65,1	34,9
1932		4 101	60,9	39,1
Keskmine 1930—34		4 003	62,0	38,0
Moyenne 1925—29		3 405	67,2	32,8

Kohtualluste arv ringkonnakohtute I astmesse aastast juurdetuldud toimetustes (tab. 13) liigub enam-vähem rööbiti toimetuste arvuga; suurim kohtualluste arv pole siiski mitte 1932. a. vaid 1934. a. Nende suhtes tõkkehendina kasutatava eelvangistuse tähtsus tõuseb, tunduvamal määral just kahel viimasel aastal.

Naised kohtualluste ja eelvangistatute hulgas ringkonnakohtute I astmesse jooksval aastal juurdetuldud toimetustes.
Femmes parmi les accusés et arrêtées (mes. prév.) en causes portées devant les tribunaux de district (en I inst.).

14.	Abs. arv — Nombre		%		
	Üldse Total	Nest Dont: Vahi all Arrêtées	au nombre des accusés	au nombre des arrêtées	
Sellest — Dont:	1936	398	104	14,9	8,5
Tallinn		124	28	12,8	6,0
Rakvere		78	24	15,9	10,1
Tartu		149	39	16,7	9,0
Viljandi		37	13	14,4	14,1
1935		364	98	15,6	9,6
1934		614	168	13,9	10,0
1933		620	112	13,8	7,9
1932		496	119	12,1	7,3
Keskmine 1930—34		577	136	14,4	8,9
Moyenne 1925—29		545	148	16,0	13,2

Süüdimõistetud alaealsed (12—17 a.) jaoskonnakohtutele alluvais asjus¹⁾.
Mineurs (de 12—17 ans) parmi les condamnés.

15.	Absol. arv — Nombre			% süüdimõistetute arvust — % au nombre des condamnés			
	Jaoskonnakohtumõrkude juures	Ringkonnakohtute II astmes	Kokku	Par les juges d'arrondissements	Par les tribunaux de district (en II inst.)	Total	
Sellest — Dont:	1936	1 054	24	1 078	3,1	0,7	2,8
Tallinna ringkond		410	11	421	3,0	1,0	2,0
Rakvere „		168	6	174	2,5	0,8	2,3
Tartu „		322	—	322	3,1	—	2,7
Viljandi „		154	7	161	4,2	1,4	3,8
1935		939	6	945	2,8	0,2	2,6
1934		978	17	995	1,9	0,5	1,8
1933		1 023	12	1 035	2,2	0,5	2,1
1932		950	17	967	2,0	0,4	1,8
Keskm. — Moyenne 1930—34		973	21	994	2,0	0,6	1,9

¹⁾ Kuni 1. II 1935 alaealsed 10—17 a.

Kohtualuste soolise koostise kohta ringkonna-kohtute I astmesse tulnud toimetustest annab pildi tab. 14. Siit nähtub, et naiste arv kohtualuste ja eelvangistatute hulgas on 1930—34. a. keskmiselt märksa madalam eelmise viisaastaku keskmisest.

Alaealiste (12—17 a.) tähtsus süüdimõistetute hulgas jaoskonnakohtutele alluvais asjus (tab. 15) näitab kahetsetavalt tõusu, kuigi KrS-is teostatud vastutusvõimeliste noorte kontingendi vähendamine oleks pidanud mõjuma vastupidiselt. 1936. a. oli

alaealisi süüdimõistetuid suhteliselt kõige rohkem Viljandi, kõige vähem — Rakvere ringkonnas.

Tähtsama faktina märgime kokkuvõttes tunduvalt langust kohtutesse tulnud kriminaalasjade, samuti nendes esinenud kohtualuste arvus, eriti just ringkonnakohtutele alluvais asjus. Kas on see tingitud ainuüksi uute seadustike ajutisest suuremast preventtiivsusest, või on siin tegu tõelise süütegellikuse langusega, selle üle otsustamiseks on praegune aeg veel liig varane.

TSIVILASJAD — CAUSES CIVILES.

Ka tsiviilalal on meie omarikkus toonud rea muudatusi. Venest retsipeeritud seadustesse, sellisest põhilisest reformist nagu kriminaalalal ei saa aga olla juttugi. Tõsi, ka mainitud reformi mõju ulatus siinagi: seni puht-tsiviilkohtuliku iseloomuga konkursimenetluses võeti ette suured muudatused; siiski ei tohtis muudatused normides olla oluliselt mõjutanud pöördumist tsiviilkohtutesse. Majanduskriisi jäljed peegelduvad aga ka siin.

6. Tsiivilasjade arv I astme kohtutes.

Causes civiles devant les tribunaux de I inst.

Rööbiti majanduslike raskuste süvenemisega näeme alates 1929. a. sagenevat pöördumist tsiviilkohtutesse. Haripunktile

jõuab see konjunktuuri madalseisu eel — 1931. a. — 95 691 asjaga üldse, ehk 856 asjaga 10 000 elaniku

kohta. Vaadeldes eraldi asjade arvu liikumist jaoskonna- ja ringkonnakohtutes (tab. 16) näeme, et viimastesse on pöördutud kõige arvukamalt 1932. a. Siit edasi — jaoskonnakohtutele alluvais asjus — ja nende suurest ülekaalust sõltuvalt ka tsiivilasjade üldarvus — juba alates raskemast kriisiaastast — 1932. a., algab tähelepanev langus. Nii tuli 1935. a. tsiivilasju jaoskonnakohtutesse umbes kaks korda vähem kui 1931. a. Ringkonnakohtute I astmesse tulnud toimetuste arvu keskmine oli ajavahemikul 1930—34. a. vähe kõrgem 1924. a. omast vaid 1932. a. arvel, ülejäänud aastatel oli see arv väiksem 1924. a.

Esimese astme kohtutesse tulnud tsiivilasjade arv — Nombre des causes civiles portées devant les tribunaux de I instance.

16.	Jaoskonnakohtunikkude juures Juges d'arrondissements					Ringkonnakohtute I astmes Tribunaux de district (en I inst.)					Üldse Grand total
	Kokku Total	Nõudekorras Affaires contentieuses	Sundiläite korras Procédures d'exécution	Hoiukorras Procédures partielles	Muid asju Autres	Kokku Total	Nõudekorras Affaires contentieuses	Sundiläite korras Procédures d'exécution	Hoiukorras Procédures partielles	Erikaebusi ja muid asju — Plaintes spéc. et autres	
1936	44 888	24 237	11 430	5 622	3 504	6 292	2 824	458	2 782	228	51 175
1935	43 847	25 317	10 254	4 582	3 094	6 704	2 728	602	3 292	242	50 011
1934	47 133	26 584	12 184	4 084	4 281	7 365	2 647	723	3 508	487	54 498
1933	60 682	33 328	18 313	4 614	4 607	7 193	2 484	1 043	3 495	171	67 855
1932	82 499	41 115	30 278	6 092	4 414	8 193	2 872	1 865	3 741	216	90 692
Keskmine 1930—34	72 698	35 322	28 264	4 836	4 276	7 488	2 694	1 958	3 205	231	80 186
<i>Moyenne 1925—29</i>	49 655	26 073	16 384	4 504	2 594	6 140	2 003	1 445	1 871	221	56 685
Asjade arvni liikumine (1924 = 100) — Mouvement du nombre (1924 = 100).											
1936	180,4	108,2	161,0	177,6	201,8	84,9	93,0	18,0	184,2	70,2	122,4
1935	127,4	113,0	145,2	144,8	207,4	91,3	89,8	19,8	218,0	74,5	121,0
1934	137,0	118,7	172,5	120,0	240,4	99,4	87,2	28,5	232,3	149,8	130,8
1933	176,8	148,8	259,3	139,5	258,7	97,1	81,8	41,1	231,5	62,6	162,3
1932	239,8	183,6	428,7	211,4	247,8	110,6	94,6	53,8	247,7	66,2	216,0
Keskmine 1930—34	211,3	157,7	400,2	152,8	240,1	101,1	88,7	53,5	212,3	71,1	191,8
<i>Moyenne 1925—29</i>	144,0	116,4	232,0	142,3	146,6	82,9	85,7	56,9	123,9	68,0	133,2
Asjade iseloom % — Caractère des causes en %.											
1936	100,0	54,0	25,5	12,5	8,0	100,0	44,9	7,8	44,2	3,6	—
1935	100,0	57,7	23,4	10,5	8,4	100,0	40,3	7,4	48,7	5,5	—
1934	100,0	56,4	25,8	8,7	9,1	100,0	38,0	9,8	47,6	6,6	—
1933	100,0	54,9	30,2	7,3	7,6	100,0	34,5	14,5	48,6	2,4	—
1932	100,0	49,8	36,7	8,1	5,4	100,0	35,0	16,7	45,7	2,6	—
Keskmine 1930—34	100,0	48,6	38,9	6,6	5,9	100,0	36,0	18,1	42,8	3,1	—
<i>Moyenne 1925—29</i>	100,0	52,6	33,1	9,1	5,2	100,0	42,4	23,5	30,5	3,6	—
10 000 elaniku kohta — Pour 10 000 habitants.											
1936	397	214	101	50	32	56	26	4	25	2	453
1935	388	224	91	40	33	60	24	5	29	2	448
Keskmine 1930—34	648	315	252	43	38	67	24	12	29	2	715
<i>Moyenne 1925—29</i>	444	254	147	40	23	55	23	13	17	2	499

omast. Seega selgub, et suuremad kõikumised esinevad just väiksema väärtusega asjade arvus.

Ka eriti tsiviilasjade absoluutarvu liikumine pakub küllaldast huvi. Nõudeasjade arv oli suurim 1932. a.; jaoskonnakohtutes järgneb sellele pidev langus, ringkonnakohtute I astmes algab aga pärast langust 1933. a. uus püsiv tõus. Sundtäite asjade absoluutarvu väga suur vähenemine võrreldes kõrgseisuga 1930. a. sõltub üheltpoolt muidugi korrektsemas kohustuste täitmisest deebitoride poolt, teisest küljest aga arvatavasti ka krediitdividualuste kitsenemisest ja vekslikaibe tüdisest tagasiminekest. Eriti väikeseks on sundtäite asjade arv jäänud ringkonnakohtutes.

Hoiukorra asjades on raske leida kindlat suunda, siiski ka nende arv oli 1930—34. a. märksa suurem eelmise viisaastaku omast. Väärrib märkimist, et ringkonnakohtute I astmes vaid hoiukorra asjade arv on tõusnud tunduvalt kõrgemale 1924. a. tasemest — ja seda juba kümnekonna aasta eest; teist liiki asjade arv on aga juba aastaid väiksem 1924. a.

omast. Meenutades, et hoiukorra asjades tavaliselt puudub vaidlus, ilmneb huvide kokkupõrkest tekkinud asjade arvu langus ringkonnakohtutes veelgi reljeefsemalt.

Vaadeldes eriti tsiviilasjade suhtelise esinemisageduse muutusi üksikutel aastatel näeme, et nõudeasjade osatähtsus jaoskonnakohtutes tõuseb pidevalt ajavahemikul 1930—35. a., vaid 1936. a. on toimunud väike tagasimine. Sundtäite asjade keskmine osatähtsus asjade üldarvus on 1930—34. a. esinenud raskuste tõttu küll kõrgem 1925—29. a. omast, siiski näitab nende osatähtsus — vastupidiselt nõudeasjadele — pidevat langusetendentsi. Hoiukorra asjade määr üldarvus tõuseb aastast-aastasse.

Ringkonnakohtute I astmes langes nõudeasjade osatähtsus 1930—33. a., 1934. a. alanud tõus jätkus jõudsalt kahel viimasel aastal. Ka siin sundtäite asjade osis väheneb kindlalt loomulikul, hoiukorra asjade osatähtsus aga tõuseb. Igasuguste muude toimetuste kontingent on võrdlemisi väike ja ei esita suuri kõikumisi.

Esimese astme kohtutesse tulnud tsiviilasjade arv kohturingkondade järgi — *Causes civiles entrées dans les tribunaux de 1 instance.*

17.

	Jaoskonnakohtunikkuude juures <i>Juges d'arrondissements</i>					Ringkonnakohtute I astmes <i>Tribunaux de district (en I inst.)</i>					Sellest — Dont			
	Kokku	Nõudekorras	Sundtäite korras	Hoiukorras	Etikaeabusi ja muud asju	Tõelad	Affaires contentieuses	Procédures d'exécution	Procédures particulières	Plaintes spéc. et autres	Üldse Grand total	Nõudekorras	Sundtäite korras	Hoiukorras
1936	44 833	24 237	11 430	5 622	3 594	6 293	2 824	458	2 782	228	51 175	27 061	11 888	8 404
Sellest — Dont:														
Tallinna ringkond	19 345	11 007	5 190	2 051	1 037	2 101	1 063	203	807	118	21 536	12 130	5 393	2 858
Rakvere "	7 199	3 273	2 038	870	973	1 292	439	48	782	23	8 401	3 712	2 131	1 652
Tartu "	13 308	7 283	3 099	1 778	1 148	1 818	858	120	756	85	15 127	8 141	3 219	2 584
Viljandi "	5 031	2 614	1 053	923	436	900	464	87	437	2	6 021	3 078	1 146	1 300
Keskml. — Moyen. 1930—34	72 698	35 322	28 264	4 836	4 276	7 488	2 694	1 358	3 205	231	80 186	38 016	29 622	8 041
Sellest — Dont:														
Tallinna ringkond	23 710	12 778	7 958	1 650	1 324	2 720	975	511	1 125	109	26 430	13 753	8 469	2 775
Rakvere "	11 033	5 456	4 767	858	852	1 366	420	150	735	61	13 209	6 376	4 017	1 593
Tartu "	27 381	12 651	11 659	1 615	1 456	2 230	866	415	908	41	29 611	13 517	12 074	2 523
Viljandi "	9 674	4 437	3 880	713	644	1 172	433	282	437	20	10 846	4 370	4 162	1 150
10 000 elaniku kohta — Pour 10 000 habitants.														
1936	397	214	101	59	32	56	25	4	25	2	453	240	105	74
Sellest — Dont:														
Tallinna ringkond	618	298	139	55	28	58	28	5	22	3	579	324	144	77
Rakvere "	351	160	102	42	47	63	21	3	38	1	414	181	104	80
Tartu "	361	193	84	48	31	49	23	3	21	2	410	221	87	69
Viljandi "	290	154	62	54	26	59	27	5	26	1	355	182	67	80
Keskml. — Moyen. 1930—34	648	315	252	43	36	67	24	12	29	2	715	339	264	72
Sellest — Dont:														
Tallinna ringkond	694	342	213	44	36	73	26	14	30	3	707	368	227	74
Rakvere "	581	266	232	42	41	69	20	7	36	3	647	266	239	78
Tartu "	743	343	316	44	40	61	24	11	25	1	804	367	238	68
Viljandi "	670	261	229	42	38	69	25	17	26	1	639	287	245	68
Asjade iseloom % — Caractère des causes en %.														
1936	100,0	54,0	25,5	12,5	8,9	100,0	44,9	7,3	44,2	3,6	100,0	52,9	23,2	16,4
Sellest — Dont:														
Tallinna ringkond	100,0	57,2	26,8	10,6	5,4	100,0	48,5	9,3	36,8	5,4	100,0	56,3	25,0	13,3
Rakvere "	100,0	45,5	28,9	12,1	13,5	100,0	34,0	3,7	60,5	1,8	100,0	43,7	25,1	19,5
Tartu "	100,0	54,7	23,3	13,4	8,6	100,0	47,2	6,6	41,5	4,7	100,0	53,8	21,3	16,8
Viljandi "	100,0	52,0	21,0	13,3	8,7	100,0	46,9	8,8	44,1	0,2	100,0	51,1	19,0	22,6
Keskml. — Moyen. 1930—34	100,0	48,6	38,9	6,6	5,9	100,0	36,0	18,1	42,8	3,1	100,0	47,4	37,0	10,0
Sellest — Dont:														
Tallinna ringkond	100,0	53,9	38,6	6,9	5,6	100,0	35,8	18,8	41,4	4,0	100,0	52,1	32,0	10,5
Rakvere "	100,0	45,7	40,0	7,2	7,1	100,0	30,7	11,0	53,8	4,5	100,0	44,2	37,0	12,0
Tartu "	100,0	49,2	42,6	5,9	6,3	100,0	32,3	18,6	40,7	1,9	100,0	45,6	40,8	8,5
Viljandi "	100,0	48,9	40,1	7,4	6,6	100,0	36,9	24,1	37,3	1,7	100,0	44,9	38,4	10,6

I astmesse tulnud tsiviilasjad jagunesid jaoskonna- ja ringkonna kohtute vahel järgmiselt:

	jaosk.-kohtud	%	ringk.-k. I aste	kokku
1936	87,7		12,3	100,0
1935	86,6		13,4	100,0
1934	86,5		13,5	100,0
1933	89,4		10,6	100,0
1932	91,5		8,5	100,0
1931	92,3		7,7	100,0
Keskmine 1930—34	90,7		9,3	100,0
„ 1925—29	89,0		11,0	100,0

Ka siit näeme kinnitust väitele, et majanduslikult rasketes tingimustes sagenev pöördumine tsiviilkohtutesse koormab peamiselt jaoskonna kohtuid.

Kohturingkondadest (tab. 17) esines 1936. a. suu- rimal määral tsiviilasju Tallinna ringkonnas — 576 asja 10 000 elaniku kohta. Viisaastakul 1930—34, milli- sse muide langevad raskemad kriisiaastad, püsis suhteliselt kõrgeima kohtuasjade arvuga esikohal Tartu ringkond. Kõige väiksem on see arv olnud kogu aeg Viljandi ringkonnas. Siin muidugi ei tule unustada, et suuremate linnade elavam ärielu põh- justab rohkem juriidilisi tülisid. Ringkonna kohtute I astmes näeme aga teist pilti: 1936. a. platseerus siin esimeseks Rakvere, seda erakordselt suure hoiu- korra asjade arvutõttu, 1930—34. a. Tallinna ring- kond; viimasel kohal püsis Tartu ringkonnakohtus. Lähtudes asjade iseloomust, võime märkida, et nõude- asju on olnud kõige rohkem Tallinna, kõige vähem Rakvere ringkonnas. Sundtäite asjade sagedus oli suurim 1936. a. — Tallinna, 1930—34. a. — Tartu ringkonnas, väiksem vastavalt Viljandi ja Tallinna ringkonnas. Hoiukorra toimetuste arvukuse poolest

sammub esirinnas Rakvere, viimasel kohal aga Tartu ringkond.

Näib, et Lõuna-Eestis on surutise aastatel olnud suuremaid raskusi kui Põhja-Eestis, peamiselt aktide järgi sundtäitmise palvete tõttu (protestitud vekslid!). 1936. a. andmed näitavad Lõuna-Eestis aga palju suuremat kergenumist kui Tallinna ja Rakvere ring- konnis.

Asjade osituse võrdlus nende iseloomu järgi 1936. a. ja 1930—34. a. keskmise vahel osutab nõude- asjade osatähtsuse kõvenemist kõikides ringkondades peale Rakvere. Hoiukorra asjade osatähtsus oli aga 1936. a. suurem ja sundtäite asjade oma väiksem 1930—34. a. keskmisest kõikides ringkondades.

7. I astme kohtute lahendid tsiviilasjus.

Décisions des trib. de I inst. en causes civiles.

Kohe alul tuleb tähendada, et jaoskonna kohtunike aruan- ded ei võimalda selget üle- vaadet tsiviilasjus tehtud la- hendeist.

Aruande vorm nõuab vaid sisuliselt otsus- tatud asjade arvu. Kuidas osituvad aga otsused sisuliselt; kui palju rahuldasiid hagi täielikult või osaliselt, kui palju neist jäeti tagajärjeta — see jääb selgusetuks. Segavalt mõjub veel asjaolu, et kõnesolevas lahtis — „sisuliselt otsustatud“ asjadena tulevad märkida nii kohtuotsusega lahendatud nõude- ja sundtäite kui ka määrusega lahendatud hoiukorra asjad. Nende märkimine koos peale muu takistab apellatsioonikaebuste määra iseloomustava õige suht- arvu võtmist, kuna on võimatu teha kindlaks nende asjade arvu, millele tegelikult võib apellatsiooni- kaebusi esitada.

Tsiviilasjade lahendusviis I astme kohtutes — *Traitement des causes civiles par les tribunaux de I instance.*

18.	Jaoskonna kohtunikkuude juures <i>Par les juges d'arrondissements</i>				Ringkonna kohtute I astmes <i>Par les tribunaux de district (en I inst.)</i>								
	Lahendatud asjade arv <i>Causes traitées (total)</i>	%			Lahendatud asjade arv <i>Causes traitées (total)</i>	%			Kohtuotsusega otsustatud asju <i>Causes jugées</i>				
		Sisuliselt otsustatud <i>Décidées au fond</i>	Lõpetatud <i>Supprimées</i>	Seisutatud <i>Suspensées</i>		Sisuliselt otsustatud <i>Décidées au fond</i>	Lahendatud kokku- leppel <i>Réconciliations</i>	Lõpetatud <i>Supprimées</i>	% lahendatud asiadest <i>% au n. des causes traitées</i>	Nelik — <i>Dont %</i>			
										Nõudmine rauhendatud <i>Réclamation satisfaites</i>	Osaliselt rauhendatud <i>Satisfaites en partie</i>	Nõudmine tagasi lükatud <i>Réclamation déclinée</i>	
Sellest — <i>Dont:</i>	1936	44 084	77,1	18,8	4,1	7 244	71,2	0,8	28,0	36,6	75,4	8,1	16,5
Tallinna ringkond	18 806	80,3	14,2	5,5	2 202	83,7	0,5	15,8	49,7	78,5	4,5	17,0	
Rakvere „	7 174	74,9	22,1	3,0	1 442	75,2	1,5	23,3	26,4	75,0	10,8	14,2	
Tartu „	13 190	72,6	24,2	3,2	2 536	55,9	0,5	43,6	32,3	74,1	10,0	15,9	
Viljandi „	4 824	80,4	17,2	2,4	1 064	76,0	1,3	22,7	41,2	71,0	10,7	13,3	
1935	43 955	77,7	18,2	4,1	7 520	71,9	1,1	27,0	36,0	73,0	9,6	17,4	
1934	47 925	78,3	18,0	3,7	7 153	73,7	0,8	25,5	40,6	75,3	9,2	15,5	
1933	63 623	78,7	17,5	3,8	6 999	81,3	0,9	17,8	43,2	77,4	8,1	14,5	
1932	81 633	81,2	15,3	3,5	7 391	85,6	1,0	13,4	46,9	80,6	7,1	12,3	
Keskmine 1930—34 <i>Moyenne 1925—29</i>	73 544 49 016	81,6 80,2	15,3 15,9	3,1 3,9	7 151 6 173	82,9 87,3	0,8 1,1	16,3 11,6	45,8 43,8	79,4 78,1	7,3 7,7	13,3 19,2	

Jaoskonna kohtunike poolt sisuliselt otsustatud asjade määr (tab. 18) langeb alates 1930. a., olles 4 viimasel aastal madalam 1925—29. a. keskmisest.

Samal ajal tõuseb pidevalt poolte kokkuleppel lõpe- tatud asjade määr, ka peatatud asjade % sammub aeglaselt tõusurada. Viimastest asjaoludest võime

järeldada puudulikult põhjendatud hagide arvu suurenemist; peame aga võtma teadmiseks, et äärmiselt formaalne tsiviilprotsess, olles täielikult rajatud võistkondlikule põhimõttele, võimaldab menetluse venitamist väga pikaajaliseks, „väsitades“ seega pooli ja viies vahel põhjendatud nõudestki loobumisele.

Ringkonnakohtute I astme aruannetest saame märksa paremaid andmeid. Ka siin suureneb lõpetatud ja väheneb sisuliselt otsustatud asjade % 1931. a. alates. Poolte kokkuleppel lahendatud asjade arv on üldiselt väike, kõikides piirides 0,5 (1931. a.) kuni 1,1% (1935. a.). Sisuliselt otsustatud asjade % vähenemisega koos langeb ka kohtuotsusega lahendatud asjade %, ainult 1936. a. on viimane teinud hüppe ülespoole. Hagi rahuldamatajätvate otsuste osatähtsus tõusis 1931—35. a., viimasel aastal toimus jälle väike langus. Vastupidiselt — osaliselt või täielikult hagi rahuldavate kohtuotsuste määr langes samal ajavahemikul; võrreldes 1925—29. a. keskmisega on aga hagi rahuldamise määr tublisti tõusnud.

Üldiselt ringkonnakohtute I astmes on rahuldatud hagide % küllalt kõrge, mis näitab, et suuremad nõudmised on harilikult ka väiksemaid paremini põhjendatud.

3. Edasikaebused tsiviilasjus ja nende tagajärjed.

Appellations en causes civiles et leur résultats.

Nagu juba eelnevas peatükis viidatud, ei saa leida õiget suhtarvu jaoskonnakohtunike otsustele antavate apellatsioonikaebuste määra iseloomustamiseks.

Suhteliselt tööle kõige lähedasemat moodust on kasustatud tabelis 19, kus on võetud apellatsioonikaebuste suhe sisuliselt otsustatud asjadest, viimaste hulgas esinevad aga ka hoiukorra asjad, milliseid lahendatakse kohtumäärustega. Määruste muutmist ei saa aga taotleda mitte apollatsioon-, vaid erikaebe korras. Selgusetuks jääb ka poolte aktiivsus edasikaebuste alal.

Apellatsioonikaebuste määr jaoskonnakohtunike otsuste peale tõusis alates 1931. a., jõudes haripunktile 1934. a. — 9,2%. Kahel viimasel aastal on leidnud

Edasikaebused tsiviilasjus I astme kohtute lahendite peale¹⁾ — *Appellations en causes civiles sur les décisions des tribunaux de I inst.*

19.	Edasikaebused jaoskonnakohtunike lahendite peale — <i>Jugements des juges d'arrond. portés en appel</i>		Edasikaebused ringkonnakohtute I astme lahendite peale — <i>Appellations sur les décisions des trib. de district (en I inst.)</i>				
	Apellatsioonikorras (% sisuliselt otsustatud asjadest) — <i>En appel (% aux causes décidées au fond)</i>	Erikaebe korras (% lahendite üldarvust) — <i>Plaintes spéciales (% aux causes traitées — total)</i>	Apellatsioonikorras (% kohtuotsusega otsustatud asjadest) — <i>En appel (% aux causes jugées)</i>			Erikaebe korras (% lahendite üldarvust) — <i>Plaintes spéciales (% aux causes traitées — total)</i>	
			Nõudja poolt — <i>Par plaigneur</i>	Kostja poolt — <i>Par répondant</i>	Kokku — <i>Total</i>		
	1936	2 655	564	242	196	438	359
Sellest — <i>Dont:</i>							
Tallinna ringkond		861	233	85	57	142	120
Rakvere		434	122	30	20	50	117
Tartu		013	132	80	75	155	81
Viljandi		447	77	47	35	82	41
1935		3 083	885	280	191	480	340
1934		3 440	948	247	196	443	314
1933		4 254	905	220	108	304	376
1932		4 835	990	204	186	390	289
Keskmine 1930—34		4 138	869	223	185	408	295
<i>Moyenne 1925—29</i>		3 459	670	263	220	483	185
				%			
	1936	7,8	1,3	9,1	7,3	16,4	5,0
Sellest — <i>Dont:</i>							
Tallinna ringkond		5,7	1,2	8,3	5,5	13,8	5,4
Rakvere		8,1	1,7	7,9	7,6	16,5	8,1
Tartu		9,5	1,0	9,8	9,1	18,9	3,2
Viljandi		11,5	1,6	10,7	8,0	18,7	8,9
1935		0,0	2,0	10,7	7,1	17,8	4,5
1934		9,2	2,0	8,5	6,7	15,2	4,4
1933		8,5	1,4	7,5	5,5	13,0	5,4
1932		6,5	1,2	5,9	5,4	11,3	3,9
Keskmine 1930—34		6,9	1,2	6,8	5,6	12,4	4,1
<i>Moyenne 1925—29</i>		3,8	1,4	9,7	8,2	17,9	3,0

aset jälle langus. Nimetatud tõusust hoolimata 1930—34. a. keskmine oli süiski madalam eelmise viisaastaku omast. Erikaebuste arv moodustab võrdlemisi stabiilselt 0,9—2,0% lahendite üldarvust. Väike liikumine neis piirides on toimunud analoogiliselt apellatsioonikaebuste määr muutuisele. 1936. a. anti suhteliselt kõige sagedamini apellatsioonikaebusi Viljandi, kõige harvemini Tallinna ringkonna jaoskonna-

kohtunike otsustele. Erikaebuste sagedus oli suurim Rakvere, väikseim Tartu ringkonnas.

Ringkonnakohtute I astme lahenditele esitatakse apellatsioon- ja erikaebusi märksa sagedamini kui jaoskonnakohtuis, kuigi võrdlus celosutatud põhjustel pole päris reaalne. Üldiselt nõudjad esinevad alati kostjaist aktiivsemate apelleerijatena. Ka siin tõuseb apellatsioonikaebuste määr aastast-aastasse, ainult

¹⁾ Siin toodud suhtarvid erinevad seniavaldatuist, kuna nad on võetud osaliselt teistel alustel.

1936. a. tähistab väikest langust. Viimaste aastate keskmine on aga veel ikka madalam 1925—29. a. omast.

Apellatsioonikaebuste määra suurenemine sõltub peale muu sundtäite asjade osatähtsuse langusest. Kuigi ka nendes asjades — sundtäite palve rahuldamatajätmise korral — edasikaebused on võimalikud, antakse neid siiski võrdlemisi harva. Enamik apellatsioonikaebusi lähtub ikka nõudeasjust, ning viimaste osatähtsuse tõus koos asjade üldarvu langu-

sega, milles apellatsioonikaebused võimalikud, tekitab efekti edasikaebuste protsendi tõusust.

Erikaebuste määr oli haripunktil 1933. a., järgneval aastal asetleidnud langus näib arenevat uueks tõusuks. Kõige rohkem apellatsioonikaebusi anti 1936. a. Tartu, kõige vähem Tallinna ringkonnakohtu I astme otsustele. Aktiivsemad nõudjad — apellaatorid olid Viljandi, passiivsemad kostjad — Tallinna ringkonnas. Erikaebuste poolest samumus esirinnas Rakvere ringkonnakohtu (palju hoiukorra asju!).

Edasikaebuste tagajärjed tsiviilasjus ringkonnakohtute II astmes ja Kohtukojas.

Résultats des causes civiles portées en appel devant les tribunaux de district (en II inst.) et en Cour d'appel.

20.	Ringkonnakohtute II aste <i>Tribunaux de district (en II inst.)</i>					Kohtukoda — <i>Cour d'appel</i>				
	Apellatsiooniasjus <i>Appellations</i>			Erikaebustes <i>Plaintes spéciales</i>		Apellatsiooniasjus <i>Appellations</i>			Erikaebustes <i>Plaintes spéciales</i>	
	I astme kohtu otsus kinnitatud <i>Jugement de I inst. confirmé</i>	I astme kohtu otsus muudetud <i>Jugement de I inst. infirmé</i>	Asi lõpetatud <i>Cause supprimée</i>	Rahuldatud <i>Satisfait</i>	Rahuldamata <i>Non satisfait</i>	I astme kohtu otsus kinnitatud <i>Jugement de I inst. confirmé</i>	I astme kohtu otsus osaliselt muudetud — <i>Jugement de I inst. infirmé en partie</i>	I astme kohtu otsus täielikult muudetud — <i>Jugement de I inst. infirmé entièrement</i>	Rahuldatud <i>Satisfait</i>	Rahuldamata <i>Non satisfait</i>
1936	1983	1416	522	1190	479	450	78	143	102	353
Sellest — <i>Dont:</i>										
Tallinna ringkond . . .	671	457	182	470	143	—	—	—	—	—
Rakvere „ . . .	315	210	74	126	102	—	—	—	—	—
Tartu „ . . .	706	514	204	362	125	—	—	—	—	—
Viljandi „ . . .	291	246	62	232	100	—	—	—	—	—
1935	2453	1417	652	1411	676	518	78	120	147	297
1934	2793	1627	586	1679	827	342	63	141	107	364
1933	2639	1603	607	1488	916	377	66	101	155	257
1932	2703	1594	511	1804	836	372	73	159	160	227
Keskmine 1930—34	2373	1513	533	1343	754	362	68	128	140	249
Moyenne 1925—29	2291	1324	363	528	461	402	50	182	128	170
						%				
1936	50,6	36,1	13,3	71,3	28,7	67,1	11,6	21,3	22,4	77,6
Sellest — <i>Dont:</i>										
Tallinna ringkond . . .	52,0	33,9	14,1	76,7	23,3	—	—	—	—	—
Rakvere „ . . .	51,8	36,0	12,2	55,3	44,7	—	—	—	—	—
Tartu „ . . .	49,6	36,1	14,3	74,3	25,7	—	—	—	—	—
Viljandi „ . . .	48,6	41,1	10,3	68,0	32,0	—	—	—	—	—
1935	54,3	31,3	14,4	67,6	32,4	72,8	10,3	16,0	33,1	66,9
1934	55,8	32,5	11,7	67,0	33,0	62,6	11,6	25,8	22,7	77,3
1933	53,7	32,7	13,6	61,9	38,1	69,3	12,1	18,6	37,6	62,4
1932	56,2	33,2	10,6	63,3	31,7	61,6	12,1	26,3	42,7	57,3
Keskmine 1930—34	55,7	32,8	11,5	64,0	36,0	64,9	12,2	22,9	36,0	64,0
Moyenne 1925—29	57,6	33,3	9,1	53,4	46,6	62,5	9,2	23,3	43,0	57,0

Tab. 20 selgitab edasikaebuste tagajärge II astme kohtutes. Ringkonnakohtute II astmes langeb apellatsiooniasjus I astme otsuste kinnitamismäär. Ka otsuste muutmismäär langes 1932—35. a., viimasel aastal on aga nende % järsult tõusnud. Lõpetatud asjade keskmine % 1930—34. a. oli kõrgem eelmise viisaastaku omast. Erikaebuste rahuldamise ennegi kõrge % kõveneb viimasel ajal veelgi. 1936. a. oli kõige vähem tagajärge apellatsioonikaebustel — Tallinna, erikaebustel — Rakvere ringkonnas. Kõige rohkem muutis I astme otsuseid samal aastal Viljandi ringkonnakohtu II aste, erikaebuste rahuldamine oli kõrgeim Tallinnas.

Ringkonnakohtute I astmele antud apellatsioonikaebuste tagajärgede hulgas Kohtukojas liigub endise

otsuse kinnitamismäär hüppeliselt, üldine tendents on siiski tõusev. 1936. a. 32,9% apellatsioonikaebustest tõi kaasa endise otsuse muutmise. Erikaebuste rahuldamismäär Kohtukojas langeb, olgugi mitte sirgjooneliselt. Kassatsioonikaebuste arv ringkonnakohtute II astme otsuste peale (tab. 21) on enam-vähem püsiv (1925—34. a. — 16,1 ja 16,2%), Kohtukoja otsustele on aga viimasel aastatel hulga kõrgem 1925—29. a. keskmisest. Nende tagajärjed Riigikohtus muutuvad — küll hüppeliselt — kaebajate kahjuks. 1936. a. tühistas Riigikohus suhteliselt kõige rohkem Tallinna, kõige vähem Tartu ringkonnakohtu II astme otsuseid.

Eeltoodust võisime teha kindlaks seose tsiviilkohtulike vaidluste arvu ja tulundusliku konjunktuuri

Kassatsioonikaebused tsiviilajaj II astme kohtute otsuste peale ja nende tagajärjed Riigikohtus¹⁾.
Pourvois en cassation en causes civiles portés devant la Cour d'Etat et leurs résultats.

21.	Kassatsioonikaebuste arv <i>Nombre des plaintes de cassation</i>		Kassatsioonikaebuste tagajärjed Riigikohtus <i>Résultats des pourvois en cassation devant la Cour d'Etat</i>	
	Ringkonnakohtute II astme otsuste peale (% lahendatud apellatsioonilõoni asjadest) <i>Sur les jugements des trib. de district (en II inst.)</i>	Kohtukoja otsuste peale <i>Sur les jugements de la Cour d'appel (% aux causes décidées en II inst.)</i>	Tagajärjeta jätetud <i>Renvoyées</i>	II astme kohtu otsus tühistatud — <i>Jugement de II inst. infirmé</i>
1936	634	326	1 000	339
Sellest — <i>Dont:</i>				
Kohtukoda — <i>La Cour d'appel</i>	—	326	304	93
Tallinna ringk. k.	188	—	240	102
Rakvere „	104	—	72	28
Tartu „	177	—	225	55
Viljandi „	165	—	159	51
1935	774	419	370	254
1934	811	341	983	330
1933	707	326	954	324
1932	778	367	770	304
Keskmine 1930—34	742	335	566	317
Moyenne 1925—29	643	261	709	311
			%	
1936	16,2	48,6	75,2	24,8
Sellest — <i>Dont:</i>				
Kohtukoda — <i>La Cour d'appel</i>	—	48,6	70,6	23,4
Tallinna ringk. k.	14,6	—	70,2	29,8
Rakvere „	17,1	—	72,0	28,0
Tartu „	12,4	—	80,4	19,6
Viljandi „	27,5	—	75,7	24,3
1935	17,1	58,9	77,6	22,4
1934	16,2	62,5	74,4	25,6
1933	14,4	59,0	74,0	25,4
1932	16,2	60,8	71,7	28,3
Keskmine 1930—34	16,1	60,0	73,2	26,8
Moyenne 1925—29	16,2	40,6	69,5	30,5

koikumiste vahel. Kohtuasjade suurim sagedus langes, nagu nägime, kriisi madalseisu eelsetele aastatele. Raskemast kriisiaastast peale ning jätkuvalt

uuel lahenemisperiodel näeme jõudsat tsiviilkohtutesse pöördumise vähenemist, eriti tunduvalt sundtäite asjades.

ADMINISTRATIIVASJAD — CAUSES ADMINISTRATIVES.

9. Arv, lahendid ja edasikaebused.

Nombre, décisions et plaintes de révision.

tublisti suurem eelmise viisaastaku omast, siiski on tendents langusele viimastel aastatel tähelepanv

Administratiivasjade arv I astme kohtutes (tab. 22) oli suurim aastatel 1931—32. Ehk küll 1930—34. a. keskmine on

kõikides kohtutes. Nii langeb kaebuste arv valla- ja aleviomavalitsuste tegevusele (jaoskonnakohtuis) alates 1933. a. ja riiklike keskasutiste tegevusele (Riigikohtu adm.-osakonnas) juba alates 1932. a. Sama suund on toimetuste arvul ka ringkonnakohtutes, ainult 1934. a. on leidnud aset ajutine tõus.

Administratiivasjad I astme kohtutes — *Causes administratives devant les tribunaux de I instance.*

22.	Jaoskonnakohtunikkuude juures <i>Juges d'arrondissements</i>			Ringkonnakohtute I astmes <i>Tribunaux de district (en I inst.)</i>			Riigikohtu adm. osak. <i>Dép. adm. de Cour d'Etat</i>	
	Juurdetulnud asjade arv	1924 = 100	Edasikaebuste % otsustatud asjadest	Nombre des causes entrées	1924 = 100	% des jugements portés en appel	Juurdetulnud asjade arv	1924 = 100
1936	681	77,5	15,7	212	59,4	23,2	590	53,7
Sellest — <i>Dont:</i>								
Tallinna ringkond	202	—	15,7	50	—	39,3	—	—
Rakvere „	94	—	17,2	22	—	—	—	—
Tartu „	291	—	12,9	102	—	18,7	—	—
Viljandi „	94	—	23,8	38	—	48,6	—	—
1935	718	81,1	13,7	350	99,7	24,2	615	56,0
1934	908	103,3	14,9	494	138,4	21,0	701	73,0
1933	1 337	209,0	6,8	472	132,2	18,7	823	75,0
1932	2 100	238,9	7,4	493	138,1	22,2	1 103	100,5
Keskmine 1930—34	1 330	151,3	10,1	468	131,1	21,5	1 129	102,8
Moyenne 1925—29	805	91,6	14,9	399	111,8	18,2	1 023	93,2

¹⁾ Vt. märkus tab. 19 juures.

Kohturingkondadest on Tartu püsinud kogu aeg esikohal suurima administratiiviasjade absoluutarvuga.

Kaebust või protesti põhjustanud asutiste ja isikute kohta saame lähemaid andmeid vaid Riigikohtu administratiiv-osakonna kui I astme aruannetest. Selgub, et riiklikest asutistest on kaebusi tõstetud kõige arvukamalt Põllutöoministeeriumi, Maakorralduse Peakomisjoni (planeerimise- ja popsiastjad!), Maksupeakomitee ja Sotsiaalministeeriumi (hoolekande- ja pensioniasjad) tegevusele. Sõltuvalt maa- korraldustööde lähenemisest lõpule on viimastel aastatel kaebuste arv selles ressooris tunduvalt langenud.

Ka administratiiviasjade lahendusviisi kohta saame ülevaate vaid Riigikohtu administratiiv-osakonna toimetustest. Tegevuses I ja lõpliku instantsina on 1930—34. a. keskmine kaebuste rahuldamatajäätü % tõusnud kõrgemale eelmise viisaastaku omast läbi vaatamatajäänud toimetuste protsendi languse arvel. Kaebuste rahuldamisäär on liikunud vahelduvalt tõusu- ja languserada. Viisaastakute keskmised on aga peagu võrdsed.

Edasikaebuste määr jaoskonnakohtunike otsustele langes a. 1930—33, sellele järgneb uus tõus. Ringkonnakohtutes püsib edasikaebuste määr juba kümme- kond aastat 20% ümber mõneprotsendilise kõikumise- ga üles- ja allapoole. Muide, ka siin on viimastel aastatel kalduvus kergele tõusule.

Kohtute tegevus 1932—36. a. — *Activités des tribunaux de 1932—36.*

24.	Juurdetulnud asjade arv <i>Causes nouvelles</i>				Otsustamisele kuuluvate asjade üldarv (jääk eelmistest aastatest + juurdetulnud) ¹⁾				Otsustamata jäänud asjade % üldarvust — % <i>des causes restant à traiter au total</i>			
	Üldse	Kriminaal	Talvil	Administ- ratiiiv	Totol	<i>Criminelles</i>	<i>Civiles</i>	Administ- ratiiiv	Üldse	Kriminaal	Talvil	Administ- ratiiiv
Jaoskonnakohtunikud — <i>Juges d'arrondissements.</i>												
1936	101 599	56 035	44 883	681	107 277	57 798	48 735	740	5,0	2,9	9,5	5,5
1935	100 571	56 011	43 847	718	106 640	58 059	47 807	774	5,3	3,0	8,1	8,4
1934	124 867	76 826	47 133	908	132 635	70 770	51 885	980	4,8	2,6	7,6	6,2
1933	188 496	75 997	60 682	1 837	150 010	79 619	68 878	2 013	5,2	3,7	6,9	3,6
1932	163 082	78 488	82 499	2 100	174 153	82 616	80 849	2 188	6,6	4,4	8,6	8,0
Keskmine 1930—34	150 257	76 230	72 698	1 329	161 962	80 755	79 768	1 439	6,2	4,6	7,8	6,9
<i>Moyenne 1925—29</i>	121 077	70 717	49 655	805	132 289	76 043	55 280	916	8,8	6,9	11,3	12,1
Ringkonnakohtute I aste — <i>Trib. de district (en I inst.).</i>												
1936	8 407	1 903	6 292	212	13 661	2 245	11 097	319	31,2	14,8	34,7	24,5
1935	8 941	1 878	6 764	290	15 431	2 634	12 325	472	34,0	18,0	39,0	20,1
1934	13 725	5 866	7 365	494	20 064	6 597	12 714	693	32,5	11,5	43,7	26,6
1933	14 018	6 353	7 193	472	20 204	7 208	12 848	643	31,1	10,1	43,3	30,7
1932	15 315	6 629	7 493	493	20 505	7 400	12 546	649	30,0	11,6	41,1	27,1
Keskmine 1930—34	14 087	6 130	7 489	468	19 476	6 831	12 017	628	29,7	10,9	40,5	26,6
<i>Moyenne 1925—29</i>	11 626	5 087	6 189	399	16 172	5 685	9 943	644	27,9	10,6	38,0	25,8
Ringkonnakohtute II aste — <i>Trib. de district (en II inst.).</i>												
1936	9 523	4 325	5 198	—	13 813	5 879	7 434	—	19,0	14,4	22,0	—
1935	10 874	4 872	6 202	—	16 167	6 102	9 065	—	25,0	26,5	24,7	—
1934	12 018	5 046	6 972	—	17 078	6 441	10 637	—	25,1	22,2	26,9	—
1933	12 555	4 920	7 635	—	17 953	6 728	11 225	—	28,2	20,7	32,7	—
1932	13 816	6 195	7 621	—	18 816	8 061	10 755	—	23,7	22,4	33,4	—
Keskmine 1930—34	12 592	5 510	7 082	—	17 238	7 268	9 970	—	26,4	24,1	31,5	—
<i>Moyenne 1925—29</i>	10 821	5 540	5 282	—	13 887	7 023	6 364	—	23,3	22,2	24,4	—
Kohtukoda — <i>Cour d'appel.</i>												
1936	1 816	756	1 060	—	2 784	1 258	1 526	—	30,5	35,6	26,2	—
1935	1 884	822	1 062	—	2 886	1 265	1 621	—	33,5	39,7	28,7	—
1934	1 703	709	994	—	2 624	1 048	1 576	—	38,2	42,3	35,5	—
1933	1 724	751	978	—	2 524	986	1 638	—	36,5	34,4	37,8	—
1932	1 682	712	920	—	2 476	911	1 665	—	32,3	25,8	36,1	—
Keskmine 1930—34	1 617	673	944	—	2 439	983	1 547	—	36,1	31,2	38,8	—
<i>Moyenne 1925—29</i>	1 446	586	860	—	2 557	780	1 777	—	39,2	21,4	47,0	—

¹⁾ *Causes à traiter (causes restant de l'an. préc. + causes nouvelles).*

Administratiiviasjade lahendusviisi Riigikohtu administratiiv-osakonnas.
Décisions du département administratif de la Cour d'État.

23.	I aste <i>En qualité de I instance</i>				II aste — <i>En qualité de II inst.</i>		
	Rahuldatud <i>Satisfaites</i>	Rahuldamata <i>Non satisfaites</i>	Läbi vaata- mata jäetud <i>Déclinées</i>	Sestatud <i>Suspendues</i>	Rahuldatud <i>Satisfaites</i>	Rahuldamata <i>Non satisfaites</i>	Läbi vaata- mata jäetud <i>Déclinées</i>
1936	99	451	67	2	82	144	9
1935	125	434	44	1	80	213	3
1934	235	593	79	14	122	222	13
1933	180	620	88	4	129	284	16
1932	244	895	87	12	102	171	13
Keskmine — <i>Moy.</i>	222	754	101	12	103	191	14
<i>1930—34</i>	245	687	225	20	119	158	20
<i>1925—29</i>							
1936	16,0	72,9	10,8	0,3	34,9	61,3	3,8
1935	20,7	71,8	7,3	0,2	26,6	70,8	2,6
1934	25,5	64,4	8,6	1,5	34,2	62,2	3,6
1933	20,2	69,5	9,9	0,4	30,1	66,2	3,7
1932	19,7	72,3	7,0	1,0	35,7	59,8	4,5
Keskmine — <i>Moy.</i>	20,4	69,3	9,3	1,1	33,6	62,0	4,4
<i>1930—34</i>	20,8	58,4	10,1	1,7	40,0	53,1	6,9
<i>1925—29</i>							

Edasikaebuste rahuldamisäär Riigikohtu administratiiv-osakonnas kui revisjoniasemes on liikunud kord tõustes, kord langedes; võrreldes aga 1925—29. a. keskmisega on viimaste aastate oma tunduvalt väiksem. Seega ka siin — nagu mujalgi — võime järeldada edasikaebuste tagajärgedest kohtulahendite kvaliteedi tõusu.

KOHTUTE AKTIIVSUS — ACTIVITÉ des TRIBUNAUX.

Kokkuvõttena käsitletule tabelid 24 ja 25 annavad ülevaate kohtuasutiste aastase töökoorma liikumisest.

Piirdume vaid aasta lõpuks otsustamata jäänud toimetuste määra vaatlusega:

Suurimal määral jääb toimetusi otsustamata Kohtukojas, ka Riigikohtus ja ringkonnakohtute

I astmes keskmiselt peagu 30% otsustamisele kuuluvaist asjust jääb lahendamata. Jaoskonnakohtuis kõikuis see % viimase 6 a. jooksul piirides 4,6 (1934. a.) kuni 6,6% (1932. a.).

Üldreeglina lõpetamata tsiviilasjade % on hulga suurem kriminaalasjade omast, ainult Kohtukojas on olukord 3 viimasel aastal olnud vastupidine. Kohtutes,

Riigikohtu tegevus 1932—36. a. — *Activité de la Cour d'État de 1932—36.*

25.	Juurdetulnud asjade arv <i>Causes nouvelles</i>					Otsustamisele kuuluvate asjade üldarv (jääk eelmistest aastatest + juurdetulnud) ¹⁾					Otsustamata jäänud asjade % üldarvust — % des causes restant à traiter au total				
	Üldse	Kriminaal- esak.	Tatvillosak.	Administ- ratifvosak. ²⁾	Ülakogu	Total	Crimeselles	Cités	Administ. ²⁾	Révision générale	Üldse	Kriminaal- esak.	Tatvillosak.	Administ- ratifvosak.	Ülakogu
1930	2 647	718	1 043	798	88	3 888	768	1 958	1 069	93	24,5	15,2	31,5	20,1	3,2
1935	3 007	770	1 281	875	81	4 182	870	2 048	1 170	88	29,7	5,7	44,8	23,1	5,7
1934	3 306	942	1 249	1 012	103	4 814	1 088	2 089	1 579	108	24,4	9,6	36,7	19,1	6,5
1933	3 289	959	1 143	1 109	78	5 134	1 042	2 118	1 888	86	29,4	9,2	39,7	30,0	5,8
1932	3 779	1 036	1 208	1 448	97	5 605	1 145	2 049	2 303	108	32,9	7,2	47,6	33,8	7,4
Keskmine 1930—34	3 554	992	1 167	1 369	86	5 296	1 077	2 060	2 066	95	30,9	8,6	42,1	32,3	7,4
Moyenne 1925—29	3 533	1 147	1 036	1 277	75	5 231	1 267	1 594	2 232	88	23,7	8,4	36,0	35,4	10,0

mis tegelevad ka administratiiviasjadega, on viimast liiki otsustamata jäänud toimetuste määr väiksem tsiviil- kuid suurem kriminaalasjade määrast.

Otsustamatajäänud asjade % on olnud keskmiselt 1930—34. a. kollegiaalkohtutes — peale Kohtukoja — kõrgem eelmise viisaastaku omast. See %, muide, sõltub reast asjaoludest, näiteks asjade komplitseeritusest, poolte leidlikkusest (tsiviilasjus, kus kostja huvides toimetuse venitamine) jne.; lõpuks on selle

määra suurenemine loomulikuks järelduseks saagenenud kohtutesse pöördumisele. Kiire otsus on eriti tähtis kriminaalasjus, sest on põhitõeks, et karistus on mõjuvaim, kui ta järgneb võimalikult ruttu pärast süüte sooritamist. Kahetsetavalt tuleb aga märkida ringkonnakohtute I astmes otsustamata jäänud kriminaalasjade määra suurenemist 3 viimasel aastal. Otsustamatajäänud toimetuste üldine määr on aga 1936. a. kõigis kollegiaalkohtuis madalam eelmise aasta omast.

¹⁾ Causes à traiter (causes restant de l'an. préc. + causes nouvelles).

²⁾ I ja II aste koos.

A. Lepp.

KIRJASTUS JA AJAKIRJANDUS 1936. a.

MARCHÉ du LIVRE et la PRESSE PÉRIODIQUE en 1936.

Sisu: I. Raamatud-brošüürid. 1. Eestis ilmunud eestikeelsed raamatud (arv, suurus, sisu, ilmumiskoht), lk. 16. 2. Eestis ilmunud võõrkeelsed raamatud, lk. 18.
II. Ajalehed-ajakirjad. 3. Ajalehede-ajakirjade arv ja keel, lk. 19. 4. Ajalehede-ajakirjade ilmumiskoht ja -sagedus, lk. 23. 5. Ajalehede tiraaž, lk. 23.

I. RAAMATUD ja BROŠÜÜRID — LIVRES et BROCHURES.

Järgnevad kokkuvõtted valgustavad raamatutoodangu arengut viimasel aastal. Koostatud on andmestik „Eesti raamatute üldnimestiku“ järgi, mis avaldatud kuukirjas „Eesti Kirjandus“.

Kokkuvõtteis on brošüürlis loetud trükis, mille suurus ei ületa 2 trükipoognat (= 32 lk. ja vähem).

Aasta kestel jooksva lk. numeratsiooniga vihud või osade kaupa ilmunud trükised on võetud ühe raamatuna aastatoodangus.

Raamatute sisulise jaotuse aluseks on rahvusvaheline kümnenälgiliste n. n. Dewey-süsteem. Raamatute vastavasse sisulilist paigutamist teostus raamatu tüülikirja järgi.

1. Eestis ilmunud eestikeelsed raamatud (arv, suurus, sisu, ilmumiskoht).

Livres estoniens édités en Estonie.

Viie aasta (1932—36) kestel on Eestis kirjastatud üldse 7184 trükiteost, neist 4 213 raamatut ja 2 971 brošüüri. Keskmine aastatoodang on 1 437 teost, sellest 843 raamatut (59%) ja 594 brošüüri (41%):

Ilmunud:	Raamatuid	Brošüüre	Kokku
1936	1 034	674	1 708
1935	999	598	1 597
1934	798	449	1 247
1933	688	660	1 348
1932	694	590	1 284
Kokku 1932—36	4 213 (58,6)	2 971 (41,4)	7 184
5 a. keskm.	843	594	1 437

Ülevaatlükuma pildi meie raamatutoodangu arengust võimaldab ilmunud trükiste lehekülgede arvu võrdlus aastate järgi. Suurima toodangu lk. arvult andis 1936. a.:

Lk. in 8°:	Raamatuis	Brošüüres	Kokku	%
1936	154 867	15 531	170 398	25,0
1935	140 504	13 370	153 874	22,6
1934	114 520	9 740	124 260	18,3
1933	99 188	10 843	110 031	16,2
1932	112 124	10 101	122 225	17,9
Kokku 1932—36	621 203	59 585	680 788	100
5 a. keskm.	124 241 (91,2)	11 917 (3,8)	136 158	

Raamatu keskmiseks suuruseks oli 1932—36. a. ümarguselt 9 trükipoognat (148 lk.), brošüüri — veidi üle 1 trükipoogna (20 lk.).

Lehekülgi tuli 1 teose kohta (in 8°):

	1 raam. kohta	1 broš. kohta
1936	150	23
1935	141	22
1934	144	22
1933	144	16
1932	162	17
5 a. keskm.	148	20

Raamatud sisult. Kuigi brošüüre on trükiste arvus viimase 5 a. (1932—36) keskm. põhjal 41,4%, ulatub lk. arv neis vaid 8,8% trükiteoste lk. üldarvust, seetõttu vaatleme sisulilike järgi ainult raamatuid, jättes välja brošüürid.

Ilukirjandust ja ühiskonnateadust käsitavad teosed on meie raamatutoodangus esikohal nii raamatute kui ka lk. arvult:

Lk.:	1936		1935		1934	
	Raam. arv	%	Raam. arv	%	Raam. arv	%
0. Üldteosed	147	14,2	125	12,5	95	11,9
1. Mõtteteadus	8	0,8	9	0,9	11	1,4
2. Usuteadus	38	3,7	39	3,9	35	4,4
3. Ühiskonnateadus	225	21,8	205	20,6	196	24,6
4. Keeleteadus	65	6,3	45	4,5	32	4,0
5. Puhteadused	53	5,1	74	7,4	45	5,6
6. Rakendusteadused	79	7,6	112	11,2	82	10,3
7. Kunst	72	7,0	56	5,6	61	7,6
8. Ilukirjandus	264	25,5	251	25,1	190	23,8
9. Ajalugu. Maateadus	88	8,0	83	8,3	51	6,4
Kokku	1 034	100	999	100	798	100

Lk.:	1936		1935		1934	
	lk. arv	%	lk. arv	%	lk. arv	%
0. Üldteosed	18 990	12,3	16 085	11,4	13 387	11,7
1. Mõtteteadus	1 220	0,8	705	0,5	1 146	1,0
2. Usuteadus	5 110	3,3	4 723	3,4	3 768	3,3
3. Ühiskonnatead.	29 654	19,1	31 871	22,7	28 728	25,1
4. Keeleteadus	12 773	8,2	7 061	5,0	6 150	5,3
5. Puhteadused	5 815	3,8	8 889	6,3	5 863	5,1
6. Rakendustead.	9 014	5,8	13 854	9,9	9 945	8,7
7. Kunst	6 412	4,1	4 548	3,2	6 291	5,5
8. Ilukirjandus	53 048	34,3	40 563	28,9	31 476	27,5
9. Ajalugu. Maateadus	12 836	8,3	12 200	8,7	7 766	6,8
Kokku	154 867	100	140 504	100	114 520	100

Stabiilemad on keskmise aastatoodangu iseloomustamiseks pikema ajavahemiku alusel koostatud aasta keskmised. 1932—36. a. on ilmunud keskm. aastast:

	Raamatuid:		Lehekülgi neis:		Lk. 1 raamatu kohta:
	1932—36	%	1932—36	%	
0. Üldteosed	113	13,4	14 891	12,0	132
1. Mõtteteadus	7	0,8	843	0,7	114
2. Usuteadus	33	3,9	3 961	3,2	122
3. Ühiskonnatead.	202	24,0	31 115	25,0	154
4. Keeleteadus	40	4,8	7 742	6,2	193
5. Puhteadused	46	5,5	5 578	4,5	123
6. Rakendustead.	80	9,5	9 341	7,5	118
7. Kunst	54	6,4	5 035	4,0	93
8. Kirjandus, ilukirjandus	201	23,8	34 851	28,1	174
9. Ajalugu. Maateadus	67	7,9	10 884	8,8	162
Kokku	843	100	124 241	100	147

Õpperaamatud. Õppe- (kooli-) raamatuid oli viimase 5 aasta raamatutoodangus 16,7% (lk. 17,3%), õpperaamatu keskmine suurus oli 9,5 trükipoognat:

	Raam. arv	% üldarvust	Lk. arv	% üldarvust	Lk. 1 õpperaam. kohta
1936	207	20,0	32 807	21,2	158
1935	244	24,4	35 937	25,0	147
1934	105	13,2	15 170	13,2	144
1933	70	10,2	12 378	12,5	177
1932	78	11,2	11 425	10,2	146
5 a. keskm.	141	16,7	21 543	17,3	154

Enamik õpperaamatuid käsitab keeleteadust (25,5%), ühiskonnateadust (21%), puhteadusi (17,8%) ja ajalugu-maateadust (16,9%):

	Raam. arv	%	Lk. arv	%
0. Üldteosed	1	0,3	39	0,2
1. Mõtteteadus	1	0,4	90	0,4
2. Usuteadus	4	3,1	766	3,6
3. Ühiskonnateadused	25	18,2	4 513	21,0
4. Keeleteadus	29	20,9	5 500	25,5
5. Puhteadused	35	24,4	3 827	17,8
6. Rakendusteadused	3	2,4	505	2,3
7. Kunst	9	6,3	636	2,9
8. Kirjandus. Ilukirjandus	10	7,2	2 026	9,4
9. Ajalugu. Maateadus	24	16,8	3 641	16,9
Kokku	141	100	21 543	100

Tõlkekirjandus. Viimaste aastate raamatutoodang — ilma brošüüreta — sisaldab tõlkekirjandust keskmiselt 11,1%, lk. 15%:

	Raamatute arv:		Lk. arv:	
	Algupärandid	Tõlked	Algupärandid	Tõlked
1936	87,5	12,5	81,4	18,6
1935	90,6	9,4	87,3	12,7
1934	90,4	9,6	87,3	12,7
1933	89,0	11,0	85,5	14,5
1932	86,6	13,4	84,0	16,0
5 a. keskm.	88,9	11,1	85,0	15,0

Raamatute ilmumiskoht. Üle 90% eesti raamatuid ilmub meie kahes suuremas linnas — Tallinnas ja Tartus. Kuigi ilmunud raamatute arvult need kaks raamatukirjastamiskeskust on peagu võrdsed, ületab lk. arvult Tartu alates 1933. a. tunduvalt Tallinna.

Raamatute ilmumiskoht:

	Raamat. arv	Sellest ilmunud (%)			Lk. arv	Sellest ilmunud (%)		
		Tallinnas	Tartus	Mujal		Tallinnas	Tartus	Mujal
1936	1034	44,6	45,8	9,0	154 867	38,8	55,0	6,2
1935	999	43,8	46,6	9,6	140 504	39,8	54,3	5,9
1934	798	43,0	44,9	12,1	114 520	30,7	51,6	8,7
1933	688	44,2	42,1	13,7	99 188	40,5	50,5	9,0
1932	694	45,4	43,4	11,2	112 124	47,2	46,0	6,8
5 a. keskm.	843	44,2	44,8	11,0	124 241	41,0	51,9	7,1

Sisult Tallinna ja Tartu 5 viimase aasta toodangu suurust lk. arvu alusel võrreldes leiame, et Tartus esineb ülekaalukalt ilukirjandus (moodustab 74,8% selle liigi üldtoodangust), puhtteadused (75,6%), keeleteadus (80,8%), ajalugu-maateadus (64,4%); Tallinnas domineerib ühiskonnateadus (69,8%), usu-teadus (63,6%), kunst-sport (60%):

Liik:	Lk. üldarv	Aastas keskm.	Sellest (%):		
			Tallinnas	Tartus	Mujal
0. Üldteosed	74 454	14 891	41,1	42,3	16,6
1. Mõtteteadus	4 217	848	40,2	59,8	—
2. Usuteadus	19 807	3 961	63,6	24,8	11,6
3. Ühiskonnatead.	155 573	31 115	69,8	21,4	8,8
4. Keeleteadus	38 712	7 742	16,0	80,8	2,3
5. Puhtteadused	27 889	5 578	19,8	75,5	4,7
6. Rakendustead.	46 704	9 341	41,7	52,3	6,0
7. Kunst	25 173	5 035	60,0	33,8	6,2
8. Kirjandus. Ilu- kirjandus	174 255	34 861	21,5	74,3	4,2
9. Ajalugu. Maa- teadus	54 410	10 834	31,2	64,4	4,4
Kokku	821 203	124 241	41,0	51,8	7,2

2. Eestis ilmunud võõrkeelsed raamatud.

Livres en langues étrangères édités en Estonie.

Viie möödunud aasta (1932—36) jooksul on Eestis ilmunud 484 võõrkeelset raamatut (üle 32 lk.), neist saksaakeelseid 51,9%, venekeelseid 22,1% ja ingliskeelseid 11%; brošüüre (kuni 32 lk. incl.) on sama aja jooksul ilmunud 487 (saksaakeelseid 42,5%, venek. 27,3%, inglisk. 11,5%):

Raamatud:	Raamatute arv:				% üldarvust:			
	1936	1935	1932—34	Kokku 5 a.	1936	1935	1932—34	5 a. keskm.
Saksa	44	56	151	251	37,9	44,8	62,1	51,0
Vene	29	20	58	107	25,0	16,0	23,9	22,1
Inglise	19	20	14	53	16,4	16,0	5,8	11,0
Rootsi	6	5	7	18	5,2	4,0	2,9	3,7
Prantsuse	4	5	3	12	3,4	4,0	1,2	2,5
Ungari	4	—	—	4	3,4	—	—	0,8
Juudi	2	1	—	3	1,7	0,8	—	0,6
Ladina	1	3	1	5	0,9	2,4	0,4	1,0
Esperanto	—	—	2	2	—	—	0,8	0,4
Itaalia	—	—	1	1	—	—	0,4	0,2
Soome	—	1	—	1	—	0,8	—	0,2
Sega	7	14	6	27	6,1	11,2	2,5	5,6
Kokku	116	125	248	484	100	100	100	100

Brošüürid:

	Raamatute arv:				% üldarvust:			
	1936	1935	1932—34	Kokku 5 a.	1936	1935	1932—34	5 a. keskm.
Saksa	45	47	115	207	36,0	35,3	50,2	42,5
Vene	32	44	57	133	25,6	33,1	24,9	27,3
Inglise	15	15	26	56	12,0	11,3	11,4	11,5
Muud	33	27	31	91	26,4	20,3	13,5	18,7
Kokku	125	133	229	487	100	100	100	100

Lehekülgede arvu kõrvutamise annab toodangust ülemaatlikuma pildi kui raamatute arvu võrdlus. Saksaakeelse kirjanduse osatähtsus on viimaseil aastail langenud, kuigi püsib ka 1936. a. veel ülekaalukalt esikohal. Kasvab ingliskeelse kirjanduse osatähtsus:

Lk. arv raamatuis:

	Raamatute arv:				% üldarvust:			
	1936	1935	1932—34	Kokku 5 a.	1936	1935	1932—34	5 a. keskm.
Saksa	7 931	8 289	20 955	37 175	45,0	49,8	63,5	55,2
Vene	3 750	2 226	8 368	14 353	21,3	13,4	25,4	21,3
Inglise	2 063	2 456	1 384	5 903	11,7	14,7	4,2	8,8
Rootsi	551	358	613	1 522	3,1	2,2	1,8	2,3
Prantsuse	440	389	215	1 044	2,5	2,3	0,7	1,6
Ungari	708	—	—	708	4,0	—	—	1,1
Juudi	272	64	—	336	1,5	0,4	—	0,5
Ladina	140	441	243	824	0,8	2,6	0,7	1,2
Esperanto	—	—	293	293	—	—	0,9	0,4
Itaalia	—	—	92	92	—	—	0,3	0,1
Soome	—	44	—	44	—	0,3	—	0,1
Sega	1 780	2 380	833	4 993	10,1	14,3	2,5	7,4
Kokku	17 644	16 647	32 996	67 287	100	100	100	100

Lk. arv brošüüres:

	Raamatute arv:				% üldarvust:			
	1936	1935	1932—34	Kokku 5 a.	1936	1935	1932—34	5 a. keskm.
Saksa	982	1 010	2 132	4 130	34,4	32,8	49,4	40,2
Vene	968	1 221	1 180	3 369	33,9	39,4	27,4	32,8
Inglise	303	309	445	1 057	10,6	9,9	10,3	10,3
Muis	604	554	558	1 716	21,1	17,9	12,9	16,7
Kokku	2 857	3 100	4 315	10 272	100	100	100	100

Sisu järgi saame kõrvutada ainult võõrkeelsete raamatute ja lehekülgede üldarvu, kuna võrdlus sisult ja keelelt pole teostatav andmete puudusel. Reastades võõrkeelsete raamatute ja lehekülgede arvu sisuliikide järgi, selgub viimase 5 aasta keskmise alusel, et esikohta omab toodangus ajalugu-maateadus (raam. 21,1%, lk. 22,7%), siis ilukirjandus (r. 14,9%, lk. 14,4%), keeleteadus (13,8%, 14,2%):

	Raamatute arv:				% üldarvust:			
	1936	1935	1932—34	Kokku 5 a.	1936	1935	1932—34	5 a. keskm.
0. Üldteosed	19	17	23	59	16,4	13,6	9,5	12,7
1. Mõtteteadus	4	6	21	31	3,4	4,8	8,7	6,4
2. Usuteadus	5	3	12	20	4,3	2,4	4,9	4,1
3. Ühiskonnatead.	11	8	26	45	9,5	6,4	10,7	9,3
4. Keeleteadus	26	29	12	67	22,4	23,2	4,0	18,8
5. Puhtteadused	2	4	10	25	1,7	3,2	7,8	5,2
6. Rakendusteadused	12	12	20	44	10,3	9,6	8,2	9,1
7. Kunst	3	4	12	19	2,6	3,2	4,9	3,9
8. Kirjandus. Ilukirj.	17	12	43	72	14,7	9,6	17,7	14,9
9. Ajalugu. Maatead.	17	30	55	102	14,7	24,0	22,7	21,1
Kokku	116	125	248	484	100	100	100	100

	Lehekülgede arv:		% üldarvust		5 a.
	1936	1935	1936	1935	(1932—36) keskm.
0. Üldteosed	3 081	2 794	17,5	16,8	14,8
1. Mõtteaadus	627	695	3,6	4,2	6,7
2. Usuteaadus	492	183	2,8	1,0	3,4
3. Ühiskonnatead. . .	1 040	932	5,9	5,6	6,4
4. Keeleteadus	2 967	4 525	16,8	27,2	14,2
5. Puhtteadused . . .	175	190	1,0	1,2	5,7
6. Rakendusteadused .	1 685	1 134	9,5	6,8	7,7
7. Kunst	1 588	252	9,0	1,5	4,0
8. Kirjandus. Ihukirjandus	2 081	1 382	11,8	8,3	14,4
9. Ajalugu. Maateadus	3 908	4 574	22,1	27,4	22,7
Kokku	17 644	16 647	100	100	100

Viie möödunud aasta (1932—36) toodangust arvatatud keskmine näitab, et aasta jooksul ilmub

Eestis võõrkeelseid raamatuid 97 à 139 lk. ja samapalju brošüüre à 21 lk.:

	Raam. arv	Lk.	Broš. arv	Lk.
	1 raamatus		1 brošüüris	
Saksakeelseid . . .	50	149	41	20
Vene „	21	137	27	25
Inglise „	11	107	11	19
Muu „	15	131	18	19
Kokku	97	139	97	21

Ajavahemikul 1932—36 (5 a.) on Eestis üldse kirjastatud 8 155 eesti- ja võõrkeelset trükiteost lk. arvuga 758 347. Võõrkeelseid on üldtoodangus 971 raamatut-brošüüri (11,9%), neis 77 559 lk. (10,2%):

	Teoste arv	%	Lk. in 8°	%	Lk. 1 teose kohta
Eestikeelseid . . .	7 184	88,1	680 788	89,8	96
Võõrkeelseid . . .	971	11,9	77 559	10,2	80
Kokku	8 155	100	758 347	100	93

II. AJALEHED ja AJAKIRJAD — JOURNAUX et PÉRIODIQUES.

3. Ajalehtede-ajakirjade arv ja keel.

Nombre et langue des journaux et périodiques.

ilmunud eesti- ja võõrkeelsed perioodilised väljaanded.

1936. a. ilmus Eestis üldse 49 ajalehte, neist eestikeelseid 43 (88%), võõrkeelseid 6 (12%).

Päevalehti oli ajalehtede hulgas 11 (neist eestikeelseid 73%) ja harvemini ilmuvaid 38 (eestikeelseid 92%):

	Päevalehed:		Harvemini ilmuvad:		Kokku:	
	arv	%	arv	%	arv	%
Eesti	8	72,7	35	92,1	43	87,8
Saksa	2	18,2	1	2,6	3	6,1
Vene	1	9,1	2	5,3	3	6,1
Kokku	11	100	38	100	49	100

Ajakirju ilmus 1936. a. 217, neist eestikeelseid samuti kui ajalehtigi 88%:

		5 a. keskm.	%
		(1932—36)	
Eesti	192	88,5	177
Saksa	8	3,7	9
Vene	11	5,0	10
Muud	6	2,8	5
Kokku	217	100	201

Ajalehtede arv on kahe viimase aasta jooksul vähenenud õige tunduvalt — 101-lt 1934. a. 49-le 1936. a. ehk ümarguselt 50%. Tingitud on see riiklikest korraldusist, mis sisepoliitilise elu tervendamiseks pandi kehtima 1934. a. märtsis.

Ajakirjade arv näitab viimaseil aastail tõusutendentsi. Keskmiselt on viimase viie aasta kestel (1932—36) ilmunud aastas 92 ajalehte ja 201 ajakirja, kusjuures 1936. a. ilmunud ajalehtede arv moodustab 5 aasta keskmisest 53,3%, ajakirjade — 108%.

	Ajalehti	Indeksid	Ajakirju	Indeksid
1936	49	53,3	217	108,0
1935	70	76,1	211	105,0
1934	101	109,8	194	96,5
1933	121	131,5	195	97,1
1932	117	127,2	189	94,0
5 a. keskm.	92	100	201	100

Normaalselt — ilmumisest peale kuni aasta lõpuni — ilmus aastas viimase 5 a. (1932—36) keskm. põhjal ajalehist 72,8%, ajakirjust 90,5%. Tunduvalt on paranenud ajalehtede ilmumine 1936. a. (93,9%, eelmisel 71,4%):

	Ajalehti	%	Ajakirju	%
	üldarvust		üldarvust	
1936	46	93,9	194	89,4
1935	50	71,4	197	93,4
1934	66	65,3	180	92,8
1933	84	69,4	189	86,7
1932	87	74,4	169	89,4
5 a. keskm.	67	72,8	182	90,5

Aasta läbi — algusest kuni lõpuni — katkestamatult ilmunud ajalehed moodustasid aasta jooksul ilmunud ajalehtede üldarvust 1936. a. 89,8%. Eelmisel aastal oli see protsent vaid 67,1 (viimase 5 a. keskm. 58,7%). Aastaläbi ilmunud ajakirju oli 1936. a. 81,1%, mis lähedane 5 aasta keskmisele (82,1%):

	Ajalehti	%	Ajakirju	%
	üldarvust		üldarvust	
1936	44	89,8	176	81,1
1935	47	67,1	180	85,3
1934	57	50,4	167	86,1
1933	63	52,1	150	76,9
1932	59	50,4	151	79,9
5 a. keskm.	54	58,7	165	82,1

Möödunud 3 aasta (1934—36) jooksul on hakanud ilmuma üldse 32 uut ajalehte, neist 30 (93,8%) eestikeelset ja 95 uut ajakirja, nende hulgas eestikeelseid 84 (88,4%). Seisma on jäänud sama aja kestel 59 ajalehte (56 eestikeelset), neist juba esimesel ilmumisaastal 15 ehk 25,4% ja 63 ajakirja (52 eestikeelset), neist esimesel aastal 14 (22,2%).

(Järg vt. lk. 23)

1.	Üldarv — Nombre général des livres															Üldarvust —								
	Raamatute arv Nombre des livres			Lehekülgede arv in 8° Nombre des pages calculé en 8°			Algupärandid Éditions originales						Tõlked — Traductions											
							Raamatute arv			Lehekülgede arv in 8°			Raamatute arv			Lehekülgede arv in 8°								
	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934						
	Raamatud —																							
0. Üldteosed	147	125	95	15 990	16 085	13 357	136	122	95	17 924	15 779	13 387	11	3	—	1 066	366	—						
Sellest: Kalendrid (aldsaulsised)	63	67	48	6 415	5 787	4 550	63	67	48	6 415	5 787	4 550	—	—	—	—	—	—						
1. Mõtteteadus	8	9	11	1 220	705	1 146	4	7	9	644	589	874	4	2	2	576	116	272						
2. Usuteadus	38	39	35	5 110	4 728	3 768	28	36	33	3 854	4 304	3 596	10	3	2	1 256	424	172						
3. Ühiskonnateadused	225	205	196	29 654	31 871	28 728	220	204	194	28 896	31 775	28 482	5	1	2	758	96	246						
Sellest: Statistika	3	8	9	956	2 840	2 088	3	8	8	956	2 840	1 934	—	—	1	—	—	154						
Rahvatulundus	71	55	58	10 060	7 634	8 542	70	55	58	9 924	7 634	8 542	1	—	—	136	—	—						
Õigus	36	29	35	5 730	5 516	6 898	35	29	35	5 682	5 516	6 898	1	—	—	48	—	—						
Põhikirjad	2	3	8	92	132	370	2	3	8	92	132	370	—	—	—	—	—	—						
Kasvatust ja haridust	44	33	32	4 540	3 186	3 698	43	33	32	4 440	3 186	3 698	1	—	—	100	—	—						
4. Keeleteadus	65	45	32	12 773	7 061	6 150	63	45	32	12 469	7 061	6 150	2	—	—	304	—	—						
5. Puhhteadused	53	74	45	5 815	8 889	5 863	53	72	44	5 815	8 377	5 751	—	2	1	—	512	112						
Sellest: Matemaatika	31	43	14	3 474	5 007	1 412	31	43	14	3 474	5 007	1 412	—	—	—	—	—	—						
6. Rakendusteadused	79	112	82	9 014	13 854	9 945	78	109	79	8 926	13 654	9 571	1	3	3	88	200	374						
Sellest: Arstiteadus	19	28	24	2 317	2 013	2 740	18	25	22	2 229	2 813	2 404	1	3	2	88	200	330						
Tehnika	13	11	5	1 813	888	413	13	11	5	1 813	888	418	—	—	—	—	—	—						
Maatõulundus	35	54	38	3 631	7 454	4 474	35	54	37	3 631	7 454	4 436	—	—	1	—	—	38						
7. Kunst	72	56	61	6 412	4 548	6 291	72	56	61	6 412	4 548	6 291	—	—	—	—	—	—						
8. Kirjandus. Inglise- ja Sellest: Proosa	264	251	190	53 043	40 563	31 476	170	172	125	28 486	24 542	18 324	94	79	65	24 563	16 021	13 152						
Eepos seotud kõnes ja muuletised	162	154	134	40 380	29 364	26 512	73	81	71	16 595	13 963	13 720	89	78	63	23 765	15 401	12 792						
Näidendid	17	16	11	2 222	1 708	847	16	15	11	1 976	1 596	847	1	1	—	246	112	—						
9. Ajalugu. Maateadus	48	42	34	4 296	3 627	2 757	45	39	33	3 928	3 279	2 597	3	3	1	368	348	160						
Sellest: Ajalugu	83	83	51	12 836	12 200	7 766	81	82	49	12 684	12 048	7 550	2	1	2	152	152	216						
Maateadus	58	55	34	9 383	7 544	5 822	56	54	32	9 236	7 392	5 606	2	1	2	152	152	216						
	25	28	17	3 448	4 656	1 944	25	28	17	3 448	4 656	1 944	—	—	—	—	—	—						
Kokku	1 034	999	798	154 867	140 504	114 520	905	905	721	126 104	122 677	99 976	129	94	77	28 763	17 827	14 544						
	Brošüürid¹⁾ —																							
0. Oeuvres générales	166	64	47	2 974	1 588	1 170	164	55	47	2 918	1 426	1 170	2	9	—	56	162	—						
Dont: Almanachs	66	23	16	2 096	714	496	66	23	16	2 096	714	496	—	—	—	—	—	—						
Littérature pour les enfants	6	15	7	134	302	124	4	6	7	78	140	124	2	9	—	56	162	—						
1. Philosophie	5	6	2	132	116	27	5	6	2	132	116	27	—	—	—	—	—	—						
2. Théologie	35	64	61	752	1 300	1 278	32	57	57	656	1 192	1 178	3	7	4	96	108	100						
3. Sciences sociales	200	156	131	4 031	3 010	2 700	198	156	130	3 995	3 010	2 676	2	—	1	36	—	24						
Dont: Statistique	1	2	7	16	42	136	—	2	7	—	42	136	1	—	—	16	—	—						
Économique	75	36	28	1 531	632	540	74	36	28	1 511	632	540	1	—	—	20	—	—						
Droit	10	8	4	238	136	88	10	8	4	238	136	88	—	—	—	—	—	—						
Règlements etc.	37	29	28	700	464	534	37	29	28	700	464	534	—	—	—	—	—	—						
Éducation et instruction	37	33	22	714	712	414	37	33	22	714	712	414	—	—	—	—	—	—						
4. Philologie	18	23	12	338	550	276	18	23	12	338	550	276	—	—	—	—	—	—						
5. Sciences pures	90	69	13	2 752	2 068	272	90	69	13	2 752	2 068	272	—	—	—	—	—	—						
Dont: Mathématique	79	59	2	2 528	1 840	40	79	59	2	2 528	1 840	40	—	—	—	—	—	—						
6. Sciences pratiques	58	64	73	1 140	1 303	1 584	58	64	72	1 140	1 303	1 560	—	—	1	—	—	24						
Dont: Médecine	17	15	14	306	241	236	17	15	14	306	241	236	—	—	—	—	—	—						
Teknik	2	5	4	23	116	84	2	5	4	23	116	84	—	—	—	—	—	—						
Agriculture	31	27	36	666	586	788	31	27	35	666	586	784	—	—	1	—	—	24						
7. Beaux-arts	118	105	62	2 433	2 290	1 416	114	105	58	2 325	2 290	1 282	4	—	4	108	—	128						
8. Littérature. Belles-lettres	16	18	21	355	456	484	12	17	17	266	424	404	4	1	4	92	32	80						
Dont: Prose	13	10	12	288	236	248	10	9	8	208	204	168	3	1	4	80	32	80						
Poèmes épiques et vers	1	1	—	32	12	—	1	1	—	32	12	—	—	—	—	—	—	—						
Oeuvres dramatiques	—	6	6	—	176	172	—	6	6	—	176	172	—	—	—	—	—	—						
9. Histoire. Géographie	28	29	27	621	689	539	27	29	27	605	689	539	1	—	—	16	—	—						
Dont: Histoire	16	16	19	295	396	389	15	16	19	279	396	389	1	—	—	16	—	—						
Géographie	12	13	8	326	293	150	12	13	8	326	293	150	—	—	—	—	—	—						
Total	674	598	449	15 531	13 370	9 740	658	581	435	15 127	13 068	9 384	16	17	14	404	302	356						
Üldse — Gr. total	1 708	1 597	1 247	170 398	153 874	124 260	1 563	1 486	1 156	141 231	135 745	109 360	145	111	91	29 167	18 129	14 900						

¹⁾ Brošüüride on loetud trükkis, mille suurus ei ületa kaht trükkpögnat (32 lk. ja vähem).

Livres et brochures en langue estonienne en Estonie de 1934—36.

De nombre général												Ilumuskoh — Lieu de publication											
Õppe- (kooli-) raamatuid Livres scolaires						Teisi raamatuid Autres livres						Tallinn Parus à Tallinn			Tartu — Parus à Tartu			Mujal — Parus en autres villes et bourgs					
Raamatute arv			Lehekülgede arv			Raamatute arv			Lehekülgede arv			Raamatute arv — Nombre des livres											
1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934			
2	—	—	193	—	—	145	125	95	18 797	16 085	13 387	50	54	32	57	34	29	40	37	34			
—	—	—	—	—	—	63	67	48	6 415	5 787	4 550	24	28	14	9	11	10	30	28	24			
2	—	—	304	—	—	6	9	11	916	705	1 146	4	4	8	4	5	3	—	—	—			
8	5	1	1 367	976	182	30	34	34	3 743	3 752	3 586	23	22	23	10	10	7	5	7	5			
16	84	14	3 194	13 799	2 507	209	121	182	26 460	18 072	26 131	145	147	110	58	39	53	22	19	33			
—	—	3	—	—	782	3	8	6	956	2 840	1 300	3	7	6	—	1	3	—	—	—			
1	—	—	148	—	—	70	55	58	9 912	7 634	8 542	47	37	37	8	7	7	16	11	14			
6	4	5	1 984	934	1 109	30	25	30	3 746	4 582	5 739	18	20	16	18	9	12	—	—	7			
—	—	—	—	—	—	2	3	8	92	132	370	1	2	2	1	1	1	—	—	5			
8	3	4	932	302	472	36	30	28	3 608	2 884	3 226	23	16	12	17	13	18	4	4	2			
49	39	21	9 820	6 361	3 746	16	6	11	2 953	700	2 404	15	9	9	47	35	23	3	1	—			
47	58	34	379	6 243	3 592	6	16	11	436	2 646	2 271	17	28	12	34	42	31	2	4	2			
31	43	14	3 474	5 007	1 412	—	—	—	—	—	—	14	21	7	15	18	5	2	4	2			
9	2	3	1 636	288	448	70	110	79	7 378	13 566	9 497	33	47	32	41	57	44	5	8	6			
4	1	2	752	64	288	15	27	22	1 565	2 949	2 452	3	7	10	15	21	13	1	—	1			
4	—	—	800	—	—	9	11	5	1 013	883	413	10	9	2	2	1	3	1	1	—			
—	—	1	—	—	100	35	54	37	3 631	7 454	4 314	13	17	11	21	30	22	1	7	5			
16	11	8	1 556	575	438	56	45	53	4 856	3 973	5 853	46	36	41	16	15	17	10	5	3			
23	16	5	4 190	3 100	1 176	241	235	185	48 853	37 463	30 300	97	59	59	161	181	120	6	11	11			
—	—	3	—	—	764	162	154	131	40 360	29 304	25 748	45	28	35	112	118	91	5	8	8			
—	1	—	—	172	—	17	15	11	2 222	1 536	847	5	1	1	11	15	9	1	—	1			
35	29	19	5 168	4 595	2 991	48	42	34	4 200	3 627	2 757	45	29	23	3	11	9	—	2	2			
19	20	12	2 732	3 037	1 981	39	35	22	6 650	4 507	3 861	22	16	7	31	37	25	5	2	2			
16	9	7	2 436	1 558	1 030	9	19	10	1 012	3 008	914	9	16	10	15	10	6	1	2	1			
207	244	105	32 807	35 937	15 170	827	755	693	122 060	104 567	99 350	46	438	343	474	465	358	99	96	97			
Brochures.																							
1	—	—	20	—	—	105	64	47	2 954	1 588	1 170	16	20	15	20	28	19	61	16	13			
—	—	—	—	—	—	66	23	16	2 090	714	496	8	4	3	8	8	5	50	11	8			
—	—	—	—	—	—	6	15	7	134	302	124	—	3	5	6	12	2	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	5	6	2	132	116	27	2	1	—	3	3	2	—	2	—			
2	1	—	32	15	—	33	63	61	720	1 285	1 278	22	34	26	5	10	10	8	20	25			
2	3	2	64	32	40	198	153	129	3 967	2 978	2 660	118	82	67	47	47	37	35	27	27			
—	1	—	—	10	—	1	1	7	16	32	130	—	7	7	1	2	—	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	75	36	28	1 531	632	540	46	18	9	10	12	9	19	11	10			
—	—	—	—	—	—	10	8	4	238	136	88	4	2	3	6	6	1	—	—	—			
—	—	—	—	—	—	37	20	28	700	464	534	26	23	18	4	4	1	7	2	0			
2	2	2	64	22	40	35	31	20	650	690	374	20	11	8	14	14	11	3	8	3			
11	17	9	192	432	212	7	6	3	146	118	64	9	4	3	9	18	9	—	1	—			
80	63	3	2 560	1 944	72	10	6	10	192	124	200	42	31	2	48	38	11	—	—	—			
79	59	2	2 528	1 840	40	—	—	—	—	—	—	40	29	1	39	30	1	—	—	—			
1	2	—	16	28	—	57	62	73	1 124	1 275	1 584	24	35	29	31	18	28	3	11	16			
—	—	—	—	—	—	17	15	14	306	241	286	5	5	2	12	9	8	1	1	4			
—	—	—	—	—	—	2	6	4	28	116	84	—	4	3	1	—	1	1	1	—			
—	—	—	—	—	—	31	27	36	666	586	788	13	13	14	17	7	13	1	7	6			
1	4	2	16	96	48	117	101	60	2 417	2 194	1 362	93	79	45	6	12	11	19	14	9			
—	—	—	—	—	—	15	18	21	332	456	484	6	10	9	9	5	8	1	3	4			
—	—	—	26	—	—	13	10	12	288	236	248	5	5	4	8	2	4	—	3	4			
—	—	—	—	—	—	1	1	—	32	12	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—			
—	—	—	—	—	—	6	6	—	—	176	172	—	5	4	—	1	2	—	—	—			
9	13	6	270	364	116	19	16	21	351	325	423	6	8	4	19	17	16	3	4	3			
2	8	2	58	228	50	14	8	17	237	108	389	4	—	4	11	16	14	1	—	1			
7	5	4	212	136	66	5	8	4	114	157	84	2	8	4	8	1	2	2	4	2			
108	103	22	3 196	2 911	488	566	495	427	12 335	10 459	9 252	338	304	204	296	196	151	130	98	94			
315	347	127	36 003	38 848	15 658	1 393	1 250	1 120	134 395	115 025	106 602	799	742	547	680	661	509	229	194	191			

Eestis ilmunud ajalehtede ja ajakirjade keel 1934—36. a. — Journaux et périodiques parus en Estonie de 1934—36 selon la langue.

2.	Ajalehed — Journaux									Ajakirjad Périodiques			Üldse Ensemble		
	Päevalehed Quotidiens			Harvemini ilmuvad Paraissant plus rarement			Kokku Total								
	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934
Keel — Langue															
Eesti — Estonienne	8	8	11	35	54	82	43	62	93	192	189	172	235	251	265
Saksa — Allemande	2	2	2	1	2	1	3	4	3	8	6	11	11	10	14
Vene — Russe	1	1	1	2	3	4	3	4	5	11	11	7	14	15	12
Koost — Suédoise	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	2	1	1
Soome — Finnoise	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	2	2	1
Esperanto — Espéranto	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
Inglise — Anglaise	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1
Kokku — Total	11	11	14	38	59	87	49	70	101	217	211	194	266	281	295

Eestis ilmunud ajalehtede ilmuniskoht ja -sagedus 1934—36. a.
Journaux parus en Estonie de 1934—36 selon le lieu et la fréquence de publication.

3.	Ilmunissagedus — Fréquence de publication															Neist — Dont											
	nädalas — par semaine															Tarvidust mööda Suivant la nécessité		Kokku Total			Aasta lõpul ilmus Nombre à la fin de l'année			Läbi aasta ilmunud Parus du- rant toute l'année			
	7 korda fois			6 korda fois			3 korda fois			2 korda fois			1 kord fois														
	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934	1936	1935	1934						
Ilmuniskoht Lieu de publication Linnus:																											
Tallinn	3	3	2	2	3	5	4 ¹⁾	7 ²⁾	7 ¹⁾	2	2	3	7	8	13	1 ³⁾	2	3	19	25	33	19	22	23	19	19	21
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Narva	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nõmme	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Otepää	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Paide	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pärnu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rakvere	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tapa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tartu	1	2	2	1	1	3	1	1	1	1	1	1	2	3	7 ¹⁾	2 ²⁾	3 ³⁾	6	10	17 ⁴⁾	4	6	8	4	6	6	6
Türi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Valga	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Viljandi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Võru	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mujal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	4	5	4	7	6	10	15	23	26	4	7	10	16	24	36	3	5	15	49	70	101	46	50	66	44	47	57

¹⁾ Neist üks 4 × näd. ²⁾ Neist üks 5 × näd. ³⁾ Neist üks 2 × kuus. ⁴⁾ Neist üks 4 × aastas. ⁵⁾ Neist üks 1 × kuus.
⁶⁾ Neist üks 1 × kuus ja kaks 2 × kuus.

Eestis ilmunud ajakirjade ilmuniskoht ja -sagedus 1935—36. a.
Périodiques parus en Estonie de 1935—36 d'après le lieu et la fréquence de publication.

4.	Ilmunissagedus — Fréquence de publication												Neist — Dont								
	1 kord nädalas 1 fois par semaine		2 korda kuus 2 fois par mois		1 kord kuus 1 fois par mois		3 korda aastas 3 fois par an		6 korda aastas 6 fois par an		4 korda aastas 4 fois par an		Tarvidust mööda Suivant la nécessité		Kokku Total		Aasta lõpul ilmus Nombre à la fin de l'année		Läbi aasta ilmunud Parus du- rant toute l'année		
	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935	
Ilmuniskoht Lieu de publication																					
Tallinn	20	20	13	14	68	66	5	5	20	14	5	3	8	8	138	130	124	122	111	118	
Tartu	1	1	3	3	25	24	1	1	6	6	3	6	3	4	45	45	40	42	38	35	
Mujal	1	1	11	11	10	9	1	1	2	3	3	4	6	7	34	36	30	33	27	27	
Kokku — Total	22	22	26	28	103	99	7	7	28	23	14	13	17	19	217	211	194	197	176	180	

1934—36. a. ilmuma hakanud ajalehed-ajakirjad:

Ajalehed:	1936	1935	1934	Kokku	%
Eesti	3	3	24	30	98,8
Saksa	—	1	—	1	3,1
Vene	—	—	1	1	3,1
Muud	—	—	—	—	—
Kokku	3	4	25	32	100

Ajakirjad:	1936	1935	1934	Kokku	%
Eesti	18	32	34	84	88,4
Saksa	1	—	1	2	2,1
Vene	1	4	2	7	7,4
Muud	—	1	1	2	2,1
Kokku	20	37	38	95	100

1934—36. a. ilmumise lõpetanud ajalehed-ajakirjad:

Ajalehed:	1936	1935	1934	Kokku	%
Eesti	3	19	34	56	94,9
Saksa	1	—	—	1	1,7
Vene	—	1	1	2	3,4
Muud	—	—	—	—	—
Kokku	4	20	35	59	100

Neist samal aastal ilmuma hakanud 1 — 14 15 36,4

Ajakirjad:	1936	1935	1934	Kokku	%
Eesti	24	14	14	52	82,5
Saksa	3	1	3	7	11,1
Vene	2	1	—	3	4,8
Muud	1	—	—	1	1,6
Kokku	30	16	17	63	100

Neist samal aastal ilmuma hakanud 2 4 8 14 22,2

4. Ajalehtede-ajakirjade ilmumiskoht ja -sagedus.

Journaux et périodiques d'après le lieu et la fréquence de publication.

7/8 Tallinnas ilmub ümarguselt 2/5 meie ajalehist (1936. a. 38,7%, 1933. a. 38%). Peagu sama palju kui Tallinnas ilmus 1936. a. ajalehti neljas suuremas linnas — Tartus, Narvas, Pärnus, Viljandis — kokkuvõetult (36,8%):

	1936	1935	1936	%	1938
Tallinnas	19	46	38,7	36,8	38,0
Tartus	6	17	12,2		14,0
Narvas	4	5	8,2		4,1
Pärnus	4	4	8,2		3,8
Viljandis	4	9	8,2		7,4
Mujal	12	40	24,5		33,2
Kokku	40	121	100		100

Ajalehtede ilmumissagedus 1936. a. (sulgudes 1933. a.):

	1936	1933	%
6—7 korda nädalas (päevalehed)	11 (16)	22,4 (12,4)	
3 " "	15 (28)	30,6 (23,2)	
2 " "	4 (9)	8,2 (7,4)	
1 " "	18 (48)	32,7 (35,5)	
Tarvidust mõõda	3 (20)	6,1 (21,5)	
Kokku	49 (121)	100 (100)	

Ajakirjade ilmumiskohaks on peamiselt Tallinn ja Tartu. 1936. a. ilmus ajakirju (sulgudes 1933. a.):

	1936	1933	%
Tallinnas	188 (128)	63,6 (83,1)	
Tartus	45 (41)	20,7 (21,0)	
Mujal	34 (31)	15,7 (15,9)	
Kokku	217 (195)	100 (100)	

Ilmumissageduselt on esikohal kuukirjad, mis moodustavad ligi poole (1936. a. 47,5%) ajakirjade üldarvust.

Ajakirjade ilmumissagedus 1936. a. (sulgudes 1933. a.):

	1936	1933	%
1 kord nädalas	22 (23)	10,1 (11,8)	
2 korda kuus	26 (26)	12,0 (13,8)	
1 " "	103 (83)	47,5 (42,6)	
8 " aastas	7 (9)	3,2 (3,1)	
6 " "	28 (14)	12,9 (7,2)	
4 " "	14 (16)	6,5 (8,2)	
Tarvidust mõõda	17 (27)	7,8 (13,8)	
Kokku	217 (195)	100 (100)	

5. Ajalehtede tiraaž 1936. a.

Tirage des journaux en 1936.

keskm. 8 200 eks.

1936. a. ilmunud 49 ajalehte on lasknud välja üldse 6 586 eri numbrit üldtiraažiga 54 320 000 eks., mis teeb 1 numbrit kohta

	Ajalehti %	Numbreid %	Eksemplare tuhandeis: üldarv %	1 ur. kohta %
Päevalehed	11 22,5	3 220 48,9	35 043 64,5	10,9
Harvem. ilmuvad	38 77,5	3 366 51,1	19 277 35,5	5,7
Kokku	49 100	6 586 100	54 320 100	8,2

1936. a. jooksul ilmunud ajalehtede üksiknumbrite arvust langeb eestikeelsele 94,1%, võõrkeelsele (saksa, vene) 5,9%. Ühe numbrit tiraaž moodustab eestikeelseil lehtedel keskm. 9 400 (päevalehed 14 000, harvem. ilmuvad 6 000), saksakeelseil — 3 100, venekeelseil 2 300 eks.:

	Eesti-keelsed	Saksa-keelsed	Vene-keelsed	Kokku	%
Päevalehed	32 441	1 917	685	35 043	64,5
Harvem. ilmuvad	18 685	10	582	19 277	35,5
Kokku	51 126	1 927	1 267	54 320	100

	1 numbrit keskm. tiraaž tuhandeis:
Päevalehed	14 3,2 2,3 10,9
Harvem. ilmuvad	6 0,5 2,3 5,7
Kokku	9,4 3,1 2,3 8,2

Ajalehtede tiraažist annab Tallinn 3/4 (selliste eestikeelsed 95,1%, võõrkeelsed 4,9%), ülejäänud osa jaotub peagu võrdseks Tartu linna ja muu Eesti vahel.

Eestikeelsete lehtede keskm. tiraaž võrdub Tallinnas 18 500-le (päevalehed 25 300, harvem. ilmuvad 12 200), mujal 3 700-le. Võõrkeelsete (saksa, vene) ajalehtede keskm. tiraažiks on Tallinnas 2 800 (päevalehed 2 800, harvem. ilmuvad 2 700), mujal Eestis 2 700.

	Tallinn	Muu Eesti	Kokku
Päevalehed:	25 443	1 646	27 089
Muu Eesti	6 998	956	7 954
Harvem. ilmuvad:	13 502	332	13 834
Muu Eesti	5 184	259	5 443
Kokku: Tallinn	38 945	1 978	40 923
Muu Eesti	12 182	1 215	13 397

		1 numbril tiraaž tuhandeis:		
		Bestikeelsed	Võõrkeelsed	Kokku
Päevalehed:	Tallinn . .	25,3	2,8	16,9
	Muu Eesti . .	5,3	3,2	4,9
Harvem. Ilmuvad:	Tallinn . .	12,2	2,7	11,3
	Muu Eesti . .	2,6	1,8	2,5
Kokku:	Tallinn . .	18,5	2,8	14,5
	Muu Eesti . .	3,7	2,7	3,6

Kõrvutades vastavast rahvusest rahvastikuarvuga 1936. a. jooksul üle riigi ilmunud eesti, saksa ja vene ajalehtede üksiknumbrite arvu, selgub et ühe eestlase kohta vanuses 10 a. ja üle tuleb ajalehe üksik-

numbreid aastas 60,9 eks., ühe sakslase kohta 130,4 eks. ja ühele venelasele 16,9 eks. Teisiti öeldud: rahvastikuarvuga võrreldes langeb sakslasele emakeelseid ajalehenumbreid tugevasti 2 korda rohkem, venelasele aga ümarguselt 4 korda vähem kui eestlasele.

Kui lugeda realiseerimata eks. arvu keskm. 6%-le tiraažist ja arvestada ajalehenumbri müügihinnaks 5 s, on 1936. a. jooksul müüdud üle riigi ajalehti umbes 2,55 milj. kr väärtuses (51 milj. eks. à 5 s), ehk 0,2 milj. kr võrra rohkem kui eelmisel aastal.

Kirjastuse ja ajakirjanduse kohta varem Keskbüroo väljaandeks ilmunud:

Ajakirjandus 1935. a. — A. Lepp, E. Statistika nr. 175(6) 1936. a., lk. 302—305.
 Eesti kirjastus ja ajakirjandus arvudes — A. Lepp, E. Statistika nr. 156(11) 1934. a., lk. 573—581.
 Kirjastus ja ajakirjandus 1929—31. a. — A. Lepp, E. Statistika nr. 132(11) 1932. a., lk. 658—666.
 Kirjastus ja ajakirjandus 1927—29. a. — A. Lepp, E. Statistika nr. 109(12) 1930. a., lk. 677—686.
 Kirjastus, ajakirjandus ja kirjanduseburg 1924—26. a. — A. Lepp, E. Statistika nr. 68(7) 1927. a., lk. 393—401.

O. Laaman.

MAAOMANDITE ÜLEMINEKUD ja HINNAD 1936. a. MOUVEMENT et PRIX des PROPRIÉTÉS AGRICOLES en 1936.

Sisu: I. Maaomandite üleminekud, lk. 24. 1. Arv ja põhjused, lk. 24. 2. Tervete kinnistute üleminek, lk. 26. 3. Maaomandite mõtteliste murdosade üleminekud, lk. 26. 4. Maaomandite tükeldamine, lk. 26. 5. Maaomandite liikmine, lk. 28.
 II. Maaomandite hinnad, lk. 28. 6. Tervete maaomandite hinnad, lk. 28. 7. Talude tükeldamise teel kujundatud maaomandite hinnad, lk. 30. 8. Maaomandite liikmisel üle läinud üksuste hinnad, lk. 30. 9. 1936. a. maaomandite hindade võrdlus eelmise aasta hindadega, lk. 31.

Käesolev kirjutis käsitleb muudatusi maalasuvate kinnisvarade omanikkude ja maaomandite koosseisus, mis registreeritud 1936. kalendriaastal maaomandite katastris kinnistujaoskondadel

saadud andmeil. Vaatlustest on jäänud välja Maaseaduse alusel loodud üksuste esmakordne kinnistamine ja puuduvad andmed maaomandite üleminekuist Saaremaal.

I. MAAOMANDITE ÜLEMINEKUD — MOUVEMENT DES PROPRIÉTÉS AGRICOLES.

I. Arv ja põhjused. Maaomandeid, mis tervelt või osaliselt vahetasid omanikke või mille koosseis muutus, oli 1936. a. 5 438, s. o. 1 597 üksuse võrra rohkem kui 1935. a. Nende seast läksid tervelt uutele omanikele 3 248 üksust (59,7%), 727 üksusest (13,4%) läksid mõttelised osad uutele omanikele, 1 124 üksust (20,7%) loodi tükeldamise teel ja 339 maaomandi (6,2%) suurus muutus kinnisvarade üksuste külge liitmisel. Võrreldes maaomandite üldarvuga oli liiklemisse tõmmatud maa-omandeid 4,3%, seega 1,3% rohkem kui eelmisel aastal. Selle protsendi kõikumine maade järgi — 3,1% (Virumaal) kuni 5,3% (Petserimaal) oli suurem kui eelmisel kahel aastal (1935. a. 2,2—3,8%, 1934. a. 1,8—3,7%), kusjuures üleläänud maaomandite arv on suurenenud kõigis maades — eriti Pet-

serimaal, kus üleläänud kinnisvarade protsent on tõusnud 2,2 pealt 1935. a. 5,3-le 1936. a.

Ülemineku põhjuseks oli enamuses ost-müük (2 681 üksusel) ja pärimine (1 203 üks.), neile järgnevad kinkimine (687 üks.), Popsiseadus (291 üks.), ühisvara jagamine (284 üks.), avalik enampakkumine (185 üks.) ja muud põhjused (107 üksust).

Kuivõrd stabiilsed on üksikud talundtüübid praegusis majandustingimuses, seda näitavad maaomandite ülemineku ostu-müügi ja sundmüügi teel nii tervelt kui tükeldatult. Võttes kokku 1) vabal kokkuleppel ja oksjonitel tervelt müüdud maakohtad, 2) ematalud, millest tükeldamise teel uued üksused müüdnud, ning 3) maaomandid, millest osad teistele üksustele müüdud, saame kokku 2 203 üksust, s. o.

Maaomandite ülemineku põhjused 1936. a.
Causes de transmission des propriétés en 1936.

1.	Lainud üle tervelt Transmissions intégrales	Mõtteline osa eral- datud — Parties imaginaires détachées	Tukeldamise teel eraldatud — Par- cettes détachées	Lätmise teel muu- tunud — Propriétés additionnées	Kokku — Total
Ost-müük — Achat, vente . . .	1 506	348	519	308	2 681
Pärimine — Succession . . .	987	174	42	—	1 203
Kinkimine — Donation . . .	454	170	57	6	687
Ühisvara jagamine — Partage du bien commun . . .	98	4	178	6	284
Avalik enampakkumine — Enchère publique . . .	168	17	—	—	185
Popsiseadus — Loi pour con- servation des petites exploi- tations fondées sur les terres arrentées de propriétés . . .	—	—	291	—	291
Muud põhjused — Autres causes . . .	35	14	39	19	107
Kokku — Total	3 248	727	1 124	339	5 438
1935	2 396	458	722	265	3 841
1934	2 176	411	680	276	3 543
1933	2 152	272	580	284	3 288

600 üksust ehk 37,4% rohkem kui 1935. a. Võrreldes müüdnud üksuste arvu maaomandite üldarvuga leiame järgmised suhtarvud:

Müüdnud üksuste % vastava suurusrühma üldarvust (1929. a. koos-
seisus) — % des propriétés vendues (au total de groupe correspondant
en 1929).

2.	Kuni 5 ha	5—10 ha	10—20 ha	20—30 ha	30—50 ha	Üle 50 ha	Kokku Total
Viru . . .	1,8	1,6	1,8	1,9	1,6	2,5	1,8
Järva . . .	2,4	2,2	2,7	1,8	1,9	1,4	2,1
Harju . . .	3,7	2,2	1,9	2,1	1,7	2,9	2,4
Lääne . . .	0,9	1,4	1,1	1,0	0,8	1,1	1,0
Pärnu . . .	1,9	1,2	1,6	1,0	1,4	2,2	1,6
Viljandi . . .	1,9	1,5	1,6	2,0	2,2	3,3	2,1
Tartu . . .	1,7	1,7	1,7	1,2	1,8	1,5	1,6
Valga . . .	1,2	0,7	1,3	2,3	2,1	2,5	1,7
Võru . . .	1,2	1,0	1,4	1,4	1,4	1,1	1,3
Petseri . . .	2,6	1,3	1,2	2,1	1,2	7,7	1,8
Kokku —							
Total	2,0	1,6	1,7	1,6	1,6	2,1	1,7
1935	1,4	0,9	1,1	1,2	1,3	1,7	1,3
1934	1,1	1,0	1,0	1,1	1,3	2,2	1,2
1933	0,9	0,8	1,0	1,2	1,3	2,0	1,1

Kuigi müüdnud maaomandite arv läks järsu hüpp-
pega üles, pole suhteliselt müüdnud üksusi kuigi palju:
võrreldes maaomandite üldarvuga 1,7%, kuid see
protsent on järjekindlalt aastast-aastasse tõusnud.
Maades kõigub müüdnud maaomandite protsent 1,0—2,4
vahel (1935. a. 0,9—1,7, 1934. a. 0,7—1,9, 1933. a.
0,7—1,7). Stabiilsemaiks osutusid 1936. a. maa-
omandite rühmad 5—50 ha vahel, kuna kuni 5 ha
ja üle 50 ha suuruste müüdnud maaomandite protsent
on suurem. Siiski, võrreldes eelmise aastaga, võib
määrgata, et kuni 20 ha rühmades müüdnud üksuste
arv on tõusnud suhteliselt rohkem kui suuremail
üksusil. Väikseid — alla 5 ha — maaomandeid on eriti
rohkesti müüdnud Harju-, Petseri- ja Järvamaal ning
nende arv on vähenenud ainult Järva- ja Viljandimaal.
Üle 50 ha maaomandeid on müüdnud vähem kui eel-
misel aastal Lääne-, Tartu- ja Valgamaal, teistes
maades aga rohkem, eriti Petserimaal. Omanikke

vahetanud maaomandite poolest on 1936. a. esikohal
Harjumaa, järgnevad Järva- ja Viljandi-, Viru- ja
Petseri-, Valga-, Pärnu- ja Tartu-, Võru- ja viimasel
kohal Läänemaa.

**2. Tervete kinnis-
tute üleminek.** Tervete maaomanditena uutele
omanikele lainud 3 248 üksus-
est on suurem osa — 1 493
üksust (46,0%) — keskmised ja suuremad talud üle
20 ha, kuna alla 10 ha maaomandeid on 1 092 (33,6%)
ja 10—20 ha üksusi 663 (20,4%). Suurimaks rüh-
maks on 10—20 ha üksuste rühm 20,4% (1935. a.
17,9%), millele järgnevad 30—50 ha 18,7%, 20—30 ha
16,5%, 5—10 ha 12,9%, 1—5 ha 11,3%, 50—100 ha
10,0%, kuni 1 ha 9,4% ja lõpuks maaomandid üle
100 ha 0,8%. Tervikuna ülelainud maaomandite
arv suurusrühmades kuni 20 ha on 1936. a. suure-
nenud, võrreldes eelmise aastaga, ja üle 20 ha rüh-
mades vähenenud. Petserimaal peagu kõik tervelt
ülelainud maaomandid — 173 üks. 98,9% — kuuluvad
kuni 30 ha suurusrühmadesse. Väikeste üksuste
arvu poolest paistavad silma Petseri-, Harju- ja
Pärnumaa, kus kuni 1 ha ehitus-suvituskrunte on
lainud üle esimeses 32 (18,3%), teises 87 (17,1%) ja
viimasel 37 (12,2%).

Tervete maakohtade uutele omanikele ülemineku
põhjuseks oli 1 674 juhul ehk 51,5% ost-müük ja
avalik enampakkumine. Teisel kohal seisavad endi-
selt üleminekud pärimise ja kinkimise teel — 1 441
üksust 44,4%, ühisvara jagamisel on terveid maa-
omandeid lainud üle 98 üks. 3,0% ja muul põhjusil
35 üks. 1,1% terveina ülelainud maaomandite üld-
arvust.

Ost-müük ja enampakkumine on peamisteks põh-
justeks Järva-, Petseri-, Harju- ja Virumaaal (54,5—
64,6%), Tartu-, Pärnu-, Võru-, Lääne- ja Valgamaal
on esikohal üleminekud pärimise ja kinkimise teel
(48,3—55,0%), kuna Viljandimaal on mõlemat liiki
üleminekuid ühepalju (48,5%). Ostu-müügi teel üle-
lainud tervete maaomandite protsent kõigub 35,0—
58,3; kõige enam ost-müüke ülelainud üksuste üld-
arvust on, nagu eelmiselgi aastal, Petserimaal (56,6%)
ja Virumaaal (58,3%), kõige vähem Valgamaal (35,0%)
ja Läänemaal (36,0%). Avalikul enampakkumisel
on müüdnud 168 maaomandit (1935. a. 168, 1934. a.
220), s. o. 5,2% (1935. a. 7,0%, 1934. a. 10,1%), kus-
juures oksjonitel müüdnud üksuste protsent on suurem
üleriiklikust keskmisest Tartu- (5,8%), Pärnu- (6,0%),
Viru- (6,1%), Võru- (6,3%) ja Viljandimaal (6,7%).
Üleriiklikust keskmisest väiksem oksjonitel müüdnud
maaomandite protsent on Lõuna-Eestis ainult Pet-
seri- (1,7%) ja Valgamaal (5,0%), Põhja-Eestis Lääne-
(3,5%), Harju- ja Järvamaal (4,5%). Enampakkumisel
müüdnud maaomandite absoluutarv püsib samal tase-
mel eelmise aastaga, kuid suhteliselt ülelainud maa-
omandite arvuga on oksjonitel müüdnud maaomandite
arv jäänud väiksemaks, mis on seletatav ühelt poolt
võlgade ümberlaenustamise aktsiooniga ja teiselt
poolt ka majanduskriisi raskustest ülesaamisega.

Uutele omanikele läinud maaomandite arv — *Nombre des propriétés passées aux nouveaux propriétaires.*

3.	Viru	Järva	Harju	Lääne	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku Total
Ost-müük — <i>Achat, vente</i>	256	155	275	123	127	124	224	42	81	99	1 506
Eraomandamine — <i>Enchère publique</i>	27	14	23	12	18	20	32	6	13	8	168
Pärimine ja kinkimine — <i>Succession et donation</i>	144	132	186	184	147	144	264	66	105	69	1 441
Ühisvara jagamine — <i>Partage du bien commun</i>	6	4	23	20	9	9	19	5	3	—	98
Muud põhjused — <i>Autres causes</i>	6	5	3	3	1	—	8	1	4	4	35
Kokku — Total	439	310	510	342	302	297	547	120	206	175	3 248

Pärimise ja kinkimise teel üle läinud 1 441 maaomandist on kinnise pärandusviisi järgi (ühele pärijale) läinud üle 1 046 maaomandit ehk 72,6% (1935. a. 72,9%, 1934. a. 68,6%, 1933. a. 71,4%), kuna ülejäänud 395 juhul ehk 27,4% on tegemist talude reaaljagamisega, s. o. pärandamisega mitmele pärijale.

Pärimise ja kinkimise teel üle läinud terved maaomandid.
Exploitations transmises en succession et donation.

4.	Pärimise teel <i>Succession</i>		Kinkimise teel <i>Donation</i>		Kokku % <i>Total %</i>	
	ainuomandusse	ühisomandusse mõttel. osades	en possession personnelle	en possession commune	ainuomandusse	ühisomandusse mõttel. osades
Viru	61	29	54	1	79,3	20,7
Järva	62	31	37	1	75,6	24,4
Harju	61	66	55	4	62,4	37,6
Lääne	80	43	57	4	74,5	25,5
Pärnu	74	25	45	3	80,0	19,1
Viljandi	78	37	27	2	72,9	27,1
Tartu	122	76	59	7	68,0	31,4
Valga	24	12	30	—	81,8	18,2
Võru	50	31	23	1	69,5	30,5
Petseri	12	13	35	9	68,1	31,9
Kokku — Total	624	363	422	32	72,6	27,4

Siit näeme, et kõigis maades on tarvilisel ülekaalukalt kinnise pärandamise viis, mille järgi on läinud üle 62,4—81,8% pärandatud ja kingitud maaomandite (1935. a. 51,4—85,0%, 1934. a. 61,5—83,3%). Võrreldes eelmise aastaga on ainuomandusse üle läinud maaomandite % vähenenud Järva-, Harju-, Viljandi- ja Tartumaal, teistes maades suurenenud.

Varemalt mõttelistes osades päritud maaomandite tükeldati 1936. a. ühisvara jagamise korras 132 maaomandit (1935. a. 101, 1934. a. 123), kuna tervelt ühele kaaspärijale läks üle ühisvara jagamisel 98 maaomandit (1935. a. 95, 1934. a. 81, 1933. a. 67). Võrreldes eelmise aastaga on suurenenud reaaljagamise juhud ja seega ka maaomandite arv, mis jäävad teatavaks ajaks mitme kaaspärija omandusse ja mille otstarbekas majandamine selle tõttu on raskendatud.

3. Maaomandite mõtteliste murdosade üleminekud.

Transmission des parts idéales.

1936. a. oli 727 sellist maaomandit, kus tervest maaomandist üksikult seniseilt kaasomanikelt mõttelised murdosad läksid üle uutele kaasomanikele. Üle läinud mõttelisi murdosi oli 878, nende ülemineku mooduseks oli 382 juhul ost-müük,

272 juhul pärimine, 183 juhul kinkimine ja 41 juhul muud põhjused. Üleriiklikult oli neist üleminekuist 203 (23,1%) niisugust, kus senine maaomandi kaasomanike arv suurenes, 500 juhtu (57,0%), kus kaasomanike arv jäi endiseks, ja 175 üleminekut (19,9%), kus maaomandite kaasomanike arv vähenes ja toimus mõtteliste osade koondumine. Kõige vähem on kaasomanike arv suurenenud mõtteliste osade üleminekul ost-müügi teel — 58 juhul (15,2%), kuna 113 juhul (29,6%) müüdi mõttelisi osi nende kaaspärijalt väljaostmise sihiga ning 211 juhul (55,2%) mõtteliste osade müükidest jäi kaasomanikkude arv endiseks. Kinkimise teel üle läinud mõtteliste osadest on 36 juhul (19,7%) kaasomanikkude arv suurenenud ning sama on juhtunud 103 juhul (37,9%) mõtteliste osade üleminekuil pärimise teel.

Mõtteliste osade üleandmise oli 305 juhtu (53,2%) võrra rohkem kui eelmisel aastal ning selle juures oli vähem neid üleminekuid, kus kaasomanike arv vähenes (1936. a. 19,9%, 1935. a. 30,3%), rohkem juhte, kus kaasomanike arv jäi endiseks (1936. a. 57%, 1935. a. 42,1%), kuna vähenes suhteliselt ka nende üleminekute arv, kus kaasomanikkude arv suurenes (1936. a. 23,1%, 1935. a. 27,6%).

4. Maaomandite tükeldamine.

Parcellement des exploitations.

Üle riigi tükeldati 1936. a. 869 maaomandit (1935. a. 624), eraldades 1 124 uut kinnistut, mis ühes tükeldatud üksustest endiste omanikkude kätte jäänud emakohtade jääkidega kokku annavad 1 993 kinnisvara (1935. a. 1 346, 1934. a. 1 194 ja 1933. a. 1 040 üksust).

Tükeldatud maaomanditest on kuni 10 ha suurusel 83 üksust, 10—20 ha 78, 20—30 ha 99, 30—50 ha 297 ja üle 50 ha 312 talu. Kõige rohkem tükeldati maaomanditeid võrreldes nende üldarvuga Võru- (1,1%) ja Viljandimaal (0,9%), järgnevad Valga- ja Pärnu- (0,8%), Harju-, Lääne- ja Tartumaa (0,7%), Petseri- (0,6%), Järva- (0,4%) ja Virumaa (0,3%).

Väikesi alla 20 ha talusid tükeldati 161, s. o. 18,5% tükeldatud üksuste üldarvust, milline arv on 30 üksuse võrra suurem kui eelmisel aastal, kuid suhteliselt tükeldatud üksuste üldarvule jääb veidi maha eelmisest aastast (2,5%). Nende üksuste tükeldamise poolt seisab esikohal Petserimaa (0,6% kuni 20 ha talude üldarvust) ja Harjumaa (0,3%), Viru-, Võru- ja Pärnumaal võrdub see arv üleriiklikule keskmisele (0,2%), olles ülejäänud maades viimastest väiksem.

Tükeldamise põhjuseks enamikul tükeldatud maaomandest oli ost-müük, nimelt 371 juhul, s. o. 42,7% tükeldatud talude üldarvust (1935. a. 47,3%, 1934. a. 56,6%, 1933. a. 51,1%); „Popsiseaduse“ alusel on eraldatud väikekohti 250 talust — 28,3% (1935. a. 25,6%, 1934. a. 12,1%, 1933. a. 13,0%); ühisvara jagamise korras on tükeldatud 132 üksust 15,2% (1935. a. 16,2%, 1934. a. 19,8%, 1933. a. 25,0%); pärimise ja kinkimise teel eraldati uusi maaomandeid 87 emakohast 10,0% (1935. a. 8,3%, 1934. a. 7,2%, 1933. a. 5,7%) ning muil põhjusil 29 üksust 3,3% (1935. a. 2,6%, 1934. a. ja 1933. a. 4,3%).

Tükeldatud maaomandest on Asundusameti poolt asunduskapitali abil omandatud 12 ematalust riigi ettevõttel loodud 45 uut asunduskohta, neist 19 uut talu (üle 5 ha), 17 eluasemekohta (1—5 ha) ja 9 ehituskrunti (kuni 1 ha). Siinjuures peab tähendada, et need arvud näitavad ainult eratalude maadest eraldatud üksusi ilma neile riiklikust maatagavarast antud juurelõigeteta, millised arvates

juurde on riigi ettevõttel loodud üksustest 25 uut talu, 13 eluasemekohta ja 7 ehituskrunti.

Peale selle on 1936. a. kinnistatud asunduskapitalist saadud laenu kaasabil erateel 38 emakohast asutatud 40 uut maaomandit, millest 3 eluasemekohta 1—5 ha ja 37 talu üle 5 ha. Neist on ostu-müügi teel läinud üle 37, kinkimise teel 1, pärimise teel 1 ja muil põhjusil 1 üksus.

Ülejäänud 1 039 tükeldamisel loodud uuest üksusest on ostu-müügi ja kinkimise teel läinud üle 493 üksust ehk 47,4% üldarvust (1935. a. 341 üks. 51,2%, 1934. a. 376 üks. 55,3%, 1933. a. 308 üks. 53,1%). Siit näeme, et eraviisiline asundustegevus on 1936. a. tõusnud hoogsalt võrreldes 1933—35. aastatega. Eraviisil asundatud maaomandest on 151 (1935. a. 99, 1934. a. 144, 1933. a. 115) uut talu üle 5 ha, 132 eluasemekohta (1935. a. 108, 1934. a. 102, 1933. a. 58) 1—5 ha ning 210 ehituskrunti (1935. a. 134, 1934. a. 131, 1933. a. 135) alla 1 ha.

Maaomandite tükeldamisel loodud uute üksuste arv — *Nombre des propriétés formées par parcellement.*

5.	Kuni 1 ha	1—5 ha	5—10 ha	10—20 ha	20—30 ha	30—50 ha	Üle 50 ha	Kokku Total
Viru	42	21	15	11	6	5	—	100
Järva	12	4	5	10	2	2	1	36
Harju	60	29	14	23	14	3	3	156
Lääne	62	16	13	22	5	3	—	121
Pärnu	55	29	14	22	9	4	—	133
Viljandi	32	26	8	21	9	4	—	100
Tartu	61	45	24	30	15	6	1	182
Valga	13	14	4	7	9	8	—	55
Võru	37	42	25	29	16	6	3	158
Petseri	30	38	13	2	—	1	—	84
Kokku — Total	413	264	135	177	85	42	8	1124

Maaomandite tükeldamise teel loodud uued üksused on valdavas enamuses väikesed kääbuskohad: 812 kinnistut ehk 72,2% uute üksuste arvust on alla 10 ha (1935. a. 69,7%, 1934. a. 61,8%, 1933. a. 64,1%). Valga-, Järva-, Võru-, Viljandi- ja Tartumaal on neid üksusi alla üleriigilise keskmise (56,4—71,4%), teistes maades 72,3% (Harjumaal) kuni 96,4% (Petserimaal). Neist 413 üksust — 36,7% (1935. a. 34,8%, 1934. a. 28,2%, 1933. a. 35,9%) — on alla 1 ha ehituskrundid, mille protsent uute maaomandite üldarvust ulatub Läänemaal 51,2%, Harju- 44,5%, Viru- 42,0%, Pärnu- 41,3%, Petseri- 35,7%, Tartu- 33,5%, Järva- 33,3%, Viljandi- 32,0%, Valga- 23,6% ja Võrumaal 23,4%, olles vähem kui 1935. a. ainult Harju-, Valga- ja õige vähesel määral ka Viljandimaal.

Kõrvaltöökohtade liiki (1—10 ha) kuulub tükeldamise teel loodud uutest maaomandest 399 üksust ehk 35,5% (1935. a. 34,9%, 1934. a. 33,5%, 1933. a. 28,8%). Kõige enam on neid üksusi kujundatud Petseri- (60,7%), Võru- (42,4%), Tartu- (37,9%) ja Virumaal (36,0%), järgnevad Viljandi- (34,0%), Valga- (32,7%), Pärnu- (32,3%), Harju- (27,7%). Kõige vähem on kõrvaltöökohti loodud Järva- (25,0%) ja Läänemaal (24,0%).

Ülejäänud 312 tükeldamisel loodud üksust, s. o. 27,8% (1935. a. 30,8%, 1934. a. 38,2%, 1933. a. 35,9%) on üle 10 ha suured. Neid on kõige enam uute üksuste arvust Valga- (43,6%) ja Järvamaal (41,7%), teistes maades kõigub nende protsent 34,2 (Võrumaa) ja 22,0 (Virumaa) vahel, olles väikseim Petserimaal (3,6).

Võrreldes eelmise aastaga on absoluutselt suurenenud nii uute eluasemekohtade (1—10 ha) ja ehituskruntide (alla 1 ha) kui ka uute elujõuliste talude (üle 10 ha) arv, kuid suhteliselt on uute talude arv läinud tagasi, kuna seevastu suurenes eluasemekohtade ja eriti ehituskruntide arv.

Partsellitud maaomandid ühes neist eraldatud kinnistutega (kokku 1 993 üksust) kuuluvad suurelt osalt alla 10 ha suurusliiki, nimelt 939 üksust ehk 47,1%, milline arv võrreldes 1935. a. on suurenenud, kuna siis oli kuni 10 ha üksusi 616, s. o. 45,8% partsellitud ja neist eraldatud üksuste summast. Maaomandite üldarvuga võrreldes oli nimetatud — kuni 10 ha suurusi — üksusi 0,7% (1935. a. 0,5%, 1934. a. 0,4%, 1933. a. 0,3%). Seega talude kääbuskohtadeks pulveriseerimine jätkub, aasta-aastalt järjekindlalt suurenedes.

Maaomandite vähenemine tükeldamisel — Diminution de propriétés parcellées.

6.	% suurusliikide järgi — % d'après les catégories de grandeur						Kokku Total
	Kuni 10 ha Au-dessous de 10 ha	10—20 ha	20—30 ha	30—50 ha	50—100 ha	Üle 100 ha Au-dessus de 100 ha	
Tükeldatud üksused enne tükeldamist — Unités parcellées avant le parcellement	9,5	9,0	11,4	34,2	32,6	3,3	100
Peale nute üksuste eraldamist alalööänud maaomandid — Propriétés restées après le détachement de nouvelles unités . . .	14,6	14,3	17,4	33,3	18,6	1,8	100
Tükeldamise tagajärjel kujunenud maa- omandite koguarv — Propriétés formées par parcellement — total	47,1	15,1	11,0	16,6	8,4	0,9	100

5. Maaomandite liitmine.

Fusionnement des propriétés agricoles.

Maaomandeid, millest osad teiste külge liidetud, oli 1936. a. 176 (1935. a. 130) ning nende arvel suurenes 163 kinnistut (1935. a. 135). Seejuures liitus tervelt teiste külge 6 maaomandit Harju-, Viljandi- ja Põlva maakondades. Seega võttis osa liitmise protsessist 339 maaomandit, s. o. 0,3% (1935. a. 0,2%) maaomandite üldarvust.

Liitmisest osavõtnud maaomandite ülemineku mooduseks oli 308 üksusel ost-müük, 6 üksusel ühisvara jagamine, 3 üksusel sundvõõrandamine, 12 üksusel maavahetus ja 10 üksusel muud põhjused.

Asundusameti poolt asunduskapitali arvel omandatud maadest on riigi ettevõttel 6 maaomandist (neist 1 tervelt) 8 maatükki liidetud 6 kinnistu külge ja peale selle erateel asunduskapitalist saadud laenuka 5 maaomandist 5 maatükki liidetud 5 teise maakoha külge.

Liitmisest juures on maaomandite suurused muutunud ja nimelt on suurenenud 10—20 ha ja 50—100 ha suurusliikidesse kuuluvate maaomandite arv teiste üksuste arvel, mis kuuluvad peamiselt alla 10 ha suurusühmaga.

Maaomandite suuruse muutumise liitmise juures — Changement de la grandeur des propriétés fusionnées.

7.	Kuni 1 ha	1—5 ha	5—10 ha	10—20 ha	20—30 ha	30—50 ha	50—100 ha	Üle 100 ha	Teadmata ¹⁾ Inconnu	Kokku Total
Maaomandite arv — Nombre des propriétés: enne liitmist — avant fusionnement . . .	24	57	50	57	49	48	39	11	4	339
%	7,1	16,8	14,7	16,8	14,5	14,2	11,5	3,2	1,2	100
pärast liitmist — après fusionnement . . .	20	48	33	33	47	48	41	9	4	333
%	6,0	14,4	9,9	25,0	14,1	14,4	12,3	2,7	1,2	100

Üldse on liitmisel 1936. a. suurenenud 169 (1935. a. 140, 1934. a. 123, 1933. a. 104) ja vähenenud 164 maaomandit (1935. a. 117, 1934. a. 153, 1933. a. 177), kusjuures 6 üksust on liidetud tervelt teiste külge ja kadunud hoopis ära.

Liitmisel on läinud üle 198 maatükki (1935. a. 150, 1934. a. 170, 1933. a. 178), neist ostu-müügi

teel 176, sundvõõrandamise teel 2, ühisvara jagamisel 3, maadevahetuse teel 12 ja muil põhjusel 5 maatükki. Need üksused on enamuses väikesed: kuni 1 ha 44, 1—5 ha 104, 5—10 ha 30, 10—20 ha 15 ja 20—30 ha 5 maatükki. Üldiselt oli liitmisel 1936. a. rohkem kui eelmisel aastal, kusjuures liitmisest vähenenud ja suurenenud üksuste arv on peagu tasakaalus.

II. MAAOMANDITE HINNAD — PRIX DES PROPRIÉTÉS AGRICOLES.

6. Tervete maaomandite hinnad.

Prix des propriétés intégrales.

Nagu varem aastail, nii ka 1936. a. maaomandite hindu käsivad andmed haaravad neid maaomandite üleminekuks, mis on kinnistusjaoskondades registreeritud 1936. kalendriaastal. Seega need andmed ei sisalda kõiki tegelikke vastava kalendriaasta üleminekuid, kuna osa viimaseist võis tegelikult toimuda varem kui nad registreeriti, s. o. eelmisel aastal.

Tervetena üle läinud maaomandite hinna arvestusel on käsitatud 2 216 (3 248) maaomandit, s. o.

68,2% koguarvust, millest ostu-müügi teel läinud üle 1 504 (1 506), avalikul enampakkumisel müüdnud 168 (168), kingitud 450 (454) ja ühisvara jagamise teel läinud üle 94 (98) üksust (sulgudes üleläänud maaomandite koguarvud).

Avalikul enampakkumisel müüdnud maaomandite keskmine hind nii ha kui puhtakasurubla kohta on suurem hariliku ostu-müügi teel üleläänud maaomandite hinnast: viimane on 134 kr hektaarile ja 62 kr puhtakasurubla (1935. a. vastavalt 133:52, 1934. a. 112:45, 1933. a. 113:45), kuna enampakkumisel

¹⁾ Raudtee ja muude riigiasutiste maad, mis maksustamiseks ei kuulu ja mille kohta katastris seni täpsed andmed puuduvad.

Maaomandite keskmised hinnad ülemineku mooduste järgi 1936. a.
Prix moyens des propriétés d'après les causes de transmission en 1936.

8.	Kr pro ha — Kr par ha					Kr pro puhtakasurubla Kr par „un rouble“ de revenu net				
	Ost-müük	Avalik enampakkum.	Keskm.	Kinkimine	Ühisvara jagam.	Achat, vente	Enchère publique	Total	Donation	Partage du bien commun.
Viru	147	200	152	109	100	54	57	54	45	36
Järva	187	149	139	126	98	47	54	48	36	34
Harju	151	98	143	76	89	72	61	71	42	41
Lääne	43	81	46	88	89	54	46	52	43	37
Pärnu	124	103	120	91	56	74	63	72	54	35
Viljandi	141	208	152	106	116	56	84	60	47	39
Tartu	214	206	213	143	115	70	74	70	58	51
Valga	147	201	154	142	76	72	74	72	58	35
Võru	169	175	170	105	177	77	65	75	52	59
Petseri	162	208	162	141	—	76	31	74	54	—
P.-Eestis	114	130	116	94	91	57	56	57	41	38
L.-Eestis	164	172	166	120	100	68	73	69	54	43
Keskmine — Moyenne	134	152	136	107	96	62	65	62	48	41

müüdud üksuste hind võrdub 152 kr hektaarile ja 65 kr puhtakasurublale (1935. a. 126:56, 1934. a. 130:55, 1933. a. 114:50). Nende kahe liigi keskmine hind on 136 kr pro ha ja 62 kr pro pk.-rubla (1935. a. 132:53, 1934. a. 117:48, 1933. a. 113:46). Maade järgi maaomandite keskmine hind kõigub hektaarilt 46 kr (Läänemaal) kuni 213 kr (Tartumaal) ning hind puhtakasurubla kohta 48 kr (Järvamaal) kuni 75 kr (Võrumaal). Seejuures on L.-Eestis hind kõrgem kui P.-Eestis: ostu-müügi teel üleläänud maaomandite 50 kr pro ha ja 11 kr pro pk.-rubla, oksjonitel müüdnud kinnisvaradel 42 kr pro ha ja 17 kr pro pk.-rubla ning mõlema liigi keskmiselt 50 kr pro ha ja 12 kr pro pk.-rubla.

Üldiselt on keskmine hind kõrgem eelmise aasta omast 4 kr (3,0%) võrra hektaarilt ja 9 kr (17,0%) võrra puhtakasurublalt, kusjuures maade järgi kesk-

miste hindade kõikumise amplituud ha kohta arvatult on suurem ja pk.-rubla kohta arvatult väiksem kui 1935. a. Sama nähtust võib märgata ka ostu-müügi ja avaliku enampakkumise teel üle läinud üksuste juures. Võrreldes oksjonitel müüdnud maaomanditega on ostu-müügi teel üle läinud kinnisvaradel hinna kõikumine maade järgi pro ha suurem ja pro pk.-rubla väiksem kui esimestel.

Maaomandi hind on seda kõrgem, mida väiksem on müüdnud kinnisvara. Maahind ha-lt kõigub suurusrühmade järgi 19—3 719 kr P.-Eestis (1935. a. 72—2 160, 1934. a. 65—2 062, 1933. a. 38—2 504) ja 89—2 466 kr L.-Eestis (1935. a. 117—3 295, 1934. a. 76—2 202, 1933. a. 88—2 518) ning üleriiklikult 28—3 190 kr (1935. a. 100—2 566, 1934. a. 73—2 109, 1933. a. 74—2 510). Puhtakasurubla kohta arvestatud hind oli 45—1 187 kr P.-Eestis (1935. a. 38—553

Ostu-müügi ja avaliku enampakkumise teel üle läinud maaomandite keskmine hind suuruse järgi.
Prix moyens des propriétés passées par achat, vente et enchère publique d'après la grandeur.

9.	Ha kohta kr — Kr par ha				Puhtakasurubla kohta kr Kr par „un rouble“ de revenu net				Pro ha ja pro pk.-rubla hinna kesk. %
	P.-Eestis	L.-Eestis	Keskmine — Moyenne		P.-Eestis	L.-Eestis	Keskmine — Moyenne		
			kr	% (30—50 ha hind = 100)			kr	% (30—50 ha hind = 100)	
Kuni 1 ha . . .	3 719	2 466	3 190	2 473	1 187	580	887	1 706	2 089
1—5 „ . . .	295	354	337	261	115	124	121	233	247
5—10 „ . . .	280	199	244	189	103	75	91	175	182
10—20 „ . . .	147	198	188	130	48	77	59	113	121
20—30 „ . . .	137	164	147	114	47	68	53	102	108
30—50 „ . . .	107	149	129	100	45	58	52	100	100
50—100 „ . . .	84	122	105	81	45	62	55	106	93
Üle 100 „ . . .	19	89	28	22	55	54	55	106	84

1934. a. 31—444, 1933. a. 30—688), L.-Eestis 54—580 kr (1935. a. 44—754, 1934. a. 34—432, 1933. a. 47—493) ning üleriiklik keskmine hind 52—887 kr (1935. a. 46—629, 1934. a. 35—440, 1933. a. 41—587). Võrreldes eelmise aastaga on üleriiklikud keskmised maaomandite hinnad suurenenud peagu kõigis suurusrühmades, eriti aga väikestel kuni 1 ha üksustel.

1935. a. hindadest veidi (4 kr võrra) madalam keskmine hind pro ha on 1—5 ha suurusrühmas ning tunduvalt (72 kr võrra) madalam üle 100 ha rühmas, mis tingitud selles rühmas müüdnud maaomandite madalast boniteedist. Kuid hind pk.-rubla kohta on tõusnud 1935. a. hindadega võrreldes kõigis suurusrühmades 4—258 kr võrra.

Kui lugeda 30—50 ha suuruste maaomandite keskmise hinna 100, siis näeme, et ha kohta hinna protsent suureneb üksuste vähenedes, ulatudes kuni 1 ha maaomandile 2 473, ning väheneb maaomandite suurenemisel kuni 22 üle 100 ha üksustel. Hinna protsent puhtakasurubla kohta liigub sama korrapärasusega, tõustes üksuste vähenedes kuni 1 ha 1 706 peale, kuid ka 50—100 ja üle 100 ha suurusrühmades tõuseb ta 106 peale.

7. Talude tükeldamise teel kujundatud maaomandite hinnad.

Prix des propriétés nouvelles formées par parcellement.

Maaomandite tükeldamisel tekkinud uued asundustalud, eluasemekohad ja ehituskruunid on uutele omanikkudele läinud peamiselt ostu-müügi, ühisvara jagamise ja kinkimise teel ning „Popsiseaduse“ alusel (v. tabel 1). Nende üleminekumooduste kohta omame ka hindade andmeid: nimelt

ostu-müügi teel üle läinud 515 (519), kingitud 56 (57), ühisvara jagamisel eraldatud 167 (176) ja „Popsiseaduse“ alusel üle läinud 233 (291) maaomandi kohta (sulgudes vastava liigi üleminekute üldarv).

Lähemalt vaatleme sünkohal ostu-müügi teel üle läinud maaomandite hindu, mis olid keskmiselt ha kohta 134 kr ja pk.-rubla kohta 74 kr (1935. a. vastavalt 109:55, 1934. a. 136:59, 1933. a. 98:49), kõikides maade järgi pro ha 199 kr (Virumaal) kuni 82 kr (Läänemaal) ning pro pk.-rubla 95 kr (Pärnumaal) kuni 42 kr (Läänemaal). Seejuures on hinnad L.-Eestis madalamad, nimelt pro ha 133 kr P.-Eesti 136 kr vastu (1935. a. 113:100, 1934. a. 149:111, 1933. a. 86:124) ja pro pk.-rubla 69:85 kr (1935. a. 59:48, 1934. a. 62:52, 1933. a. 50:47).

Maaomandite suuruse järgi kõigub tükeldamisel loodud üksuste hind 958—32 kr pro ha ja 396—47 kr

Tükeldamise teel kujundatud maaomandite hinnad kr — *Prix moyens de propriétés formées par parcellement (en kr).*

10.	Ha kohta — Par ha				Puhtakasurubla kohta Par „un rouble“ de revenu net			
	Ost-müük	Kinkimine	Ühisvara jagamine	Popsiseadus ¹⁾	Achat, vente	Donation	Partage du bien commun.	Popsiseadus ¹⁾
Viru	199	150	102	46	87	88	40	27
Järva	186	130	84	39	87	41	36	24
Harju	111	62	101	86	91	26	42	65
Lääne	82	51	69	23	42	32	42	22
Pärnu	172	63	68	55	95	35	39	43
Piljandi	95	79	138	77	48	46	43	34
Tartu	165	85	108	70	68	39	47	33
Valga	112	77	82	59	60	25	47	23
Võru	103	47	101	52	63	34	55	27
Petseri	148	50	76	—	89	22	43	—
P.-Eestis	136	66	91	27	85	31	40	25
L.-Eestis	133	67	100	64	69	36	49	34
Keskmine — Moyenne	134	66	96	51	74	34	46	32

pro pk.-rubla, kusjuures kõrgemad hinnad on väiksematel — kuni 1 ha — üksustel. P.-Eestis on hindade kõikumise amplituud märksa suurem (1 507—32 kr pro ha, 612—31 kr pro pk.-rubla) kui L.-Eestis (658—91 kr pro ha, 279—47 kr pro pk.-rubla).

Tervetena müüdid maaomandite hinnaga võrreldes on tükeldamisel loodud kinnistute hind ha kohta keskmiselt 2 kr võrra väiksem, kuid pk.-rubla kohta 12 kr võrra suurem tervete üksuste hinnast, kusjuures P.-Eestis ületab hind pro ha 20 kr võrra ja hind pro pk.-rubla 28 kr võrra tervete üksuste hinna, L.-Eestis on aga hind pro ha 33 kr võrra madalam ja hind pro pk.-rubla võrdne tervete üksuste hinnale.

Vaadeldes hindu üksikutes suurusrühmades leiame, et vahe tervete ja tükeldamisel tekkinud uute üksuste hindades kõigub pro ha —2 232 kuni +4 kr (P.-Eestis —2 212 kuni +65, L.-Eestis —1 808 kuni —49 kr); pro pk.-rubla —491 kuni +15 kr (P.-Eestis —575 kuni +64, L.-Eestis —301 kuni +9 kr). Seejuures on nutel üksustel terveist maaomandeid kõige madalamad hinnad väikestel — alla 1 ha suu-

rusrühma kuuluvail — maaomandil. Terveist maaomandeid kõrgemad hinnad pro ha ja pro pk.-rubla on P.-Eestis 1—5 ha, 30—50 ha ja üle 100 ha suurusrühmadesse kuuluvail üksustel, L.-Eestis ületab ainult 20—30 ha rühmas hind pro pk.-rubla tervete üksuse hinna ning üleriigiliselt on ainult üle 100 ha rühmas hind pro ha ja 20—30, 30—50 ja üle 100 ha rühmades hind pro pk.-rubla suurem tervete maaomandite hinnast.

Võrreldes eelmise aasta hindadega on keskmine tükeldamisel müüdid maaomandite hind 1936. a. kõrgem 25 kr (22,9%) võrra pro ha ja 19 kr (34,5%) võrra pro puhtakasurubla.

8. Maaomandite liitmisele üleslõinud üksuste hinnad.

Prix des propriétés nouvelles formées par fusionnement.

Tervelt ja osaliselt teiste maaomandite külge liitmise teel üleslõinud maaomandite hinna suhtes on andmed 175 (176) ostu-müügi teel üleslõinud, 2 (2) sundvõrandatud, 3 (3) kinkimise, 2 (3) ühisvara jagamise ja 12 (12) maade vahetuse teel üleslõinud üksuse kohta (sulgudes vastava liigi üksuste üldarv).

¹⁾ Loi pour conservation des petites exploitations fondées sur les terres arrentées de propriétés.

Maaomandite hõlmisel üleläänud maaüksuste hinnad kr — Prix de propriétés formées par fusionnement.

11.	Ha kohta — Par ha					Puhtakasurubla kohta Par „un rouble“ de revenu net				
	Ost- müük	Sund- võõran- damine	Kinki- mine	Ühis- vara jaga- mine	Maa- vahetus	Achat, vente	Acquisi- tion par exprop- riation	Donation	Partage du bien commun	Echange de terre
Viru	123	—	—	42	—	49	—	—	80	—
Järva	119	—	—	—	—	34	—	—	—	—
Harju	120	—	—	—	—	58	—	—	—	—
Lääne	29	168	39	99	—	47	257	27	68	—
Pärnu	86	—	—	—	70	36	—	—	—	52
Viljandi	63	—	—	—	33	34	—	—	—	26
Tartu	192	—	—	—	—	52	—	—	—	—
Valga	—	—	—	—	32	—	—	—	—	16
Võru	107	—	—	—	667	78	—	—	—	75
Petseri	362	—	89	—	—	132	—	81	—	—
P.-Eestis	107	168	39	80	—	52	257	27	70	—
L.-Eestis	149	—	89	—	55	70	—	81	—	39
Keskmine — Moyenne	127	168	56	80	55	61	257	42	70	39

Teiste kinnistute külge liitunud maatükkide väikese pindala ja vähese arvu tõttu vaatleme lähemalt ainult ostu-müügi teel üleläänud üksuste hindu. Nende eest maksti 1936. a. keskmiselt 127 kr hektaarilt ja 61 kr puhtakasurublalt (1935. a. 97:56, 1934. a. 90:38, 1933. a. 173:88). Maade järgi kõikus liidetud maatükkide hind ha kohta kr 362 (Petserimaal) kuni kr 29 (Läänemaal) ja puhtakasurubla kohta kr 132 (Petserimaal) kuni kr 34 (Järva- ja Viljandi-maal). Keskmine hind oli L.-Eestis 42 kr võrra ha-lt ja 18 kr võrra pk.-rublalt kõrgem P.-Eesti liidetud üksuste hinnast. Võrreldes eelmise aastaga oli nende üksuste hind kõrgem 30 kr (30,9%) võrra pro ha ja 5 kr (8,9%) võrra pro pk.-rubla, kusjuures hinnad L.-Eestis tõusid suuremal määral kui P.-Eestis, kus hind pro pk.-rubla on isegi madalam 1935. a. hinnast. Eriti suurt hinnatõusu võib märkida Petserimaal, kus hind nii pro ha kui ka pro pk.-rubla on tõusnud peagu kahekordseks.

Üleläänud maatükkide suuruse järele oli liidetud üksuste hind järgmine:

	Pro ha	Pro pk.-rubla
Kuni 1 ha	553 kr	137 kr
1—5 „	148 „	81 „
5—10 „	118 „	74 „
10—20 „	129 „	46 „
20—30 „	30 „	31 „

Seega ka liitmise teel üle läinud maaomandite on hind kõrgeim väiksemal üksusel, kuid püsib üldiselt madalamal tervelt ja tükeldamise teel üleläänud kinnistute hinnast, olles 1935. a. hindadest madalam ha kohta 20—30 ha rühmas ja pk.-rubla kohta 10—20 ha rühmas.

9. 1936. a. maaomandite hindade võrdlus eelmise aasta hindadega.

Comparaison des prix des propriétés en 1936 et pour les années précédentes.

Vabamüügil terveina ostetud maaomandite keskmine hind oli 1936. a. kõrgem eelmise aasta hinnast 1 kr võrra hektaarilt, P.-Eestis 5 kr ja L.-Eestis 3 kr. Enampakkumisel liidetud terveil maaomandite keskmine hind kõrgem eelmise aasta omast 26 kr, P.-Eestis 14 kr ja L.-Eestis 39 kr võrra. Uute asunduskruuntide hind oli kõrgem 1935. a. hinnast nii P.-Eestis (36 kr), L.-Eestis (20 kr), kui ka üleriiklikult (25 kr). Juurelõigeteks, s. o. teiste üksuste külge liitmiseks, liidetud maaomandite keskmine hind oli 1936. a. hind pro ha kõrgem 1935. a. omast: P.-Eestis 23 kr, L.-Eestis 33 kr ja üleriiklikult 30 kr.

Üldiselt on hinna kõrguse poolest 1936. a. nihkunud esikohale avalikul enampakkumisel liidetud terved maaomandid (152 kr), mis eelmisel aastal olid teisel kohal; teisele ja kolmandale kohale jäid vabalt liidetud terved maaomandid (134 kr), mis

Maaomandite hinnad kr pro ha ülemineku viiside ja suuruse järgi.

Prix des propriétés agricoles par les catégories de grandeur et par les modes de transmission.

12.	Tervete maaomandite ost-müügil Achat, vente des propriétés intégrales			Tervete maaomandite müügil okjoni teel Enchère publiques des propriétés intégrales			Asunduskohtade ost-müügil Achat, vente des propriétés nouvellement fondées			Juurelõigete (liidetud üksuste) ost-müügil Achat, vente des propriétés fusionnées		
	P.-Eestis	L.-Eestis	Keskmine	P.-Eestis	L.-Eestis	Keskmine	P.-Eestis	L.-Eestis	Keskmine	P.-Eestis	L.-Eestis	Keskmine
Kuni 1 ha	3 814	2 251	3 154	1 808	6 770	3 910	1 507	658	958	602	512	553
1—5 „	296	353	336	146	373	360	316	177	221	185	159	148
5—10 „	258	194	229	586	296	477	87	99	96	115	119	118
10—20 „	142	188	160	214	267	242	87	127	106	86	196	129
20—30 „	138	154	144	133	219	164	58	115	98	37	8	30
30—50 „	107	144	125	102	174	149	172	91	110	—	—	—
50—100 „	81	126	105	98	109	105	—	—	—	—	—	—
Üle 100 „	16	88	24	55	97	66	32	—	32	—	—	—
Keskmine — Moyenne	114	164	134	130	172	152	136	133	134	107	149	127

eelmisel aastal olid esikohal, ja uued asunduskohad (134 *kr*), mis eelmisel aastal olid kolmandal kohal; ning viimasel kohal püsivad endiselt juurdelõigeteks müüdü üksused (127 *kr*).

Kui võrrelda keskmisi üleriiklikke hindu üksikute suurusrühmade kaupa, siis näeme, et ka siin on kallimad hinnad kõigis suurusliikides avalikul enam-pakkumisel müüdü maaomandite, neile järgnevad vabamüügil ostetud terved maaomandid (arvatud välja üle 100 *ha* rühm, kus teine koht jääb untele asunduskohtadele), kolmandal kohal on uued asunduskruudid (arvatud välja 5—10 ja 10—20 *ha* rühmad, kus hinna poolest kolmandal kohal on juurdelõiked) ning viimasele kohale jäävad juurdelõigeteks müüdü üksused.

Võrreldes 1935. a. hindadega on enam-pakkumisel müüdü tervete maaomandite keskmine üleriiklik hind kõigis suurusrühmades tõusnud 1 294—6 *kr* võrra *ha*-lt, arvatud välja 1—5 ja 50—100 *ha* rühmad, kus hind on väiksem 1935. a. omast 118 *kr* ja 6 *kr* võrra. Niisama on tõusnud ka vabamüügil ostetud tervete maaomandite hinnad 594—8 *kr ha*-lt, arvatud välja üle 100 *ha* rühm, kus hind langes 83 *kr* võrra, mis tingitud, nagu eelpool mainitud, selle rühma maaomandite madalast boniteedist (soomaa). Uute asunduskohtade hind tõusis suurusrühmade järgi 207—2 *kr ha*-lt, arvatud välja 5—10 ja 20—30 *ha* rühmad, kus hinna langus oli 13 *kr* ja 1 *kr* pro *ha*. Juurdelõigeteks müüdü üksustel võime märgata hinna tõusu 100—18 *kr ha*-lt ja ainult 20—30 *ha* rühmas on hind langenud 12 *kr* võrra.

Nagu eelmisel aastail, nii ka 1936. a., on kõigis neljas ülemineku liigis hinnad seda kõrgemad, mida väiksemad on üleläänud üksused ja hindade kõikumise amplituud on kõigis liikides suurem 1935. a. omast, eriti aga oksjonitel ja vabamüügil müüdü maaomanditeil. See on tingitud suuremast hinnatõusust väiksemal maaomanditeil, kuna suuremate

üksuste hinnad on tõusnud vähemal määral või ka mõnel juhul läänud tagasi.

Jättes kõrvale liitmise teel üleläänud maatükkide hindu ning vaadeldes koos tervelt vabamüügil ja oksjonitel üle läänud ning tükeldamisel müüdü uute üksuste hindu (jättes välja kuni 1 *ha* suurused kohad), saame järgmised põllumajanduslike üksuste hinnad *kr* pro *ha*:

	1936	1935	1934	1933
Viru	131	101	97	91
Järva	133	122	96	82
Harju	125	109	94	93
Lääne	42	73	77	64
Pärnu	112	103	122	102
Viljandi	140	127	128	125
Tartu	201	175	149	141
Vaiga	143	157	111	115
Võru	156	145	129	107
Petseri	142	99	108	72
Keskmine	125	121	114	106

Siit näeme, et põllumajanduslike üksuste üleriiklik keskmine hind oli 1936. a. 4 *kr* (3,3%) võrra kõrgem kui eelmisel aastal, 11 *kr* (9,6%) võrra kõrgem kui 1934. a. ja 19 *kr* (17,9%) võrra kõrgem kui 1933. a. Võrreldes eelmise aastaga on nende üksuste hinnad tõusnud Viru- 30, Järva- 11, Harju- 16, Pärnu- 9, Viljandi- 13, Tartu- 26, Võru- 11 ja Petserimaal 43 *kr ha*-lt ning langenud Lääne- 31 ja Valgamaal 14 *kr ha*-lt. Võrreldes 1933. a. on põllumajanduslike üksuste hinnad tõusnud kõigis maades, arvatud välja Läänemaa, kus 1936. a. madal hind on tingitud suurema (ligi 3 800 *ha*) soomassiivi müügist võrdlemisi odava hinnaga (8 *kr* pro *ha*). Maaomandite hindade tõus on kujunenud juba püsivaks ja kui võtta arvesse, et 1936. a. on tõusnud vabamüügil tervelt ostetud maaomandite hinnad ja eriti ka seda, et ost-müükide arv 1936. a. palju suurenes, siis võime teha siit järelduse, et nõudmine siiski ületas pakkumise ja et põllumajanduse tasuvusolude parandamine on tõstnud suurel määral huvi põllupidamise vastu.

Maaomandite üleminekute ja hindade kohta enne Keskbüroo väljaandets ilmunud andmed:

Maaomandite üleminekud ja hinnad 1935. a., O. Laaman, Eesti Statistika nr. 180(11) 1936. a., lk. 569—577.
 Maaomandite üleminekud ja hinnad 1934. a., O. Laaman, Eesti Statistika nr. 172(3) 1935. a., lk. 132—140.
 Maaomandite üleminekud ja hinnad 1933. a., O. Laaman, Eesti Statistika nr. 161(4) 1935. a., lk. 173—179.
 Maaomandite oksjonid 1934. a., O. Laaman, Eesti Statistika nr. 160(12) 1935. a., lk. 641.

VALLAVALITSUSTE TULUD ja KULUD 1935/36. m/a.
 RECETTES et DÉPENSES des COMMUNES RURALES en 1935/36.

Sisu: 1. Eelarve täitmine, lk. 33. 2. Kulude ja tulude vahekord, lk. 34. 3. Valla suuruse mõju eelarvele, lk. 35. 4. Kulud, lk. 35. 5. Tulud, lk. 37. 6. Varaline seis 31. III 1936, lk. 39.

Valdade tulude ja kulude kokkuvõtted tehti eelarve täitmise aruannete alusel. Tuluna arvestati tegevusaasta eelarvele põhinevad laekunud ja laekumata ning kuluna väljaantud ja väljaandajäänud summad. Valdade arv vähenes tegevusaastal Viljandimaal ühe võrra, tingitult Uue- ja Vana-Suislepa liitmisest üheks (Suislepa) vallaks. Peale selle leidsid aset mõningad väiksemad vallapiiride muutmised, mis teatud määral võisid mõjustada vastavate valdade elanike arvu. Tulude-kulude arvutamisel elaniku kohta kasustati 1934. a. rahvaloenduse andmeid. Ruhnu vallavalitsus (Saaremaal) jättis aruande endiselt esitamata ja seepärast on toodud andmed 368 valla kohta.

1. Eelarve täitmine. 368 valla eelarvelised tulud ulatusid üldse 4 617 tuh. kr, korralised 3 900 tuh. kr ja erakorralised 717 tuh. kr ning kulud vastavalt 4 619 tuh. kr, 3 901 tuh. kr ja 718 tuh. kr. Eelarved koostati eelmisest aastast suurematena korralises osas 10,7% ja erakorralises 13,4%. Eelarvelised tulud ületasid kulusid Lehtse

line (—5,7%) ning erakorraline kulu (—21,7%) osutusid väiksemaks ettenähtust. Tegelikud tulud ületasid ettenähtu korralises osas kõigis mais ja erakorralises osas Valgamaal. Tegelikud kulud ei küündinud eelarveni korralises ega erakorralises osas üheski maas, arvatud välja Valgamaa, kus erakorraline kulu ületas eelarvelise summa. Üksikute maade järgi oli kõrvalekaldumine eelarvest selle täitmisel võrdlemise suurel määral erinev, moodustades tulude alal (korralised ja erakorralised kokku) —10,7% (Saaremaal) kuni +3,5% (Virumaal) ja kulude alal —13,4% (Saaremaal) kuni —2,9% (Valgamaal). Eelarvete reaalsemaks muutumine, mida konstateerisime 1933/34. ja 1934/35. a., jätkus ka tegevusaastal. Avaldus see eelarvete suuremääralises täitumises ja osalt kustutatud eelarve osade vähenemises. Tegelike tulude ja kulude lähenemine eelarvele toimus nagu eelnevalgi aastal ainult nende laekunud ja väljaantud osades. Tegeliku tulu-kuluna arvestatud laekumata ja väljaandmata korraliste summade osatähtsus vähenes tegevusaastal, mis vähendavalt mõjustab nende täiendavat kustutuse võimalust tulevikus. Laekunud tulu moodustas 97,5% korralises ja 73,1% erakorralises osas (1934/35. a. 95,8% ja 66,2%) ning saadajäänud tulu vastavalt 5,5% ja 6,1% eelarvest (1934/35. a. 8,1% ja 5,2%). Väljaantud summad ulatusid 90,4% korralises ja 63,2% erakorralises osas (1934/35. a. 89,2% ja 57,5%) ning väljaandajäänud summad 3,0% ja 15,1% eelarvest (1934/35. a. 4,0% ja 12,0%). Erakorraline eelarve, nagu tavaliselt, täitus korralisest tunduvalt väiksemal määral, tingitult eeskätt siin arvestatud tulude ja kulude edasilükkamist võimaldavast iseloomust. Erakorraliste tulude mitmesuguseil põhjusil saamatajäämine ehk ettenähtust väiksemal määral saamine ning kavatsatud erakorralise vara muretsemise edasilükkamine ja vähendamine oli sagedane ning põhjustas erakorraliste tulude ja kulude eelarve väiksemääralist täitumist. Viimaseil aastail võib siiski märkida arenemist paremuse suunas sel alal. Avaldus see eeskätt laekumiste ja väljamaksude osatähtsuse suurenemises erakorralise eelarve täitmisel.

Edasikestev soodus rahvamajanduse areng, rahva, eriti maalasuva, sissetulekute ja maksuvõime suure-

Vallavalitsuste täidetud, täitajäänud ja kustutatud eelarve osad maade järgi (eelarvesumma = 100) 1935/36. a.

	Tulude alal			Kulude alal		
	Laekunud	Saada jäänud	Kustutatud	Välja antud	Välja anda jäänud	Kustutatud
Virumaal	98,4	5,1	—3,5	80,3	2,7	8,0
Järvamaal	99,6	3,5	—3,1	92,8	2,7	4,5
Harjumaal	92,7	4,3	2,5	86,1	4,5	9,4
Läänemaal	96,1	3,5	0,4	86,0	2,0	9,1
Saaremaal	84,5	4,8	10,7	77,9	2,7	12,4
Pärnumaal	94,8	3,6	—1,4	80,4	2,7	4,9
Viljandimaal	94,8	2,4	2,6	85,1	3,4	11,5
Tartumaal	93,6	5,6	0,8	87,3	5,8	6,9
Valgamaal	97,4	5,0	—2,4	92,9	4,2	2,9
Võrumaal	88,6	6,3	5,1	84,9	6,0	9,1
Petserimaal	87,1	14,7	—1,8	76,0	18,1	5,9
Üldse 1935/36	93,7	5,6	0,7	86,1	5,7	8,2
1934/35	92,0	7,7	0,3	85,1	5,8	9,1

vallas (500 kr) Järvamaal ja kulud tulusid Kaagjärve (10 kr) ning Sooru vallas (320 kr) Valgamaal ja Irboska vallas (1 305 kr) Petserimaal. Eelarve täitmisel ületati ettenähtud korraline tulusumma 2,9%, kuna tegelik erakorraline tulu (—20,9%) ja korra-

nemine peegeldus vallavalitsuste büdžettide paisumises ja tulude laekumuse suurenemises. Vaatamata tulude eelarve üldisele kasvule, suurenes laekumuse % Viru- (laekus 98,4% eelarvesummast), Järva- (99,6%), Pärnu- (94,8%), Viljandi- (94,8%), Tartu- (93,6%), Valga- (97,4%), Võru- (88,6%) ja Petseri- maal (87,1%) ning püsis endisena ehk vähenes tagasihoidlikult Harju- (92,7%), Lääne- (96,1%) ja Saaremaal (84,5%). Laekunud summa koos saadajäänud tuluosaga ületas eelarve Viru-, Järva-, Pärnu-, Valga- ja Petserimaal. Korraliste tulude ja eriti vallavalitsuste tähtsama tululiigi — maksutulu laekumus oli soodsam. Tegevusaasta eelarves oli nähtud ette sissetulekut maksudest 3 394 tuh. kr (1934/35. a. 3 220 tuh. kr), misjuures eelarveline summa näitas kasvu võrreldes eelmise aastaga kõigis mais. Ettenähtud summast laekus 3 322 tuh. kr ehk 97,9% ja arvestati aasta lõpul saadaolevana 189 tuh. kr ehk 5,6% eelarve summast (1934/35. a. laekus 95,0% ja jäi saada 8,2%). Üksikuis mais kõikus laekumus 89,3% (Petseri-) — 101,0% (Lääne-) ja maksuvõlg 2,5% (Viljandi-) — 15,7% (Petseri-) eelarvest, misjuures laekunud summa kas ületas või ligikaudu võrdus eelarves ettenähtud summaga 7 maas (Viru-, Järva-, Lääne-, Saare-, Pärnu-, Viljandi- ja Tartu- maal). Laekunud ja saadajäänud summad kokku ületasid eelarve kõigis mais maksude ja korraliste tulude alal. Eelarves ettenähtust kujunesid suuremaks peale maksude veel järgmised korrallised tulud: sissetulek — varandusilt (11,7%), kapitalist (13,0%), ettevõttest (9,6%) ning tunduvalt väiksemaks eelarvest — asutiste tulu (6,5%) ja üldtoetused (11,0%). Kulude eelarve täitmisel ületati ettenähtud piire mainimisväärselt vaid Võru- ja Petserimaal vallavalitsuse ülalpidamise kulu alal. Suuremat kokkuhoidu, võrreldes eelarvega, saavutati vallavolikogu (—22,3% eelarvest), sotsiaal-administrats. (—10,2%), heakorra (—8,1%), hariduse (—5,4%), hoolekande (—9,9%), üldvaranduste (—10,0%) ja mitmesuguste kulude (—10,7%) alal.

Maksu- ja muude võlgadena arvestatud summad ei laeku täies ulatuses ja nende osaline täiendav kustutamine on kujunenud tavaliseks. Ilmnevat võlasummade kestvat vähenemist tuleb hinnata seepärast positiivse nähtusena. Võlasummade kujunemist tegevusaastal selgitavad järgnevad andmed. Deebitoride seis, millest peaosas moodustavad maksuvõlad, ulatus 340 vallavalitsusel I. IV 1935 490 tuh. kr (I. IV 1934 354 vallavalitsusel 779 tuh. kr). Sellest laekus tegevusaastal 339 vallal 57,1% (1934/35. a. 57,6%), kustutati lootusetuna 25,0% (1934/35. a. 21,3%) ja arvestati 176 valla poolt saada olevana aasta lõpul 17,0% ehk 88 tuh. kr (1934/35. a. 21,1%). Koos tegevusaasta eelarve järgi saadajäänud summaga (323 vallal 257 tuh. kr) oli deebitoride seis 31. III 1936 324 vallal 344 tuh. kr, mis on vähem tegevusaasta algsummast 29,8%. Samal ajal vähenes deebitoride arvestanud vallavalitsuste arv 16 võrra. Deebitoride üldsumma 31. III 1936 moodustas tegevusaasta eelarvest 7,5% eelneva aasta 11,7% vastu. Deebitoride seis koondumise peapõhjusina märgime majandusolude soodustumisest ja maksujõu suurenemisest tingitud tulude laekumuse kasvu ning endiste aastate lootusetu maksuvõlgade ulatuslikku kustutamist. Deebitoride summa vähenes tegevusaastal kõigis mais peale Pärnumaa, kus seda tõstis Pati vallavalitsuse poolt saadaolevana arvestatud erakorraline tulu (15 tuh. kr, kred. 20 tuh. kr). Suurim deebitoride seis esines endiselt Petserimaal, moodustades 72 tuh. kr ehk 22,5% tulude eelarvest (1934/35 — 96 tuh. kr ehk 44,2%). Teisis mais oli vastav summa 12 tuh. kr (Lääne) — 48 tuh. kr (Tartu) ja 3,6% (Lääne) — 9,8% (Valga). Kreditoride arvestus I. IV 1935 312 vallavalitsust 384 tuh. kr. Tegevusaastal anti välja sellest 62,8%, kustutati tulude saamata jäämise ja muil põhjusil 19,2% ja püsis edasi kreditoride arvel aasta lõpul 18,0% (69 tuh. kr) ehk koos tegevusaasta eelarve järgi maksta jäänud summaga (261 tuh. kr) 330 tuh. kr, mis on vähem mullusest 14,0% võrra. 1935/36. a. eelarve järgi saadajäänud tulusumma oli väiksem eelmiste aastate deebitoride arvel laekunud summast (23 tuh. kr) kuna 1935/36. a. väljaandajäänud summa oli suurem eelmise aasta arvel väljamakstud summast (20 tuh. kr). Asendades tegevusaasta saada ja maksta jäänud summad endiste aastate arvel laekunud ja väljaantud summadega, s. o. arvestades tuluna kõik 1935/36. a. laekunud ja kuluna kõik samal ajal väljaantud summad, saame vallavalitsuste tegelikult tulusummaks 4 605 tuh. kr ja kulusummaks 4 220 tuh. kr.

2. Kulude ja tulude vahetused. Vallavalitsuste tulude ja kulude vahetused ei erinenud üldsummas palju eelmise a. 368 vallavalitsuse tulud ületasid kulusid 342 tuh. kr võrra eelmise aasta 369 valla

Üle- ja puudujäägi teotsonud valdade arv ning üle- ja puudujäägi summa maade järgi 1935/36. a. — Communes avec un excédent ou déficit d'après les arrondissements.

	Valdade arv Nombre des communes ayant un.			Ülejäägi summa kr Montant des excédents	Puudujäägi summa kr Montant des déficits	Vahe kr Différence
	Ülejäägi Excédent	Puudujäägi Déficit	Ülejäägi Excédent			
Viru	40	—	40	72 656	—	72 656
Järva	20	—	20	23 053	—	23 053
Harju	40	3	44	34 513	689	33 824
Lääne	33	1	34	29 945	19	29 926
Saare	18	—	18 ¹⁾	19 435	—	19 435
Pärnu	39	1	41	29 232	10	29 276
Viljandi	35	1	36	41 261	1 998	39 263
Tartu	59	4	64	43 855	792	43 063
Valga	15	2	19	10 248	524	9 722
Võru	38	4	42	19 763	1 654	18 114
Petseri	9	2	11	25 045	1 824	23 221
Kokku — Total						
1935/36	344	18	369	349 069	7 514	341 555
1934/35	385	29	370	374 029	14 601	359 428

¹⁾ Ühe valla kohta puudub aruanne.

ja 359 tuh. kr vastu. Valdu tulude ülekaaluga oli 344, kulude ülekaaluga 18 ja valdu, kus tulud ja kulud tasakaalus, oli 6. Saavutatud ülejääk andis esimesil 349 tuh. kr ja puudujääk teisel 7 tuh. kr. Tulude ülekaaluga valdade rohkemise ja samaaegse ülejäägisumma vähenemise tulemusena koondus keskmine ülejäägisumma valla kohta. Samuti vähenes keskmine puudujäägisumma valla kohta tingitult puudujäägi summa vastavate valdade arvust intensiivsema koondumise tõttu. Valla kohta moodustas keskmine ülejäägi summa 1 015 kr, puudujäägi summa 417 kr ja üldine keskmine ülejäägi summa 928 kr (1934/35. a. vastavalt 1 117 kr, 503 kr ja 971 kr). Tulude ja kulude vahekorrad nende laekunud ja väljaantud ning laekumata ja väljaandmata osades oli suuresti erinev. Nimelt moodustasid kulud tuludest üldse 92,5%, saadud ja makstud summade alal 92,0% ning saamata ja maksmata summade alal 101,8% (1934/35. a. vastavalt 91,4%, 92,7% ja 75,5%). Deebitoride arvel laekuvate summade kulutamises on vallavalitsused enamasti tagasihoidlikud ja tegevusaastal saada ja makstajäänud summade vahekorra soodustumine tulevikus nende lõplikul kujunemisel on tõenäoline. Eelmiste aastate deebitoridena ja kreditoridena arvestatud summade omavaheline suhe tegevusaasta algul ja lõpul ei erinenud nimetamisväärselt (100:78,3 ja 100:78,7). Deebitoride ja kreditoride arvel tegevusaastal laekunud ja väljaantud summade vahekorrad aga muutus viimaste kasuks, jäädes siiski veel küllaltki soodsaks (100:86,2).

3. Valla suuruse mõju eelarvele.

Influence du nombre de la population dans le budget.

koondati endiselt rahvastiku arvu järgi 6 rühma 1934. a. rahvaloenduse andmete alusel. Eelmainitud kahe Viljandimaa valla liitmise tulemusena vähenes

Vallavalitsuste tulude ja kulude tase sõltub teatud määral valla suurusest. Ilmneb see järgneva tabeli andmeist, mis

valdade arv ühe võrra teises (500—1 000 elan.) ja neljandas rühmas (1 500—2 000 elan.) ning suurenes ühe võrra viiendas rühmas. Vastavalt muutus ka tähendatud rühmade rahvastiku arv. Suurim valdade arv — 95 ehk 25,8% üldarvust koondus viiendasse ja suurim rahvastiku arv 274 509 ehk 35,8% kuendasse rühma (suurimad vallad). Rühmade järjekord rahvastikuarvu ja tulude ning kulude suuruse järgi jäi endiseks. Nimelt langesid väikseimad arvud väiksemaile valdadele ja valdade suurenedes paisusid järjekindlalt rühmade rahvastikuarv ning tulu-kulu summa. Valdade rühmale langev rahvastiku ja tulude-kulude osasuurus ei olnud ühelgi juhul võrdne. Esimesel neljal rühmal ületasid tulud-kulud osatähtsusest rahvastikuarvu, kuna kahel viimasel rühmal (suuremad vallad) oli ülekaalus rahvastikuarv. Nimelt langes esimesele 33,5% rahvastikust, 37,2% tuludest ja 37,7% kuludest ning viimasele 66,5% rahvastikust, 62,8% tuludest ja 62,3% kuludest. Tulude ülekaal, olles suurim väiksemal valdadel, vähenes järjest valdade kasvades ja kahes viimases rühmas oli rahvastikuarv ülekaalus. Rahvastiku ja kulude osatähtsuse suhet rühmade järgi selgitavad järgnevad arvud. Arvates rahvastiku osatähtsuse 100, saame kulude osasuuseks I rühmas 220, II r. 121, III r. 108, IV r. 110, V r. 95 ja VI r. 92.

4. Kulud.

Dépenses.

368 vallavalitsuse kulusumma moodustas 4 240 tuh. kr, keskmine kulusumma valla kohta 11 522 kr ja ühe valla-elaniku kohta 5,53 kr, mis on eelmisest aastast enam 11,2% (1934/35 üldse 3 812 tuh. kr). Väikseim kulusumma oli Pakri v. Harjumaal (925 kr) ja suurim summa Vilo v. Petserimaal (55 391 kr). Väikseim summa elaniku kohta langes Pakri v. Harjumaal (2,61 kr) ja vastav suurim summa Hellenurme v. Tartumaal (44,62 kr). Võrreldes mullusega paisusid kulud summalt ligikaudu võrdset korralises (+243 tu-

Vallad ja rahvastikuarv ning vastavad tulude ja kulude summad kr valdade suuruserühmade järgi 1935/36. a.
Nombre des communes rurales d'après le nombre de leur population et leurs budgets en kr.

	Kuni 500 elan.	500—1000 habit.	1000—1500	1500—2000	2000—3000	Üle 3000	Kokku Total
Valdade arv — Nombre de communes rurales.							
Viru	—	—	4	5	18	13	40
Järva	—	2	2	4	6	6	20
Harju	3	5	10	8	10	8	44
Lääne	—	4	8	7	9	6	34
Saare	—(1)	—	—	—	10	7	17(18)
Pärnu	2	8	8	12	7	4	41
Viljandi	2	8	11	2	9	4	36
Tartu	2	0	13	18	16	6	64
Valga	—	3	6	2	1	2	19
Võru	—	6	11	12	9	4	42
Petseri	—	—	—	—	—	11	11
Kokku — Total	9(10)	50	73	70	95	71	368(369)
%	2,5	13,6	19,8	19,0	25,8	19,8	100
Rahvastikuarv — Population.							
Kokku — Total	3 615	40 120	90 836	122 892	235 281	274 509	767 253
%	(3 897)	5,2	11,8	16,0	30,7	35,8	(767 535)
	0,5						100
Tulud ja kulud — Recettes et dépenses.							
Tulud kr — Recettes kr	47 290	282 220	585 636	738 551	1 364 906	1 518 833	4 582 486
%	1,0	6,2	12,8	17,2	29,8	33,0	100
Kulud kr — Dépenses kr	44 966	266 459	539 143	745 771	1 240 358	1 402 964	4 239 661
%	1,1	6,8	12,7	17,6	29,2	33,1	100

Üksikute tulu- ja kululükkide summa 1 elaniku kohta (sentides) valdades rahvastikuarvu järgi 1935/36. a.
Montant des recettes par habitant d'après les groupes de communes à la base du nombre de leur population.

	Kuni 500 elan.	500—1000 habit.	1000—1500	1500—2000	2000—3000	Üle 3000	Kokku Total
Tululükkide järgi — Recettes.							
Kiinnisvarademaks — <i>Impôt sur les immeubles</i>	04	06	91	80	86	68	81
Kiinnisvara lisamaks — <i>Impôt supplém. sur les immeubles</i>	00	58	55	52	51	51	52
Tulumaksu valla osa — <i>Impôt sur le revenu</i>	33	36	37	36	37	36	36
Istikumaks — <i>Impôts personnels</i>	282	261	240	240	232	220	238
Maks aril. ja tööst. ettevõtetest — <i>Impôt sur les entreprises comm. et industrielles</i>	40	24	25	23	20	18	21
Maks jalgratastest — <i>Cycles</i>	8	11	10	11	12	10	11
Maksude viivitustrahvid — <i>Amendes sur paiements arriérés</i>	10	8	8	8	9	11	9
Viinamüügi ja õllekaupade valla osa — <i>Vente d'esprit de vin et accise de bière</i>	—	—	—	—	—	—	—
Muud maksud — <i>Autres impôts</i>	17	17	15	15	16	13	15
Kokku maksud — Total des impôts	544	511	490	471	463	427	458
Varandused — <i>Biens</i>	18	15	14	11	8	6	9
Kapitalid — <i>Fonds</i>	5	7	6	6	7	6	6
Valla asutised — <i>Institutions</i>	25	19	17	0	15	13	14
Üldkulu tasud — <i>Dépenses reversables</i>	16	20	15	18	10	13	13
Mitmesugused tulud — <i>Recettes diverses</i>	37	16	22	18	24	26	23
Korralised tulud kokku — Total des recettes ordinaires	645	588	564	533	527	491	523
Erakorralised tulud — <i>Recettes extraordinaires</i>	663	116	81	100	53	60	74
Tulude kogusumma — Total général des recettes ordinaires et extraordinaires	1 308	704	645	643	580	551	597
1935/36	800	041	584	594	546	488	544
1934/35							
Kululükkide järgi — Dépenses.							
Vallavolikogu — <i>Conseil</i>	4	8	6	5	6	6	7
Vallavalitsus — <i>Administration</i>	326	293	210	203	171	154	181
Sotsiaal-administratsioon — <i>Institutions soc.</i>	9	15	11	10	9	9	10
Heakorrad — <i>Services</i>	16	15	11	12	11	11	11
Haridus — <i>Instruction</i>	129	131	137	134	153	145	144
Hoolekanne — <i>Assistance</i>	53	84	86	97	84	77	84
Valla üldvarandused — <i>Biens</i>	1	4	4	2	3	2	3
Laenude ja protsentide tasumine — <i>Amortissement des dettes et paiement des intérêts</i>	20	12	22	21	17	21	19
Mitmesugused kulud — <i>Dépenses diverses</i>	33	20	17	16	20	26	21
Korralised kulud kokku — Total des dépenses ordinaires	531	552	513	500	474	451	480
Erakorralised kulud — <i>Dépenses extraordinaires</i>	663	112	81	107	53	60	73
Kulude kogusumma — Total général des dépenses ordinaires et extraordinaires	1 244	664	594	607	527	511	553
1935/36	730	603	537	559	483	448	497
1934/35							

hat kr) ja erakorralises (+185 tuh. kr) osas, kuna suhteliselt oli viimaste kasv palju kiirem (+49,1%). Korralised kulud ulatusid 3 678 tuh. kr, olles suurenenud tegevusaastal 7,1%. Neist kasvasid vallavalitsuse ülalpidamise (+78 tuh. kr), sotsiaal-administratsiooni, heakorra, hariduse (+154 tuh. kr), üldvaranduste, kapitalide täiendamise ja mitmesugused kulud kokku 265 tuh. kr võrra. Korralisist kuludest kahanesid vallavolikogu, hoolekande ja ettevõtete kulud ning laenude ja intresside tasusummad, andes kokkuhoiu võrreldes eelmise aastaga 22 tuh. kr. Kulud näitasid kasvu üldsummalta ja korralises osas kõigis mais, erakorralised aga vaid Viru-, Järva-, Harju-, Pärnu-, Valga-, Võru- ja Petserimaal. Suuremal määral paisusid kulud Petserimaal (korral. 29,5%), eriti vallavalitsuse (+16,6%), heakorra (+63,3%), hariduse (+29,5%), kapitalide ja laenude ning intresside tasude (+240,0%) alal. Teisis mais oli kasv mõõdukas, moodustades üldiselt alla 10%. Erakorralised kulud seevastu kerkisid mitmes maas mitmekordseks võrreldes eelmise aastaga. Vallavolikogu kulud, mis valdavas osas moodustusid komisjonide liikmeile makstud koosoleku rahadest ja voli-

kogu liikmete sõidu- ja päevarahadest, näitasid koondukumise kalduvust viimaseil aastail, ulatudes tegevusaastal 50 tuh. kr, eelmise aasta 58 tuh. kr ja 1933/34. a. 111 tuh. kr vastu. Elaniku kohta andis see kulu üldse 7 s ja mais 5—8 s. Vallavalitsuse ülalpidamine nõudis endiselt suurimat kulu, nimelt üldse 32,8% (37,8% korralisest kulus) ja mais 30,6% (Saaremaal) — 35,3% (Võrumaal) kulude üldsummast ehk elaniku kohta vastavalt 1,81 kr ja 1,25 kr (Saaremaal) — 2,26 kr (Valgemaal). Kulu taseme sõltuvus valla suuruselt ilmneb selle kulu juures silmapaistavalt. Kulusumma elaniku kohta, olles väikseim suurimail valdadel (1,54 kr), paisus järjekindlalt valdade vähenedes (väikseimail valdadel = 3,26 kr), misjuures erinevus kulu suuruses oli enamasti võrdlemisi suur ka kõrvuti asuvais naaberühmis. Kulude taseme kujunemist mõjutava tegurina tuleb mainida peale valla suuruse veel elanike ainelist seisundit. Kulude (samuti tulude) tase on jõukais mais enamasti kõrgem kui kehvais. Nii langes väikseim kulusumma (korralised ja erakorralised kokku) elaniku kohta 4,07 kr Saaremaale (selle maa vallad koondusid ühtlasi küll ka suuremate valdade rühmisse) ja eelväikseim 4,53 kr

Vallavalitsuste kulud % ja ühe elaniku kohta 1935/36. a. — Dépenses des communes en % et par habitant.

	Vallavolikogu Conseil	Vallavalitsus Administration	Sotsiaal-administratsioon Institutions sociales	Heakord Services	Haridus Instruction	Hoolekaane Assistance	Valla ettevõtted Entreprises	Valla üldvarandused Biens	Valla kapitalid Fonds	Laenude ja protsentide casuine Amortissement des dettes et emprunt des intérêts	Mitmesugused kulud Dépenses diverses	Tagavarasumma Réserves	Korralised kulud kokku Total des dépenses ordinaires	Erakorralised kulud Dépenses extraordinaires	Kokku — Total
	%														
Viru	1,1	31,1	1,7	3,3	29,5	13,0	0,0	0,5	4,0	3,5	1,6	—	39,9	10,1	100
Järva	1,1	34,1	1,8	1,8	28,7	18,9	—	0,6	1,0	1,5	2,3	—	91,8	8,2	100
Harju	0,8	31,4	1,5	2,5	32,0	17,7	—	0,3	0,5	4,2	1,6	—	92,5	7,5	100
Lääne	1,2	33,6	2,1	1,5	26,0	15,4	0,0	0,4	3,5	3,6	1,6	—	89,7	10,3	100
Saare	1,5	30,6	1,5	2,6	28,1	13,7	—	0,2	1,2	3,7	1,5	—	84,7	15,3	100
Pärnu	1,0	30,7	1,3	1,3	20,5	15,8	—	0,3	1,1	4,2	1,3	0,1	78,1	21,9	100
Viljandi	1,2	32,0	1,0	1,1	26,3	15,6	—	0,3	0,1	2,3	2,5	—	83,8	16,2	100
Tartu	1,2	35,1	1,6	2,1	25,0	15,2	—	0,5	0,5	5,3	2,3	—	80,3	10,7	100
Valga	1,1	31,6	2,3	1,1	18,6	17,2	0,0	0,6	0,1	1,7	2,1	0,0	76,4	23,6	100
Võru	1,4	35,3	1,8	1,7	19,6	17,1	—	0,7	0,5	2,9	1,3	—	83,8	16,2	100
Petseri	1,7	34,1	2,2	2,6	28,6	6,8	—	0,1	1,9	3,0	5,8	0,1	86,9	13,1	100
Kokku — Total	1,1	32,8	1,7	2,0	25,0	15,4	0,0	0,5	1,5	3,5	2,3	0,0	86,8	13,2	100
Ühe vallaelaniku kohta sent — Par un habitant (ent).															
Viru	6	168	9	18	160	70	0	3	25	19	9	—	487	55	542
Järva	6	198	11	10	166	110	—	3	6	9	13	—	582	47	579
Harju	5	165	8	13	168	93	—	2	2	22	8	—	436	39	625
Lääne	5	152	10	7	122	70	0	2	10	16	7	—	407	46	453
Saare	6	125	6	11	114	56	—	1	5	15	6	0	345	62	407
Pärnu	6	197	8	9	132	101	1	2	7	27	11	—	501	141	642
Viljandi	8	220	13	8	180	107	—	6	1	10	17	—	576	111	687
Tartu	7	203	9	12	144	88	—	3	3	31	10	—	516	62	578
Valga	8	226	16	8	133	123	0	5	0	13	15	0	547	169	716
Võru	8	190	9	9	105	92	—	4	3	15	15	—	450	87	537
Petseri	8	170	11	13	142	34	—	1	9	15	28	1	482	65	497
Kokku — Total	7	181	10	11	144	84	0	3	8	19	13	0	480	73	553

Läänemaale ning suurim summa 7,16 kr Valga- ja eelsuurim 6,87 kr Viljandimaale. Suuremaid kulusid olid veel hariduse ja hoolekaande kulu. Esimene nõudis keskmiselt 26,0% ja maade järgi 18,0%—32,0% ning viimane vastavalt 15,4% ja 6,8%—18,0% kulu üldsummast. Tasemelt erinesid tähendatud kulud üksikuis mais suuremääriliselt, kõikudes — hariduse kulu 1,05 kr (Võru)—1,30 kr (Viljandi) ja hoolekaande kulu 0,34 kr (Petseri)—1,23 kr (Valga) elaniku kohta. Side kulukõrguse ja elanikkonna varalise seisundi vahel oli silmapaistev, kuna valla suuruse suhtes ei saa seda tõendada. Kuni tegevusaastani erinesid Petserimaa vallad teisist oma madala kulutaseme poolest. Vallaelanikule langes Petserimaal väiksem kulusumma üldse ja tähtsamate kululiikide tase oli kas madalam või madalamaid, mis osalt oli tingitud Petserimaa suurte valdade asjaajamise odavusest. Tegevusaastal kõrgenes Petserimaa kulude tase tunduvalt üldse (kulusumma elaniku kohta 4,97 kr, 1934/35. a. 3,46 kr), vallavalitsuse (1,70 kr, 1934/35. a. 1,46 kr), hariduse (1,42 kr, 1934/35. a. 1,10 kr), vallakapitalide, laenu- ja intresside, mitmesuguste ning erakorraliste kulude (0,65 kr, 1934/35. a. 0,12 kr) alal. Petserimaa kulud üldse ja tähtsamate liikide järgi ei ulatunud ka tegevusaastal keskmise tasemeni, ent lähenesid sellele tunduvalt. Madalaimaks osutus selle maa kulu veel vaid hoolekaande alal.

5. Tulud.

Recettes. Vallavalitsuste tulud ulatusid üldsummas 4 582 tuh. kr, keskmiselt valla kohta 12 451 kr ja vallaelaniku kohta 5,97 kr, olles suurenenud võrreldes eelmise aastaga

9,9% (1934/35. a. üldse 4 171 tuh. kr). Väiksem tulusumma oli Pakri v. Harjumaal (1 178 kr) ja suurim summa Vilõ v. Petserimaal (55 966 kr), kuna elaniku kohta väiksem summa langes Pranglihaarte v. Harjumaal (2,71 kr) ja suurim summa Hellenurme v. Tartumaal (46,44 kr). Tulud suurenesid korraliste osas 6,0% (+227 tuh. kr) ja erakorraliste osas 48,3% (+184 tuh. kr), ulatudes vastavalt 4 015 tuh. kr ja 568 tuh. kr. Maksudest paisusid kinnisvara- (+26 tuhat kr), tulu- (+45 tuh. kr), isiku- (+90 tuh. kr), äri- ja tööstusettevõtete- ja jalgrattamaks kokku 176 tuh. kr ning kahanesid maksude viivitustrahvid ja mitmesugused maksud kokku 16 tuh. kr. Üldse saadi maksudest eelmisest aastast rohkem tulu 160 tuh. kr. Muudest korralisist tuluallikaist andsid nullusest rohkem sissetulekut kapitalid, asutised, toetused ja mitmesugused tulud kokku 77 tuh. kr ning vähem sissetulekut varandused, ettevõtted ja kulude tasud kokku 10 tuh. kr. Sissetulekud suurenesid tegevusaastal üldsummat ja korraliste osas kõigis mais, erakorralised aga ainult 7 maas, kuna 4 maas (Lääne-, Saare-, Viljandi- ja Tartumaal) kahanesid. Korraliste tulude kasv oli üldiselt tagasihoidlik, arvatud välja Petserimaa, kus see oli ulatuslikum üldse ja eriti kinnisvara-, tulu- ja isikumaksu, kapitali ja mitmesuguste tulude arvel, andes lisatulu kokku 83 tuh. kr ehk 41,3%. Vallavalitsuste sissetulekuist valdava enamuse maksud, moodustades keskmiselt 76,8% (1934/35. a. 80,3%) ja üksikuis mais 65,2%—83,6% sissetulekute üldsummast. Võrreldes eelmise aastaga oli maksude osa-

missi väike, moodustades keskmiselt 11,0% üldsummast. Neist oleks mainida suurematena — mitmesuguseid (3,7% tulüldsummast) ja asutiste tulusid (2,3%) ning kulude tasusid (2,3%). Elanikule langev tulusumma kõikus üldise 4,45 kr (Saare) — 7,54 kr (Viljandi), erakorraliste 0,39 kr (Harju) — 1,67 kr (Valga) ja korraliste tulude 3,84 kr (Saare) — 6,36 kr (Viljandi) ning maksude alal 3,55 kr (Saare) — 5,35 kr (Viljandi). Väiksemate valdade suhteliselt suurem (võrreldes suuremate valdadega) tulude tarvidus ilmes silmapaistvalt korraliste tulude, eriti vallaomavalitsuste poolt määratavate kinnisvara-, isiku- äri- ja tööstusettevõtete maksude taseme kujunemises valdade suurusrühmade järgi. Nende maksude summa vallaelaniku kohta üldiselt suurenedes valdade vähenedes, oma suure osatähtsuse tõttu mõjutas ka tuluüldsumma kujunemist valdade suurusrühmade järgi.

6. Varaline seis 31. III 1936.

*Situation financière des
administrations communales
31. III 1936.*

nende arveteseisu. Vallavalitsuste majapidamise töususuunaline areng tegevusaastal, eriti selle erakorralises osas ei jätnud mõjustamata Vallavalitsuste bilansisumma 31. III 1936 ulatus 21,1 milj. kr, olles suurenenud võrreldes eelmise aastaga 1,4 milj. kr ehk 7,1%. Kasv, mis ilmes kõigis mais, toimus passivas peaosas varanduste kapitali (võlgadeta varandus + 1,3 miljonit kr) ja väiksemal määral erikapitali, saadud laenude, riigisummade ja edasiantavate summade arvel ning aktivas valdavas osas kinnis- ja vallasvara (+1,4 milj. kr) ning tagasihoidlikumalt kassa olemite, erikapitalide, antud laenude ja magasivilja olemite arvel. Märgatavamalt koondusid eelarvete kreditorid kapitali ja deebitorid varade poolel. Vallavalitsuste valdamisel olevaist varadest moodustasid lõviosa kinnis- ja vallasvara. Olles viimasel aastal pidevalt kasvanud summalt ja osasuuruselt ulatus nende seis 1936. a. 18,4 milj. kr ehk 87,4% bilansist, sellest 15,5 milj. kr kinnis- ja 2,9 milj. kr

vallasvaral. Arveteseisu soodustumine, mida märkisime eelmisel aastal, jätkus üldiselt tegevusaastal, avaldades ühel pool omakapitali suurenemises (1936. a. 85,9%, 1935. a. 84,7%) ja kohustuste vähenemises (1936. a. 14,1%, 1935. a. 15,3%) ning teisel reaalarvade kasvus (1936. a. 97,1%, 1935. a. 96,0%) ja nõudmiste kahanemises (1936. a. 2,9%, 1935. a. 4,0%) summalt ja osasuuruselt. Saadud laenud moodusta-

Saadud laenude seis 31. III 1936.

	Laenudega valdade arv ¹⁾	Laenusumma		Laenu % korral. tulust ²⁾	Laenu erikapitalidest 1 000 kr
		Kokku 1 000 kr ²⁾	I elan. kohta senist ²⁾		
Viru	22	308,9	288 (495)	51,1 (90,6)	10,6
Järva	7	67,6	138 (326)	23,8 (57,5)	6,9
Harju	20	434,3	401 (768)	93,5 (146,5)	18,0
Lääne	16	269,9	302 (749)	87,0 (161,0)	1,8
Saare	14	224,8	440 (540)	114,5 (138,9)	11,1
Pärnu	25	233,4	339 (510)	82,5 (92,8)	19,1
Viljandi	12	151,1	258 (828)	40,5 (96,2)	21,9
Tartu	35	354,6	314 (576)	56,7 (102,6)	61,7
Valga	10	72,1	279 (454)	47,6 (77,8)	5,8
Võru	21	226,7	290 (578)	63,4 (119,3)	13,5
Petseri	3	34,7	57 (178)	12,2 (34,2)	1,0
Kokku	185	2 373,1	309 (562)	59,1 (107,1)	161,4
Kokku 31. III 1935	189	2 324,5	303 (554)	61,4 (110,4)	142,3

sid valdava osa kohustusist (1936. a. 12,0%, 1935. a. 12,5% bilansist) ulatudes 2,5 milj. kr. Pankadelt ja riigikassalt saadud laenudega olid koormatud 185 valda 2,4 milj. kr (1935. a. 2,3 milj. kr), misjuures elanikule langev keskmine laenusumma oli üldse 3,00 kr ja võlgadega koormatud valdadel 5,62 kr, kuna laenude % korralisest tulusummast andis vastavalt 59,1 ja 107,1. Laenukoormis oli väiksem Petserimaal ja suurim Harjumaal. Peale selle kasutati vallavalitsuste valdamisel olevate erikapitalide summat laenuressursina 161 tuh. kr suuruses.

¹⁾ Arvestamata laenud erikapitalidest.

²⁾ Sulgudeta arvud on üldkeskmised ja sulgudes on võlgadega valdade keskised arvud.

Vallavalitsuste tulude ja kulude kohta varem Keskbüroo väljaandis ilmunud artiklid ja andmed:

Vallavalitsuste tulud ja kulud 1934/35. m/a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 180(11) 1936. a., lk. 578—592.
 Vallavalitsuste tulud ja kulud 1933/34. m/a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 109(12) 1935. a., lk. 627—641.
 Vallavalitsuste tulud ja kulud 1932/33. m/a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 159(2) 1935. a., lk. 67—80.
 Vallavalitsuste tulud ja kulud 1931/32. m/a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 148(3) 1934. a., lk. 136—148.

Vallaväljänniste tegevõtkud tulud ja kulud 1935/36. a. (kr) — Recettes et dépenses des communes rurales en 1935/36 a. après les arrondissementés (en kr).

Vallade arv	Tulud — Recettes											Kokku — Total 1935/36 1934/35								
	Number des communes	Impôt sur les immeubles	Kinnisvara lisamaks Impôt supplém. sur les immeubles	Thulimaksu valia osa Impôt sur le revenu	Isikumaks Impôts personnels	Maks hõlli, ja tööst. ettev. — Impôt sur les entreprises comm. et industrielles	Maks juurgrasvatoit Cycles	Maksud viitvõtskrah- põlmetants arvile	Muid maksud Autres impôts	Kokku maksud Total des impôts	Varamused — Biens		Kapitalid — Fonds	Valia saadused Institutions	Valia ettevõtteid Entreprises	Ühikunde kasud Dépenses reversibles	Tütoansused Subventions	Mittesugused tulud Revettes diverses	Korraldised tulud kokku Total des recettes ordi- naires	Brakorraldised tulud Revettes extraordinaires
40	96 420	53 183	38 133	207 068	37 832	13 936	13 801	16 444	476 337	5 808	14 763	36 044	230	19 048	52 346	584 622	584 622	58 578	653 500	593 030
20	57 261	37 399	18 221	104 740	11 348	7 236	4 662	11 588	252 345	4 000	3 862	7 234	120	6 370	—	283 539	283 539	23 467	307 006	200 869
44	75 975	44 092	31 622	200 752	19 589	14 737	8 344	14 411	407 522	8 192	3 484	7 284	120	16 787	884	16 609	16 609	34 634	499 235	477 742
34	53 064	26 030	25 165	146 007	7 139	11 503	3 637	8 786	286 235	4 745	3 771	2 827	1 004	5 039	562	7 767	7 767	32 071	342 348	339 420
17	29 947	18 571	18 522	95 513	4 740	7 901	2 621	3 772	181 596	1 743	4 900	2 040	943	9 262	800	4 791	4 791	29 277	297 408	221 157
41	54 957	32 761	25 443	167 633	23 695	7 501	6 371	10 633	323 987	5 181	4 104	6 898	943	9 262	800	17 425	17 425	97 215	397 953	321 157
36	57 605	38 286	31 707	161 035	9 854	7 966	5 276	11 866	313 565	8 282	6 011	27 508	7	6 357	311	15 769	15 769	68 904	442 074	429 903
64	99 661	62 471	42 513	306 999	18 290	6 362	4 536	16 315	561 447	11 701	2 265	12 202	7	18 341	—	62 513	62 513	71 519	696 695	670 940
19	22 504	12 463	7 411	66 703	8 920	2 915	2 038	4 406	126 923	7 832	2 265	2 538	250	7 330	—	8 527	8 527	151 529	184 661	158 137
42	45 853	28 378	29 653	187 169	14 904	2 915	6 789	8 053	323 316	10 589	1 909	5 711	250	7 330	—	8 262	8 262	67 189	424 953	366 640
11	22 912	14 861	21 377	112 801	3 427	1 139	10 567	4 898	232 185	4 779	4 444	2 283	—	7 676	100	17 468	17 468	39 046	323 631	219 554
Kokku — Total	368	619 179	326 545	219 967 1785 728	159 124	82 464	73 407	112 124 3510 508	68 563	68 563	47 498	106 208	2 604	104 017	4 804	170 654 4014 924	170 654	537 532	4532 466 4171 545	4171 545
	369	637 093	354 376	234 546 1095 448	152 130	75 181	86 600	115 231 8350 555	68 503	68 503	38 793	69 546	10 503	105 695	4 107	140 121 3788 134	140 121	383 211 4171 345	4171 345	

Vallaväljänniste	Kulud — Dépenses											Kokku tulud 1934/35. a. Total des dépenses 1934/35							
	Consoll	Vallaväljänniste	Sotsiaal-administratsioon	Institutsioonide sotsiaalsed	Hooldus — Services	Haridus — Instruction	Hoolekannu — Assistance	Valia ettevõtteid Entreprises	Valia hõlvarandused	Valia kapitalid	Dokumendid ja protokollid ensemble — Annoté- ment des détes et verse- ment des intérêts		Mittesugused kulud Dépenses diverses	Tasuvõttesumma	Riiklikud Reserves	Korraldised kulud kokku Total des dépenses ordinaires	Brakorraldised kulud Dépenses extraordinaires	Kokku korraldised ja era- korraldised kulud — Total général des dépenses ordi- naires et extraordinaires	Kokku tulud 1934/35. a. Total des dépenses 1934/35
6504	180 363	9 940	9 940	171 234	75 454	171 234	254	2 855	26 863	20 248	9 215	—	—	522 044	58 800	580 844	510 708	485	
3 063	96 825	5 217	5 217	102 042	53 785	102 042	—	1 528	2 795	4 347	6 502	—	—	260 805	23 148	283 953	258 031	563	
3 907	145 749	7 042	7 042	152 791	82 400	152 791	—	1 528	2 795	19 536	7 242	—	—	429 293	34 858	464 151	432 738	527	
3 842	104 869	6 593	6 593	111 462	58 898	111 462	114	1 391	2 143	11 066	4 665	—	—	290 309	32 113	312 422	306 145	489	
3 054	63 696	3 167	3 167	66 863	28 541	66 863	—	420	7 524	7 529	3 031	—	—	176 147	31 916	208 063	197 796	387	
4 208	125 613	9 014	9 014	134 627	62 805	134 627	875	3 382	4 633	18 518	7 799	—	—	344 677	96 829	441 506	361 431	457	
4 839	129 037	7 614	7 614	136 651	62 805	136 651	—	2 969	4 300	9 118	10 113	—	—	387 651	65 158	452 809	392 621	682	
7 927	229 535	10 774	10 774	240 309	99 823	240 309	64	3 131	4 300	31 366	13 893	—	—	638 598	70 034	708 632	638 598	578	
1 948	58 515	4 247	4 247	62 762	31 853	62 762	—	1 063	1 500	7 898	3 893	—	—	1 141 248	48 693	1 190 941	1 141 248	616	
6 966	143 732	7 137	7 137	150 869	69 536	150 869	—	3 063	4 300	11 643	11 269	—	—	341 186	65 733	406 919	346 208	569	
5 063	102 566	6 693	6 693	109 259	20 322	109 259	—	396	5 700	8 951	17 332	—	—	261 232	89 223	350 455	309 185	457	
Kokku — Total	56 280	1399 590	74 334	1163 450	641 968	1163 450	807	20 179	61 572	143 740	99 055	429 3678 138	561 523	429 3678 138	561 523	4239 691 3811 917	4239 691	497 544	497 544
	57 901	1312 194	69 508	945 976	645 475	945 976	4 926	30 156	53 752	153 613	84 790	611 3435 008	376 911	611 3435 008	376 911	4381 917	4381 917	544	

1 elaniku kohta, sendi
Par habitant en suu

Vallavõltsuste bilanss 31. märtsil 1936. a. maade järzi (kr) — Balance de communes rurales le 31. mars 1936 (en kr).

	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petseri	Kokku Total	Kokku 1935. a.
Aktiva — Actif.													
I. Kassa olemid — Caisse . . .	144 048	36 354	84 764	67 691	34 380	78 601	88 309	113 098	22 401	66 212	49 362	785 220	731 260
1. Rahn valla kassas . . .	13 975	6 822	27 818	16 540	7 642	16 023	13 543	52 532	12 522	38 644	18 180	218 197	219 040
2. Üld-hoiusummad . . .	130 073	29 532	56 946	52 151	26 738	62 578	74 766	60 566	9 879	27 568	36 226	567 023	511 311
II. Erikapit. hoitussummad ja väärtp. — Dépôts et effets . . .	273 489	73 196	99 839	119 647	74 367	94 282	143 454	173 444	52 354	58 547	41 944	1 202 554	1 062 830
III. Erikapit. antud laenud — Prêts des fonds spéciaux . . .	17 282	8 342	28 119	3 697	12 850	20 825	19 818	75 769	12 704	36 438	4 016	239 775	220 890
Sellest: a) Isikutele ja as. b) Belarvetele . . .	6 654 10 628	1 462 6 885	8 336 19 783	1 827 1 780	11 624 1 226	1 568 10 257	7 642 12 176	14 127 61 042	6 932 5 772	22 860 13 569	3 016 1 000	36 057 153 718	73 707 147 133
IV. Varandused — Biens . . .	2460 247	1385 530	2350 563	1521 909	818 428	1938 235	1815 729	3225 227	697 952	1807 300	350 406	18 411 656	17 046 117
1. Kiinnisvarad . . .	1987 232	1039 403	1975 353	1295 803	698 280	1630 760	1536 483	2801 776	610 205	1504 076	235 286	15 504 756	14 520 152
2. Vallavarad ja materj. . .	473 015	216 117	375 209	226 097	120 148	307 616	279 246	493 451	87 657	213 224	115 120	2 906 900	2 525 965
V. Magasivilla olemid — Ma- gasins de blé . . .	6 137	—	—	—	—	4 076	628	29 436	9 902	3 917	—	54 088	53 917
VI. Magasivilla laenud — Prêts de magasins de blé . . .	2 434	—	—	520	2 605	4 153	2 661	10 662	5 475	566	—	29 076	31 875
VII. Belarvete deebitorid — Dé- biteurs . . .	41 205	12 893	26 554	12 478	12 913	36 364	21 510	48 462	18 538	41 742	71 543	344 142	488 680
1. Aruandeaasta . . .	32 234	10 560	24 451	12 084	12 166	30 624	10 819	30 322	9 468	28 180	46 738	256 626	322 452
2. Belmiste aastate . . .	8 971	2 333	2 103	414	747	6 680	10 691	9 140	9 070	13 562	24 806	87 516	166 228
VIII. Belarvelised puundajadid — Débite . . .	364	—	—	—	—	17	1 913	2 444	228	2 565	3 191	10 722	30 044
1. Aruandeaasta . . .	—	—	—	—	—	17	—	1 445	228	1 766	154	3 610	10 882
2. Belmiste aastate . . .	364	—	—	—	—	—	1 913	999	—	799	3 037	7 112	19 162
IX. Muud aktivad — Autres actifs . . .	79	—	624	1 530	90	289	44	204	50	150	2 547	5 607	23 923
Sellest avausid . . .	30	—	582	90	90	30	—	204	—	150	60	1 242	1 433
X. Aktivad kokku — Total . . .	2945 275	1435 310	2590 453	1727 313	955 633	2226 932	2093 066	3748 748	819 604	2017 437	523 009	21 082 840	19 689 536
Passiva — Passif.													
I. Erikapitalid — Fonds spéc. Capital de magasins de blé . . .	300 371	83 741	137 187	128 713	90 093	126 859	189 354	283 817	66 891	138 282	66 146	1 611 484	1 522 413
II. Magasivilla kapital — Cap- ital de magasins de blé . . .	8 562	—	—	520	2 605	8 228	3 344	40 101	15 378	4 483	—	83 221	85 792
III. Varanduste kap. (väljadota varand.) — Fonds d. biens . . .	2140 178	1229 153	1898 035	1247 787	581 942	1733 088	1646 689	2874 617	619 683	1562 703	315 506	15 849 371	14 545 339
IV. Belarvete saadud laenud — Emprunts . . .	314 493	74 459	452 254	271 752	235 889	252 518	163 637	416 253	77 993	240 222	35 679	2 534 459	2 466 857
1. Erikapitalidelt . . .	10 628	6 885	17 952	1 831	11 100	19 155	11 889	61 042	5 772	13 539	1 000	161 373	142 295
2. Riigikassalt ja riikl. pank- kadelt . . .	292 215	67 574	395 877	265 201	217 763	207 751	121 378	306 171	65 322	190 900	34 679	2 164 930	2 080 720
3. Pankadelt ja teistelt asu- tistelt ja isikutelt . . .	11 660	—	38 425	4 720	7 026	25 632	29 770	48 440	6 809	35 634	—	208 156	243 842
V. Naturaalkohuste teostamise summad — Montant de obli- gat. en nat. . .	3 294	4 656	5 822	7 370	306	5 164	9 762	7 877	740	2 579	4 352	51 922	52 791
VI. Kiinnisvarademaksud — Imp- ôts sur les immeubles . . .	3 942	142	3 179	804	543	211	4 455	3 404	967	4 706	1 252	23 605	30 104
VII. Tulumaksud — Impôts sur le revenu . . .	1 988	97	807	311	45	119	445	1 349	329	1 104	108	6 702	8 994
VIII. Maksude sissenõudmise lisa- raha — Amendes pour le versement arriéré des impôts . . .	132	3	37	13	2	9	32	52	16	62	110	468	1 095
IX. Maavalitsuse summad — Impôts des admn. d'arron. . .	1 235	1	768	97	3	19	319	415	192	1 366	21	4 496	7 522
X. Riigisummad — Sommes d'Etat . . .	170	4	1 556	221	53	30	366	176	68	638	3 162	6 443	3 927
Sellest: Õpetajate palgad . . .	—	—	—	—	—	—	18	338	40	—	3 162	3 557	1 487
Pensionid ja toet. . .	17	—	—	50	—	—	16	21	—	—	—	113	1 283
XI. Edasiantavd summad — Passifs transitoires . . .	6 203	1 589	4 829	1 239	1 623	5 024	4 971	5 544	2 444	6 217	2 743	41 817	36 353
XII. Belarvete kreditorid — Créditeurs . . .	18 832	8 989	24 046	16 433	10 903	44 237	24 442	55 917	13 024	36 345	76 780	329 948	385 375
1. Aruandeaasta . . .	17 322	8 066	22 831	13 707	9 527	40 246	15 716	40 912	7 909	26 787	57 901	281 074	245 790
2. Belmiste aastate . . .	1 510	923	1 215	2 666	1 376	3 991	8 726	15 005	5 025	9 558	18 879	68 874	139 576
XIII. Belarvelised ülejäägid — Excédents des budgets . . .	145 815	32 456	61 933	51 258	32 227	51 426	45 859	59 217	21 969	18 739	17 150	538 040	538 522
1. Aruandeaasta . . .	72 454	20 998	39 397	31 789	19 136	29 836	37 412	38 984	9 755	11 740	17 041	325 952	347 259
2. Belmiste aastate . . .	73 361	11 458	22 626	19 469	13 091	22 090	8 447	22 233	12 214	6 990	100	212 088	191 263
XIV. Muud passivad — Autres passifs . . .	—	—	—	855	—	—	—	9	—	—	—	864	4 463
XV. Passivad kokku — Total . . .	2945 275	1435 310	2590 453	1727 313	955 633	2226 932	2093 066	3748 748	819 604	2017 437	523 009	21 082 840	19 689 536
1936	2945 275	1435 310	2590 453	1727 313	955 633	2226 932	2093 066	3748 748	819 604	2017 437	523 009	21 082 840	19 689 536
1935	2802 232	1281 920	2444 247	1610 095	949 813	2022 563	2022 335	3510 451	681 360	1886 979	470 641	19 689 536	

Valla valitsuse talude ja kaland valdade hõlged 1935/36. m.a. (kr) — Reoites et dépenses d'après les communes rurales en 1935/36 (en kr).

Table with columns for various categories: Aasvere, A-Joala, Aranduse, etc. Each row contains multiple columns of numerical data representing different types of expenses and income.

Table with columns for various categories: Albu, Aihku, Ambia, etc. Each row contains multiple columns of numerical data representing different types of expenses and income.

Valla valitsusele kuulud ja kuulud valdade järgi 1935/36. m.a. (kr) (järgi) — Receipts and disbursements of municipalities in 1935/36 (en kr) (suite).

Table with columns for municipalities (e.g., Päälepa, Kõrvalised, Kõrvalised kogu) and various financial categories (e.g., Kinnisvara, Maksud, Varandused, Kõrvalised kogu). It includes sub-sections for 'T u u d' and 'K u u d'.

Table with 30 columns and 41 rows, listing various categories and numerical data. Headers include Poruase, Pobble, Ren, Sanga, Sabite, Suqa, Thali, Thabranna, Tori, Tostanna, Uve-Karite, Uve-Yandra, Vana-Karite, Vana-Yandra, Vave, Vaveveta, Volla.

Table with 30 columns and 41 rows, listing various categories and numerical data. Headers include Adavere, Aidu, Hamtsali, Holste, Innavete, Kebab, Kabaha, Kursta, Kosta, Kopa-Sture, Loodi, Luokivere, Onkavere, Pajusi, Paiali, Pata, Patsama U, Patsama V, Rahaia, Rautivere, Soosaare, Suuslepa, Suvarevere, Tarevere, Tarvaste, Tuhalaana, Tansanna, Uusna, Vastemõisa, Vihandi, Vohda U, Vohda V, Vsiakha, Olan.

Table with 30 columns and 41 rows, listing various categories and numerical data. Headers include Adavere, Aidu, Hamtsali, Holste, Innavete, Kebab, Kabaha, Kursta, Kosta, Kopa-Sture, Loodi, Luokivere, Onkavere, Pajusi, Paiali, Pata, Patsama U, Patsama V, Rahaia, Rautivere, Soosaare, Suuslepa, Suvarevere, Tarevere, Tarvaste, Tuhalaana, Tansanna, Uusna, Vastemõisa, Vihandi, Vohda U, Vohda V, Vsiakha, Olan.

Table with 30 columns and 41 rows, listing various categories and numerical data. Headers include Adavere, Aidu, Hamtsali, Holste, Innavete, Kebab, Kabaha, Kursta, Kosta, Kopa-Sture, Loodi, Luokivere, Onkavere, Pajusi, Paiali, Pata, Patsama U, Patsama V, Rahaia, Rautivere, Soosaare, Suuslepa, Suvarevere, Tarevere, Tarvaste, Tuhalaana, Tansanna, Uusna, Vastemõisa, Vihandi, Vohda U, Vohda V, Vsiakha, Olan.

Table with 19 columns (5-23) and 42 rows (1-42). Columns contain numbers. Rows are labeled with names like Kaachirve, Kanda, Kauria, etc.

Table with 19 columns (5-23) and 42 rows (1-42). Columns contain numbers. Rows are labeled with names like Aleksandri, Anshava-Yana, Angila-Yue, etc.

Table with 19 columns (5-23) and 42 rows (1-42). Columns contain numbers. Rows are labeled with names like Irboska, Javvenu, Kanje, etc.

Table with 19 columns (5-23) and 42 rows (1-42). Columns contain numbers. Rows are labeled with names like Irboska, Javvenu, Kanje, etc.

Tab. 2. Väliskaubandus muude riikidega novembris 1937. a.

Commerce extérieur avec les autres pays en novembre 1937.

Arvud alla 50 kg on märgitud „0,0“ — Les chiffres moins de 50 kg sont indiqués par „0,0“.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentina — Argentine	29,7	38 015	614,1	58 029	181. Guajaana — Guyane	0,1	100	7,7	3 002
6. Austria — Autriche	20,2	45 295	44,1	39 839	72. India — Inde	1 033,7	135 916	30,4	9 321
7. Belgia-Luksamb. m. l. — Belgique-Luxembourgeoise Union Econom.	805,9	215 087	281,1	82 778	17. Iiri — Irlande	1,3	4 628	—	—
Belgia asumaad ¹⁾ — Colonies belgiques ¹⁾	1,1	1 290	—	—	18. Islandi — Islande	24,0	1 500	—	—
89. Kongo — Congo	1,1	1 290	—	—	19. Itaalia — Italie	2 138,1	256 817	1 816,5	208 134
170. Brasiilia — Brésil	17,7	21 700	13,8	2 807	45. Jaapan — Japon	6,7	13 788	—	—
Briti asumaad ¹⁾ — Colonies britanniques ¹⁾	639,1	331 128	137,6	64 868	172. Kolumbia — Colombie	6,5	15 695	30,3	8 049
182. Austraalia — Australie	19,0	24 511	0,6	1 308	15. Kreeka — Grèce	14,1	22 777	2,5	4 802
82. Egiptuse-Sudaan — Soudan Anglo-Egyptien	30,0	51 404	1,1	53	34. Lõunaslaavia — Yougoslavie	0,8	609	0,7	1 545
161. Honduras — Honduras	—	—	0,1	638	148. Mehhiko — Mexique	0,9	858	50,7	9 684
65. India — Inde	486,4	198 117	11,2	2 892	23. Norra — Norvège	62,0	32 673	37,7	72 131
154. Jamaica — Jamaïque	0,7	829	4,1	867	148. Panama — Panama	—	—	10,6	4 565
136. Kanada — Canada	50,9	12 730	4,2	7 207	174. Paragvai — Paraguay	22,8	20 690	2,8	1 329
99. Keenia ja Uganda — Kenya et Ouganda	0,2	207	4,3	1 013	176. Peruu — Pérou	3,9	5 038	4,0	1 312
87. Kullarannik — Côte de l'Or	40,6	27 079	—	—	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	2 225,0	136 969	60,3	78 957
63. Küprus — Chypre	—	—	1,0	735	27. Portugal — Portugal	4,0	5 052	49,4	24 521
98. Lõuna-Aafrika Ühendriigid — Union Sud-Africaine	1,1	2 342	24,3	14 994	Portugali asumaad ¹⁾ — Colon. portugaises ¹⁾	1,4	1 124	10,9	2 513
95. Lõuna-Rodeesia — Rhodésie méridionale	0,7	1 236	—	—	132. Angola — Angola	—	—	10,5	2 148
66. Malaisia — Malaisie	0,1	72	51,6	23 351	131. Ida-Aafrika — Afrique d'Est	—	—	0,4	365
32. Malta — Malte	—	—	10,7	2 297	131. São Thome ja Principe — São Thomé et Principe	1,4	1 124	—	—
88. Nigeeria — Nigéria	—	—	2,6	538	Prantsuse asumaad ¹⁾ — Colon. françaises ¹⁾	02,2	15 840	45,1	9 682
51. Palestiina — Palestine	—	—	13,5	9 110	100. Alžeeria — Algérie	27,2	6 256	—	—
188. Samoa — Samoa	1,1	1 290	—	—	71. Indo-Hiina — Indo-Chine	—	—	25,4	4 974
102. Somaalimaa — Somalie	0,1	206	—	—	80. Maroko — Maroc	32,5	6 038	0,4	362
100. Tauranlika — Tanganyika	4,4	4 458	1,1	257	122. Somaalirannik — Côte des Somalis	2,5	3 396	—	—
160. Trinidad ja Tobago — Trinité et Tobago	2,2	2 686	—	—	54. Süüria — Syrie	—	—	19,3	4 346
62. Tseloon — Ceylan	1,6	5 967	3,6	1 614	28. Rumeenia — Roumanie	0,6	450	—	—
8. Bulgaaria — Bulgarie	11,5	24 742	—	—	149. Salvador — Salvador	0,2	305	—	—
140. Costa-Rica — Costa-Rica	—	—	11,7	4 560	142. Santo-Domingo — Dominicaine, République	—	—	17,9	7 481
173. Ecuador — Equateur	0,4	880	80,4	12 119	13. Soome — Finlande	2 007,2	822 711	4 809,6	670 043
76. Egiptus — Égypte	150,2	179 214	128,1	25 759	36. Sveits — Suisse	6,4	51 281	31,3	42 372
143. Guatemala — Guatemala	0,1	187	—	—	9. Taani — Danemark	527,2	202 725	243,1	109 548
40. Hiina — Chine	1,2	1 881	10,2	6 054	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	137,2	141 451	195,8	74 905
11. Hispaania — Espagne	0,9	747	24,1	2 028	171. Tšilli — Chili	—	—	2,0	867
Hispaania asumaad ¹⁾ — Colonies espagnoles ¹⁾	—	—	82,1	10 536	56. Türgi — Turquie	102,4	80 008	11,7	3 884
107. Kanaari saared — Îles Canaries	—	—	82,1	10 536	16. Ungari — Hongrie	17,1	14 306	4,6	10 316
25. Hollandi — Pays-Bas	690,5	221 248	1 638,9	211 853	178. Urugvai — Uruguay	9,0	19 532	81,8	10 270
Hollandi asumaad ¹⁾ — Colon. néerlandaises ¹⁾	—	—	38,1	12 333	177. Venezuela — Venezuela	23,5	41 305	2,1	5 500
187. Curaçao — Curaçao	2 754,7	235 095	—	—	134. P.-Am. Ühendriigid — États-Unis d'Amérique	1 752,7	734 890	724,1	186 948
					P.-Am. Ühendriikide asumaad ¹⁾ — Colonies des États-Unis d'Am. ¹⁾	10,1	4 481	—	—
					69. Filippiinid — Philippines	10,1	4 437	—	—

Tab. 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained novembris 1937. a.

Commerce extérieur des principaux articles en novembre 1937.

Järjek. nr. täielikult üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikult üksikainete nomenklat.	Kr — couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		6	8
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
II. Toidu- ja maitseained, joogid		10 240,0	1 378 764	232	Õlikoogid	—	—
2. Tera- ja jahvatatud vill		3 799,2	594 649	233	Sojatangud	319,9	46 982
80	Rüis	56,9	12 117	235	Loomalubi	0,0	48
	Sel.: Br.-India	56,9	12 117				
3. Aed- ja juurvili		136,6	69 615	III. Toor- ja poolvalmisained			
69	Apelsinid ja mandariinid	0,1	62	8. Loomariigained, peale rasvade ja õlide		210,2	236 341
60	Sidrunid	81,5	7 026	237-241	Toored, loomanahad ern.	124,8	193 188
69-75	Puuvilli ja marjad kuivatatud	101,3	61 377		Sel.: Venezuela	21,2	87 876
5. Kala, kalasaadused ja vihhid		814,4	129 879		Argentina	25,3	36 512
112	Hääringad	257,0	46 245		Br.-India	21,5	34 187
				243-257	Karunahad	1,8	24 584
6. Muud toidu- ja maitseained, joogid		5 149,0	533 228	9. Seemned, taimed ja nende osad		193,0	161 851
187	Kohv toores, ubadena	16,3	21 956	281	Kopra	50,1	14 566
172, 175	Kakao ubadena ja pulbrina	49,5	37 385		Ristikehinaseemned	—	—
176	Tee igasugune	5,2	14 277	305, 285	Tubak lehtedena, kasvudena	59,5	106 196
178, 179	Suhkur peente ja tükkidena	2 227,7	323 371		Sel.: Bulgaaria	11,5	24 742
	Sel.: Briti	1 632,1	247 187		Kreeka	11,8	21 597
204-206	Sool	2 791 796	51 964	307	Türgi	14,2	20 625
213-217					Humalad	4,1	8 510
221-224	Viljad ja veinid	21,4	39 388	II. Faberiitained			
7. Loomasööt		349,8	51 337	349	Tselluloos kuiv	197,3	43 518
231, 231-a	Kliid igasugused (loomasööt)	—	—			197,3	43 518
	Sel.:	—	—				

¹⁾ Dominioonid, asumaad, valdused, protektoraadid mandaat-territooriumid — Dominions, colonies, possessions, protectorats et territoires de mandat.

Tab. 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained novembris 1937. a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en novembre 1937 (suite).

Table with 8 columns: Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat., Eesti-Läti ühine nomenklatuur, ton, kr, Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat., Kr--couronne d'Estonie, ton, kr. Sections include SISSEVEDU — IMPORTATION, VÄLJAVEDU — EXPORTATION, I. Elusloomad (arv), II. Toidu- ja maitseained, joogid, III. Toor- ja poolvalmisained, IV. Valmisained.

1) Sellest: Restis töötletud välismaa kauba tagasivedu välismaale 2 449 kg 29 563 kr väärtuses — Réexportation des marchandises travaillées 2 449 kg 29 563 kr.

Tab. 6. Riigiraudteed novembris 1937 — Chemins de fer en novembre 1937.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

Main table showing railway statistics for November 1937, categorized by district (a) and line type (b). Includes columns for passenger-km, freight-km, total revenue, and various service metrics.

3) Sisa juurde arvatud 6 tasuta reis. aprillist — juulini.
4) " " " " 362 " " " " "
5) " " " " 7 " " " " "
6) " " " " 601 " " " " " " " "

Table listing freight (Kõigi saadetiste kaal—poids) and passenger (Reisijate üldarv) statistics, broken down by route and service type.

Summary table for Lalarõpmised teed (a) and Kiisarõpmised teed (b), showing freight volume (Kaubavedu), passenger volume (Reisijate veda), and rolling stock utilization (Veerekoosseisu kasutamine).

Tab. 14. Vabariigi piiridest ülesõitnute arv detsembris 1937. a.
Nombre de personnes ayant passés les confins de la République en décembre 1937.

Table with columns for 'Sisessõitn. Entrées' and 'Väljasõitn. Sorties'. It lists countries and regions like Eesti, Ameerika Ühendriigid, Austria, Belgia, Danzig, etc., with their respective entry and exit counts.

Tab. 15. Linnade rahvastik detsembris 1937. a.*)
Mouvement de la population dans les villes en décembre 1937.

Large table with multiple columns for population statistics: Registratsioonid (Registrations), Sündinud (Born), Korterist väljajäetud (Evicted), etc., for various cities like Tallinn, Haapsalu, Kuressaare, and Narva.

*) Iga linna rahvastikuarvu saavutamisel 1. kuupäevaks, arvastades igakuise sisse- ja väljaregistreerimise, on võetud aluseks faktiline rahvastiku arv 1. III 1934. a.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1-ks detsembriks 1937. a.
 Entreprises industrielles et leur main d'oeuvre au 1. décembre 1937.

N. d'entreprises	Tööstajate hildar				Neist töökai		Tööstajate ja teenistajate arv				Keskmine teatavate tunnis (aast)			Tööstajate arv	
	Teatavates		1. XII 1937		Teatavates		1. XII 1937		Teatavates		1. XII 1937		Keskmine teatavate tunnis (aast)		
	Arv	1. XII 1937	Arv	1. XII 1937	Arv	1. XII 1937	Arv	1. XII 1937	Arv	1. XII 1937	Arv	1. XII 1937	Arv		1. XII 1937
I. Mürrud ja keevandus	20	5 110	648	788	5 025	-86	98,3	4 681	-89	98,1	52	824,8	43,8	41,8	
Sellest: Põlevikivitööstus	6	4 148	483	426	4 200	+57	101,4	3 880	+57	101,5	41	702,5	44,5	42,6	
II. Mineralkivide töötlemine	20	2 267	80	300	2 007	-250	88,9	1 800	-251	87,8	70	366,1	43,2	36,9	
III. Metallitööstus	51	6 568	213	302	6 450	-89	98,6	5 783	-108	97,3	188	1 144,3	44,1	42,4	
Sellest: Masinaehitus ja remont	17	2 711	69	212	2 468	-148	94,7	2 308	-144	94,1	54	459,4	41,4	34,8	
IV. Keemilistöööstus	18	2 919	166	184	2 901	-18	99,1	2 685	-225	102,1	11	241,0	53,5	53,1	
V. Nahatööstus	4	1 712	139	8	1 735	+23	101,3	1 683	+21	101,3	6	523,5	35,6	35,6	
VI. Tekstiilitööstus	51	4 587	8	17	4 578	-9	98,5	4 194	-37	98,6	9	98,4	35,7	31,4	
VII. Puitööstus	8	4 807	70	108	4 360	-38	99,1	4 101	-282	99,1	75	809,7	34,3	27,9	
Sellest: Viineriesitööstus	51	1 001	8	42	1 007	+6	100,6	927	+6	100,6	115	2 129,5	34,3	26,4	
VIII. Paberitööstus	14	2 457	31	43	2 445	-12	99,5	2 174	-281	99,4	32	602,0	39,8	30,0	
IX. Polügrammitööstus	22	1 506	39	23	1 284	+13	100,9	1 270	+13	100,9	30	262,0	36,9	30,6	
X. Toidu-, matmis- ja jookide tööstus	31	8 888	276	315	8 444	+61	101,8	8 270	+101	102,2	54	377,2	46,7	24,8	
XI. Kehakate- ja pudukaupade tööstus	31	2 051	36	22	2 005	-46	97,6	1 811	-240	97,8	30	354,4	47,1	30,2	
Sellest: Jalanoudetööstus	10	719	11	22	708	-11	98,5	680	-29	98,8	11	892,8	50,4	37,6	
XII. Ehitustööstus	69	6 822	1 496	2 374	4 944	-422	84,9	4 422	-851	83,9	68	363,3	40,9	22,8	
XIII. Elektrilamand, gaasi- ja veevarustus	8	1 091	34	39	1 066	-5	99,5	758	-8	99,0	2	163,8	43,0	33,0	
XIV. Puhastustööstus	8	122	11	2	131	+9	107,4	116	+8	107,4	2	23,0	37,2	22,5	
Kokku suurtööstus — Total	415	50 059	3 609	5 177	48 491	-1 568	96,9	43 063	-1 566	96,5	680	8 474,3	40,7	35,2	
Sellest: ettevõtted 50 ja üle töötajaga — les entreprises ayant plus de 50 travailles.	206	43 008	2 900	3 916	42 112	-956	97,8	37 487	-977	97,5	524	7 321,0	41,0	35,7	
Dons: ettevõtted 20—49 töötajaga — les entreprises ayant 20—49 travailleurs	209	6 991	649	1 261	6 879	-812	91,2	5 576	-589	90,4	156	1 153,8	38,9	28,7	
I. Industrielles extractives	10	101	2	7	96	-5	95,0	94	-4	95,9	2	16,1	40,6	40,6	
II. Industrie minière	44	444	31	80	395	-49	88,2	368	-49	88,2	17	73,2	35,9	19,0	
III. " des métaux	128	1 305	86	75	1 315	+10	100,8	1 246	+13	101,1	104	229,5	32,5	16,8	
IV. " chimique	30	298	22	22	298	-	100,0	212	+11	100,5	1	42,2	34,6	21,0	
V. " des caux et ponce	28	254	9	16	247	-7	97,2	227	+26	105,0	28	45,5	17,9	36,9	
VI. " du bois	58	574	53	604	105,2	+30	105,2	545	+26	105,0	6	109,4	43,5	17,9	
VII. " du papier	107	1 062	69	171	1 060	-102	90,4	908	-98	90,3	40	187,1	31,6	20,1	
VIII. " polygraphique	16	165	9	15	160	-6	96,4	146	-6	96,3	5	29,7	27,8	23,5	
IX. " de l'alimentation, des boissons etc.	44	488	17	13	490	+4	100,8	448	+5	101,1	30	88,2	30,9	21,2	
X. " de l'habillement, des vêtements etc.	344	2 474	391	119	2 755	+281	111,4	2 248	+207	110,1	44	893,9	32,3	21,0	
XI. Constructions, à gaz d'acier, et distrib. d'eau	107	1 001	58	49	1 013	+12	101,2	967	+14	101,5	8	181,7	23,7	28,0	
XII. Constructions, à gaz d'acier, et distrib. d'eau	37	618	190	37	809	-157	80,6	632	-150	68,9	8	89,2	30,3	20,5	
XIII. Industrie du natoyage	7	63	2	6	61	-4	95,3	44	-1	91,7	1	8,5	37,9	37,9	
XIV. Industrie du natoyage	32	287	10	6	241	+4	101,7	228	+4	101,8	1	42,0	36,4	17,9	
Kokku kesk- ja väiketööstus — Total	985	8 972	916	907	8 983	+11	100,1	8 013	-47	99,4	291	1 536,9	33,6	21,5	
Üldse suur- ja kesk- ja väiketööstus — Grand total (a+b)	1 400	59 031	4 527	6 084	57 474	-1 557	97,4	51 076	-1 613	96,9	971	10 010,5	39,5	24,7	

Tahtsamad Eesti majandus- ja ühiskondliku elu nähtused 1925—37. a.

Rahandus (mlj. kr.)

Table with columns for years (1925-1937) and financial categories: Liikvel olev raha (Circulation fiduciaire), Besti panga tähed (Banknotes), Vahetusraha (Exchange money), and various balance items (Ärisreis - Bilans, Hoisum - Dépôts, Laenu - Loans).

Väliskaubandus

Table with columns for years (1925-1937) and trade categories: Üldkaubik 1 000 kr (Total trade 1000 kr), Sissetuud (Imports), Väljavedu (Exports), and various goods like Karulid, Lihha ja ilha-kaup, and Metsamaterjal.

1) 1. aprillist. 2) Ilma Eesti panga kassades olnud vahetusrahata. 3) 1931. a. — 25 ühispanka. 4) Ilma Valtuse jooksva arvega. 5) Ühes Valtuse laenu. 6) Sellest kantud üle muudest aktivitest 3,4. 7) 6 kuu keskmne.

PRINCIPAUX ARTICLES PUBLIÉS DANS LE RECUEIL MENSUEL.

POPULATION.

Naisances, décès, mariages et mouve- ment de la population en 1936	Nr. 192(11), page 565—597
Population des villes et bourgs en 1935/36	185(4), „ 198—200
Divorces	186(5), „ 225—230
Émigration en 1935 et 1936	184(3), „ 118—122
Mouvement à travers la frontière	184(3), „ 115—118
Savoir lire-écrire et instruction en Estonie	183(2), „ 49—57
Accroissement de la population	182(1), „ 1—5
Mortalité	181(12), „ 609—625
Nombre des enfants chez les femmes	180(11), „ 557—569
Natalité	179(10), „ 485—498
Nuptialité	178(9), „ 433—441
Composition de la population d'après les ménages	Nr. 176(7)-177(8), „ 349—369
Classes sociales de la population	Nr. 175(6), „ 285—302
Population en qualité des travailleurs et consommateurs	174(5), „ 221—253
Densité et changements dans le nombre de la population en Estonie	173(4), „ 169—176
Composition démographique de la popu- lation	173(4), „ 176—196
Tables de mortalité pour l'Estonie	170(1), „ 1—6
Changements de domicile entre 1922 et 1934	166(9), „ 421—426
Émigration en 1934	Nr. 164(7)-165(8), „ 367—370
Nationalité (ethnique) de la popula- tion	Nr. 164(7)-165(8), „ 353—361
Langue habituelle et connaissances des langues étrangères	Nr. 162(5), „ 229—233

INSTRUCTION PUBLIQUE.

Écoles primaires et secondaires en 1936/37	Nr. 193(12), page 637—661
Conditions de vie des élèves habitant en dehors de leur famille, à Tallinn	190(9), „ 485—489
Université de Tartu en 1936	187(6), „ 309—310
Jardins d'enfants de 1935/36	186(5), „ 217—222
Écoles de continuation en 1935/36	185(4), „ 187—194
Bibliothèques populaires en 1935/36	182(1), „ 13—17
Locaux d'enseignement des écoles pri- maires et secondaires en 1935/36	182(1), „ 18—32
Journaux et périodiques en 1935	175(6), „ 302—305
Progrès des élèves des écoles primaires et secondaires	172(3), „ 149—160
État économique des étudiants de l'Uni- versité de Tartu en 1932/33	Nr. 164(7)-165(8), „ 341—353
Bibliothèques scolaires	Nr. 145(12), „ 628—634
Internats des écoles primaires à la cam- pagne	143(10), „ 523—528

TRAVAIL ET SALAIRES.

État sanitaire des ouvriers	Nr. 183(7)-189(8), page 393—407
Assurance-maladie des ouvriers	188(7)-189(8), „ 363—392
Assurances des ouvriers agricoles contre les accidents du travail	183(7)-189(8), „ 357—363
Assurances des employés des che- mins de fer contre les accidents du travail	188(7)-189(8), „ 353—356
Assurance des ouvriers contre les accidents du travail	188(7)-189(8), „ 337—353
Grèves dans l'industrie en 1936	Nr. 184(3), „ 151—152
Gains dans l'industrie en 1936	184(3), „ 128—150
Conditions du travail et les salaires des personnes en service domestique	180(11), „ 593—598
Chômage en hiver 1935/34	158(1), „ 1—14
Travaux publics de 1932/33—1933/34	152(7)-153(8), „ 363—368
Conditions du travail dans l'industrie en I semestre de 1933	Nr. 144(11), „ 582—587
Activité industrielle en 1931	124(3), „ 159—160
Nombre des salariés et l'emploi de la main-d'œuvre	114(5), „ 257—263
Chômage dans les villes en 1931/32	Nr. 128(7)-129(8), „ 396—412
Jeunes chômeurs	128(7)-129(8), „ 413—414
Durée du travail dans l'industrie en 1932	Nr. 139(6), „ 314—321
Salaires des ouvriers agricoles	114(5), „ 312—316
Conditions du travail et salaires des marins de 1932/33	Nr. 140(7)-141(8), „ 362—364

HYGIÈNE PUBLIQUE.

Causes de décès en 1936	Nr. 193(12), page 671—681
Personnel sanitaire, hôpitaux et autres institutions de la médecine curative	187(6), „ 297—302
Activité des pharmacies 1934—36	186(5), „ 222—225
Maladies contagieuses en 1936	185(4), „ 194—197
Mortalité des nourrissons en 1935	184(3), „ 123—127
Médecine légale en 1931—35	175(6), „ 337—339
Tuberculose de 1932—33	174(5), „ 272—275
Cas des infirmités d'après les données de recensement de I. III 1934	170(1), „ 646—649
Activité des établissements des bains de boue et de mer en 1925—34	162(5), „ 256—260
État hygiénique des écoles en 1930/31— —1932/33	156(11), „ 568—572
Maladies vénériennes de 1928—32	147(2), „ 85—90

Maladies et morbidité des membres des caisses-maladie	Nr. 140(7)-141(8), page 371—380
État sanitaire de l'armée en 1931	Nr. 141(10), „ 537—602

ASSISTANCE.

Protection de l'enfance et assistance publique	Nr. 187(6), page 277—190

CRIMINALITÉ ET SINISTRES.

Délits et infractions aux lois en 1936	Nr. 192(11), page 597—602
Accidents des voitures à moteur en 1936	186(5), „ 220—233
Incendies en 1936	185(4), „ 182—187
Accidents de 1930—33	Nr. 152(7)-153(8), „ 392—397
Suicides en 1933	152(7)-153(8), „ 380—382
Justices criminelle et civile	Nr. 126(5), „ 261—271
Prisonniers de 1930—32	130(9), „ 532—534

INDUSTRIE.

Production et main-d'œuvre dans les grandes entreprises industrielles en 1934	Nr. 171(2), page 84—100
Importance relative des entreprises mo- yennes et petites et de l'artisanat dans l'industrie	144(11), „ 580—581
Industrie moyenne en 1928	101(4), „ 218—220
Consommation des combustibles dans l'industrie en 1928	Nr. 104(7)-105(8), „ 411—414
Machines motrices et emploi de la force mécanique dans les grandes entreprises industrielles en 1928	Nr. 103(11), „ 605—608
Localisation des entreprises industrielles d'après des villes, bourgs et campagne en 1930	130(9), „ 524—531

COMMERCE EXTÉRIEUR.

Droits de douane et commerce extérieur d'après le tarif douanier en 1936	Nr. 190(9), page 472—485
Influence des traités commerciaux dans l'importation de l'Estonie	116(6), „ 393—404
Exportation des produits industriels en 1927 et 1928	95(10), „ 554—557

PRIX.

Coût de la vie en villes 1922—29	Nr. 90(5), page 285—289
Nombre indices des prix de gros et du coût de la vie de 1913—28	77(4), „ 261—269
Coût comparé des diverses denrées ali- mentaires d'après leur valeur nutri- tive 1922—27	68(7), „ 389—392

TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

Lignes d'autobus de 1936/37	Nr. 192(11), page 608—611
Véhicules à moteur en 1937	192(11), „ 603—608
Accidents enregistrés dans les eaux est- oniennes en 1936	191(10), „ 542
Marine marchande le 1. I 1937	191(10), „ 538—542
Postes, télégraphes, téléphones et radio de 1936/37	191(10), „ 501—537
Exercice des chemins de fer en 1936/37	190(9), „ 437—471
Activité de l'aéroport de Tallinn en 1936	Nr. 183(7)-189(8), „ 408—410
Navigation et transports maritimes en 1936	Nr. 186(5), „ 242—263
Votes navigables intérieurs en 1936	185(4), „ 177—181
Mouvement des voitures automobiles traversant la frontière	185(4), „ 175—176
Bicyclettes en circulation en 1936	185(4), „ 172—175
Traffic des marchandises par chemins de fer en 1929/30	110(1), „ 31—48

ASSURANCES.

Sociétés d'assurance en 1935	Nr. 183(2), page 58—73
Pensions le 1. I 1936	179(10), „ 498—607
Assurance-maladie en 1927 et 1928	95(10), „ 667—674

CRÉDIT ET CAPITAL.

Recettes et dépenses des banques privées et des banques coopératives en 1936	Nr. 187(6), page 291—296
Lombards en 1936	186(5), „ 233—237
Crédits accordés aux exploitants, nouvel- lem. Jondées de 1921—28	94(9), „ 454—525
Banque nationale de crédit à long terme 1928	89(4), „ 243

FINANCES.

Recettes et dépenses des villes et bourgs en 1935/36	Nr. 193(12), page 625—637
Balances de paiements en 1936	187(6), " 310—317
Recettes et dépenses des administrations d'arrondissements en 1935/36	186(5), " 238—248
Recettes et dépenses des communes rurales en 1934/35	180(11), " 578—592

AGRICOLE.

Rentabilité des exploitations agricoles en 1936/37	Nr. 193(12), page 602—671

Pêche en 1936	Nr. 184(3), page 105—115
Rentabilité de l'élevage de poules en 1936	183(2), " 74—81
Forêts de l'Etat et l'économie forestière en 1935/36	182(1), " 6—13
Mouvement, parcellement et prix des propriétés agricoles en 1935	180(11), " 569—577

VARIA.

Montant des loyers à Tallinn et Nõmme	Nr. 185(4), page 169—172
Résultats du V Plébiscite	Nr. 176(7)—177(8), " 402—407
Statistique des noms de famille	Nr. 174(5), " 204—267

LISTE DES ÉDITIONS DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE.

Type A. DÉMOGRAPHIE.					
Volume	I. Annuaire de la statistique d'instruction publique	Pages	283+166, 1924.	Kr. 6.—	
"	II. Naissances, décès, mariages et mouvem. de la population	"	62+64, 1925.	" 3.—	
"	III. Statistique de l'hygiène publique	"	132+80, 1925.	" 5.—	
"	IV. Population et l'hygiène publique.	"	306, 1930.	" 8.—	
"	V. Assurances sociales en Estonie	"	76, 1937.	" 1.50	
STATISTIQUE ÉCONOMIQUE.					
Volume	I. Commerce extérieur en 1925	"	20+72, 1924.	" 2.—	
"	II. Ports, marins marchande et navigation en 1924	"	102, 1925.	" 2.50	
"	III. Chemins de fer, poste, télégraphe et téléphone en Estonie	"	64, 1925.	" 2.—	
"	IV. Commerce extérieur en 1924	"	22+92, 1925.	" 3.—	
"	V. Industrie en Estonie en 1924	"	80, 1926.	" 2.50	
"	VI. Chemins de fer de l'Etat en 1924	"	88, 1926.	" 2.—	
"	VII. Commerce extérieur en 1925	"	109, 1926.	" 3.25	
"	VIII. Commerce extérieur en 1926	"	IV+106, 1927.	" 3.25	
"	IX. Situation financière des sociétés anonymes et des sociétés coopér.	"	32+34, 1927.	" 2.—	
"	X. Commerce extérieur en 1927	"	106, 1928.	" 3.25	
"	XI. Commerce extérieur en 1928	"	120, 1929.	" 3.50	
"	XII. Commerce extérieur en 1929	"	162, 1930.	" 5.—	
"	XIII. Commerce extérieur en 1930	"	144, 1931.	" 5.—	
"	XIV. Commerce extérieur en 1931	"	140, 1932.	" 4.—	
"	XV. Commerce extérieur en 1932	"	124, 1933.	" 4.—	
"	XVI. Commerce extérieur en 1933	"	124, 1934.	" 4.—	
"	XVII. Commerce extérieur en 1934	"	120, 1935.	" 4.—	
"	XVIII. Commerce extérieur en 1935	"	120, 1936.	" 4.—	
"	XIX. Commerce extérieur en 1936	"	124, 1937.	" 4.—	
STATISTIQUE AGRICOLE.					
Volume	II. Annuaire de la statistique agricole I (1923)	"	132, 1924.	" 2.25	
"	III. Élevage du bétail en Estonie en 1924	"	17+105, 1925.	" 1.50	
"	IV. Annuaire de la statistique agricole (1925)	"	3+201, 1926.	" 3.—	
"	V. Annuaire de la statistique agricole (1926)	"	VIII+254, 1927.	" 3.—	
"	VI. Annuaire de la statistique agricole (1927)	"	VIII+207, 1928.	" 2.75	
"	VII. Annuaire de la statistique agricole (1928)	"	VIII+218, 1929.	" 2.75	
"	VIII. Annuaire de la statistique agricole (1929)	"	VIII+264, 1930.	" 3.50	
"	IX. Annuaire de la statistique agricole (1930)	"	VIII+239, 1931.	" 3.50	
"	X. Annuaire de la statistique agricole (1931)	"	VIII+222, 1932.	" 3.50	
"	XI. Annuaire de la statistique agricole (1932)	"	VIII+207, 1933.	" 3.—	
"	XII. Annuaire de la statistique agricole (1933)	"	VIII+280, 1934.	" 3.50	
"	XIII. Annuaire de la statistique agricole (1934)	"	VIII+168, 1935.	" 3.50	
"	XIV. Annuaire de la statistique agricole (1935)	"	VIII+172, 1936.	" 3.50	
"	XV. Annuaire de la statistique agricole (1936)	"	VIII+178, 1937.	" 3.50	
Type B.					
1.	Résultats préliminaires du recensement de 1922	"	78, 1923.	" 2.—	
2.	Les enfants infirmes en Estonie	"	164, 1923.	" 3.75	
3.	Élections au Parlement en mai 1923	"	78, 1923.	" 3.—	
4.	Commerce extérieur de l'Estonie en 1921—1922	"	60+38, 1923.	" 2.50	
5.	Résultats du recensement de 1922:				
Volume	I. Répartit. démograph. de la popul. et conditions de logement	"	88, 1925.	" 2.—	
"	II. Répartit. démograph. de la popul. (tableaux)	"	8+188, 1924.	" 4.—	
"	III. Répartition de la population par occupations	"	88+84, 1925.	" 3.—	
"	IV. Arrond. Võru	"	24+62, 1924.	" 2.—	
"	V. " Järva	"	62+60, 1923.	" 3.—	
"	VI. " Harju et la ville de Tallinn	"	40+56, 1924.	" 3.—	
"	VII. " a) Lääne	"	20+56, 1924.	" 2.—	
"	" b) Saare	"	20+56, 1924.	" 2.—	
"	VIII. " Pärnu	"	40+84, 1924.	" 3.50	
"	IX. " Valjandi	"	36+84, 1924.	" 3.50	
"	X. " Tartu et Valga	"	40+92, 1924.	" 3.—	
"	XI. " Võru et Petseri	"	30+46, 1927.	" 3.—	
6.	Déroulement des données du recensement de 1922 et le contenu des tableaux de résultats définitifs	"	43, 1923.	" 1.—	
7.	Les exploitations agricoles nouvellement fondées de 1919—23	"	46+60, 1924.	" 3.50	
8.	Résultats du recensement agricole de 1925	"	4+210, 1926.	" 3.75	
9.	Album statistique, vol. I. Territoire et popul. (38 dia- et cartogram. en couleurs)	"	1925.	" 6.—	
	Album statistique, vol. II. Économie (24 dia- et cartogram. en coul.)	"	1926.	" 6.—	
	Album statistique, vol. III. Agriculture.	"	112, 1928.	" 7.50	
10.	Élections au III. Parlement	"	43, 1927.	" 1.75	
11.	Élections au IV. Parlement	"	52, 1929.	" 1.75	
12.	Résultats du recensement agricole de 1929, v. I	"	XI+235, 1930.	" 7.50	
13.	Population et biens des exploitations agricoles (v. II)	"	IV+96+44, 1932.	" 3.—	
14.	Estonie de 1920—1930 (Résumés rétrospectifs)	"	XV+405, 1931.	" 7.—	
15.	Élections au V. Parlement	"	52, 1933.	" 1.50	
16.	Données du Recensement de 1. III 1934:				
Vol.	I. Population des communes rurales	"	IV+104, 1934.	" 3.—	
Vol.	II. Composition démographique de la population et logements	"	VIII+152, 1935.	" 3.—	
Vol.	III. Occupations et familles	"	228, 1936.	" 5.—	
Vol.	IV. Problèmes de la population	"	VIII+156, 1937.	" 3.—	
18.	Estonie en chiffres	"	XVI+348, 1937.	" 6.—	
Type G. RECUEIL MENSUEL.					
1922 Nr.	1—11 Prix total Kr. 10.—	1927 Nr.	62—73 Prix total Kr. 15.—	1933 Nr.	134—145 Prix total Kr. 15.—
1923 "	12—21 " " 15.—	1928 "	74—85 " " 15.—	1934 "	146—157 " " 15.—
1924 "	22—33 " " 15.—	1929 "	86—97 " " 15.—	1935 "	158—169 " " 15.—
1925 "	34—45 " " 15.—	1930 "	98—109 " " 15.—	1936 "	170—181 " " 15.—
1926 "	46—61 " " 15.—	1931 "	110—121 " " 15.—	1937 "	182—193 " " 15.—
		1932 "	122—133 " " 15.—	1938 "	à partir du Nr. 194 à " 1.50